

INNHold

	Side
Intimasjon	1
Domstolen	1
Skjønnsforhandlingen	1
Avtaleskjønn	2
Ekspropriasjonstillatelse	2
Almindelige skjønnsforutsetninger	3
Almindelige skjønnsforutsetninger for hovedvannledning til Spjelkavik	7
Almindelige skjønnsforutsetninger for vannledningen Langevann — Lillestøl	7
Generelle påstander	8
Vurderingen av Brusdalsvann som drikkevannskilde	8
Bebyggeligheten	9
Hytte — helårsbolig	12
Forbud mot bruksendring	12
Forbud mot vesentlig utvidelse	12
Garasjer	12
Naust	13
Jordbruk	13
Camping	13
Offentlig renovasjon og privettømming	13
Pålegg av helserådet	14
Kloakktilknytningsplikt	14
Fremtidige spillvannsutslipp	14
Bading	14
A/S Ardal og Sunndal Verks kalkrettigheter	14
Motorbåter	15
Innløsningspåstander	15
Tap ved voldgiftsbestemmelse	15
Forbud mot gjødsling av vannet	15
Fordeler ved klausuleringen?	16
Vannledning og anleggssteder	16
25% tillegg	16
Saksomkostninger	17
Godtgjørelser sakkyndige	18
Erstatningsfastsettelse og spesielle premisser	18
Slutning	129
Fravikelseskjennelse	129

RETTSBOK

for

ÅLESUND BYRETT

Ar 1971 den 7. des. ble rett satt på byfogdkontoret i Alesund.

Sak nr. 5 og 19/71 B.

Rettens formann: Byfogd John Parr.

Skjønnsmenn: 1. Gårdbruker Arne K. Solevåg, Alesund.
2. Sivilingeniør Johannes Nes, Volda.
3. Kontrollør Hans K. J. Hansen, Alesund.
4. Arkitektassistent Per Svein Innselset, Alesund.

Varamenn: 1. Byggmester Karl K. Humlen, Alesund.
2. Gårdbruker Ludvik Krohn, Alesund.

Saksøker: Alesund kommune v/Ordføreren.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Ingolf Vislie.

Saksøkt: Grunneiere og rettighetshavere som berøres av Alesund kommunes anlegg av vannverk med inntak i Brusdalsvannet.

Prosessfullmektiger: H.r. advokatene Erik Sølberg, Trygve Gjørtz, Sven Landgraff, Terje Herrem, Rolf Kr. Engelsen.

Advokatene Tor Bøhler, Sverre Høegh Krohn, Per Aase-Nilsen, Finn Gulbrandsen, Dagmar Sandvig, Svein Tømmerdal, Olav Røssaak.

Etter rådslagning og stemmegivning for lukkede dører ble det avsagt slikt

SKJØNN:

Domstolen.

De eiendommer skjønnet berører ligger dels i Nordre Sunnmøre og dels i Alesund domssogn. I medhold av domstolsloven paragraf 20, 3. ledd, jfr. resolusjon av 27.4. 1956 og Justisdepartementets rundskriv av 21.2. 1968 har Fylkesmannen i Møre og Romsdal den 19.1. 1971 oppnevnt byfogd John Parr ved Alesund byfogdembete til å styre skjønnet selv om det også berører Nordre Sunnmøre domssogn. I medhold av skjønnslovens paragraf 15 er det videre bestemt at de samme skjønnsmenn skal gjøre tjeneste under hele skjønnet. Endelig er det overlatt til skjønnsstyresen å oppnevne skjønnsmenn.

Varamennene har deltatt under inkaminasjonen, befaringen og prosedyren.

Det ble avsagt

KJENNELSE:

Skjønnsmann Hans K. J. Hansen har opplyst at han er svoger av Karl Ose, takst nr. 36. Skjønnsmannen må vike sete ved behandlingen av dette takstnummer.

SLUTNING:

Skjønnsmann Hans K. J. Hansen viker sete ved behandlingen av takstnr. 36, Karl Ose, jfr. domstolslovens paragraf 106.

Skjønnsforhandlingen.

Skjønnsstevningene er forkynt eller forsøkt forkynt for alle oppgitte saksøkte. I den

ekspropriasjonstillatelse som den 10.2. 1971 er meddelt Alesund kommune av Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen er det i medhold av vassdragsloven paragraf 130, punkt 4 gitt kommunen tillatelse til å varsle om skjønn på den måte som er foreskrevet i lov om forkynnesmåten for innkallinger og stevninger i visse saker om almenninger. I samsvar med dette er stevningen i sak nr. 19/71 B med innkalling til skjønn kunngjort i lokalavisene, samt ved innrykking i Norsk Lysingsblad den 3.5. 1971.

Skjønnsforhandling er holdt i tiden 9.8. — 3. 10. samt fra 4.10. — 26.10. 1971. Herunder har retten vært på befaring hvorunder parter og prosessfullmektiger har vært tilsagt. Det er fremlagt en hel del kartmateriale og andre dokumenter som fremgår av rettsboken. Kommunen har utarbeidet takstbøker samt kartbok med angivelse av eiendoms grensene innenfor hele nedslagsfeltet til Brusdalsvann.

Retten har oppnevnt som sakkyndig sjefsingeniør Wilhelm Haffner til å uttale seg om hygieniske spørsmål. sivilingeniørene Leif Ødegård og Bjørn Traagstad til å uttale seg om eventuell kloakkering av Stormyra, samt ingeniør Torbjørn Aasen til å uttale seg om drivverdigheten av grusforekomst på takst nr. 15, Petter Frostad.

Avtaleskjønn.

Sak nr. 5/71 B gjelder taksering av skader og ulemper i forbindelse med kommunens anlegg av vannledning på strekningen Langevann — Lillestøl. Grunneierne som berøres av ledningen har avgitt sålydende erklæring:

Undertegnede som eier av gnr. bnr. i Alesund kommune gir herved Alesund kommune rett til å ta i bruk grunn for legging av ny 12''s hovedvannledning mellom Langevann og Lillestøl over sin eiendom før skjønn er avholdt. Ved kryssing av veier, grøfter, ledninger og gjerde på eiendommen skal kommunen sette disse i samme stand som de var i før kryssingen fant sted. Videre skal kommunen foreta nødvendig opprydding etter arbeidet. Over innmark skal oppreven mark tilsåes og så godt som mulig bringes i samme stand som terrenget var i før anleggsarbeidet tok til. Kommunen vil rekvirere skjønn i løpet av 1970.

Ekspropriasjonstillatelse.

N.V.E har den 10.2-1971 meddelt Alesund Kommune slik ekspropriasjonstillatelse:

I medhold av lov om vassdragene av 15. mars 1940 paragrafene 17 og 18, og bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 22. april 1949 samt ved brev av 4. februar 1971 fra Industridepartementet tillates Alesund kommune å ekspropriere det som trengs av vann, grunn og rettigheter forøvrig for å bygge vannverk med inntak i Brusdalsvatnet herunder rett til uttak av gjennomsnittlig 55 000 m³ vann pr. døgn innenfor de eksisterende reguleringsgrenser mellom kote 24, 61m og 25.96 m samt tillatelse til å pålegge nødvendige servitutter for å sikre vannet mot forurensing.

Det vises til søknad av 1. september 1969 med bilag som vedligger sammenheftet og påført NVE's jnr. 4058/69-V.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Vannverkets eier plikter å forelegge for Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen detaljerte planer med nødvendige tegninger og beregninger av eventuelle utbedringsarbeider av dammen ved utløpet av Brusdalsvatnet. Dammen skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand. Arbeidet må ikke settes i gang før planene er godkjent av Vassdragsvesenet. Utførelse og vedlikehold undergis offentlig tilsyn. Utgiftene med kontroll av planene m.v. og tilsyn utredes av anleggets eier.

2. Anleggets eier plikter ved planleggingen og utførelsen av anlegget i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at anlegget virker minst mulig skjæmmende i terrenget. Anleggets eier har plikt til forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er tatt i bruk. Overholdelse av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De dermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

3. Anlegget skal utføres slik at det blir til minst mulig ulempe for grunneierne. Eventuelle skader på drenssystemer skal i samarbeid med herredsagronomen settes i stand.

4. Der anlegget berører offentlig veg, skal arbeidet utføres etter bestemmelser fastsatt av Vegvesenet.

5. Erstatning for seinere vedlikeholdsarbeider fastsettes i mangel av minnelig overenskomst for hver gang ved rettslig skjønn på vannverkets bekostning.

6. Kloring (desinfisering) av råvannet, samt eventuelt hevning av pH utføres etter helsemyndighetenes nærmere bestemmelse.

7. Vanninntaket skal legges på minst 30 m's dyp.

8. Eventuelle plakater m.v. som helsemyndighetene finner påkrevd for å opprettholde vilkårene for servitutbeleggingen av nedbørsfeltet, skal settes opp og vedlikeholdes av anleggets eier.

Servitutter for å sikre vannet i Brusdalsvannets nedbørsfelt mot forurensinger er i samråd med Helsedirektoratet fastsatt slik:

1. Ny bebyggelse tillates ikke nærmere Brusdalsvatn enn 100 m regnet i horisontalplanet fra høyeste vannstand, bortsett fra et område på 250 dekar ved vatnets nord-vestre ende, hvor boligbebyggelse og lite forurensende industri tillates reist under forutsetning av at avløpsvann, overvann og kloakk fra området ledes ut av nedbørsfeltet.

2. I nedbørsfeltet utenfor 100 m grensen tillates bare oppført ett bolighus (bolig for en familie) pr. 10 dekar.

3. Hyttene i nedbørsfeltet tillates ikke utvidet vesentlig eller ominnredet til eller tatt i bruk som helårsboliger. Bruken av husene i nedbørsfeltet må ikke forandres vesentlig. Hus som er nødvendig for landbruket kan oppføres uavhengig av disse bestemmelser.

Driften av jordbrukseieendommene i nedbørsfeltet må ikke endres vesentlig. Det er således ikke tillatt å drive fleskeproduksjon i større utstrekning enn at gjødselen kan utnyttes på vedkommende eiendom. Nyanlegg og utvidelse av pelsdyrfermer og hønsier i nedbørsfeltet er forbudt.

4. Bevertningssteder, hoteller, gjestgiverier etc. tillates ikke i nedbørsfeltet.

5. Industribedrifter utenfor det ovenfor omtalte område tillates ikke anlagt i Brusdalsvatns nedbørsfelt. Oljeanlegg og bensinstasjoner er forbudt i hele nedbørsfeltet.

6. Kloakkavløp (også eksisterende) må ikke føres direkte til vannet eller tilløpene. Eventuelle kloakkavløp skal føres ut i grunnen på effektiv måte godkjent av helserådet, minst 80 m fra Brusdalsvatn og 40 m fra tilløpene, eller føres ut av nedbørsfeltet.

7. Det er forbudt å benytte gjødsel som stammer fra mennesker på markene i nedbørsfeltet.

8. Privetene i nedbørsfeltet skal utstyres med bøtter på støpt underlag med opphøyde kanter. Tømningen skal fortrinnsvis foretas ved offentlig renovasjon. Hvor dette ikke er mulig skal bøtteinnholdet graves ned etter helserådets anvisning.

9. Sjøppl skal fjernes fra nedbørsfeltet ved offentlig renovasjon eller anbringes på steder anvist av helserådet.

10. Organisert leirslagning i Brusdalsvatnets nedbørsfelt er forbudt. All leirslagning er forbudt nærmere Brusdalsvatn enn 100 m.

11. Bading er bare tillatt for dem som i dag har hus eller hytter ved vannet.

12. Trafikk på Brusdalsvatn med motordrevne farkoster er forbudt, likeledes trafikk på isen med motordrevne kjøretøy. Dispensasjon fra denne bestemmelse kan gis i den utstrekning det er nødvendig for utnyttelse av skogen i nedbørsfeltet.

13. Idrettsarrangementer på Brusdalsvatn og i nedbørsfeltet er forbudt, likeledes stevner av enhver art.

14. Trafikk av fly på Brusdalsvatn tillates ikke.

15. Gjødsling av Brusdalsvatn for opphjør av fisket er forbudt.

Det er forutsatt at Alesund kommune tar opp spørsmålet om påleggning av nødvendige servitutter for de eksisterende vannkilder på Emblemsfjellet som ligger utenom Brusdalsvatns nedbørsfelt, med Helsedirektoratet og at det blir søkt om ekspropriasjonstillatelse etter vassdragslovens paragraf 18 hvis en ikke kommer til minnelig overenskomst med samtlige rettighetshavere i nedbørsfeltene.

I medhold av lov om vassdragene paragraf 130, pkt. 4, gis Alesund kommune tillatelse til å varsle om skjønn på den måte som er foreskrevet i lov om forkynnelsesmåten for innkallinger og stevninger i visse saker om almenninger. Denne avgjørelse kan påklages til Industridepartementet innen 3 uker fra meddelelse er mottatt, jfr. forvaltningsloven paragraf 28 f.f. Eventuelle klager skal begrunnes og sendes NVE som også vil kunne gi nærmere orientering om framgangsmåten. De berørte rettighetshaverne bes underrettet om klageadgangen.

Videre henvises til paragraf 36 i nevnte lov der det gis adgang til å pålegge den part som har satt fram klagemål, men ikke fått medhold, å dekke saksomkostningene.

ALMINDELIGE SKJØNNSFORUTSETNINGER.

I klausuleringsskjønnet, sak nr. 19/71 B, har kommunen fremlagt følgende generelle skjønnsforutsetninger:

A. Klausulering i nedbørsfeltet.

Klausulering i nedbørsfeltet vil — med mindre noe annet bestemmes under de spesielle skjønnsforutsetninger for enkelte takstnumre — bli gjennomført i samsvar med Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesens tillatelse av 10. februar 1971.

B. Regulering og tekniske tiltak:

1. a) Brusdalsvatn er i dag regulert for kraftverksformål mellom kote 24.61 og kote 25.96 altså med 1.35 m.
- b) All fremtidig regulering av Brusdalsvatn skjer til vannverksformål innenfor de eksisterende reguleringsgrenser.
2. Vannet i Brusdalsvatn skal brukes til vannverksformål, ved at det føres gjennom pumpestasjon inn på fordelingsnettet.
3. Alesund kommune eksproprierer de rettigheter som er nødvendig til gjennomføring av bestemmelsene under pkt. 1 — 2 foran.

C. Anleggssteder m.v.:

1. Det eksproprieres rett til bruk av bestående vegger og opplagsplasser i den utstrekning dette er nødvendig for anlegget og dets senere vedlikehold.
2. Det eksproprieres rett til å anlegge nye vegger og opplagsplasser i samsvar med særskilt fremlagt kart og påvisning i terrenget.
3. Det eksproprieres rett til bruk av grunn til tilrigging, fremføring av elektriske ledninger og telefon og til oppføring av brakker o.l. anleggsinnretninger. Det blir under hvert enkelt takstnr. særskilt angitt i de spesielle skjønnsforutsetninger hvor slik bruk skal eksproprieres, og hvor den eventuelt er av midlertidig art.
4. Det eksproprieres rett til nødvendig grunn for anleggssteder, alt i samsvar med kart og spesielle skjønnsforutsetninger. Alle inngrep i naturen vil bli utført så skånsomt som mulig, og det vil bli foretatt en grundig opprydding etter anleggets avslutning.
5. Det eksproprieres rett for Alesund kommune til å ha to båter i Brusdalsvatn under anleggs-tiden, og senere en båt til anleggets drift og vedlikehold.

D. Generelt.

1. Det vises til vedlagte brev fra Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen til Alesund kommune, datert 10. februar 1971, med de der angitte vilkår for ekspropriasjonstillatelsen.
2. Alesund kommune eksproprierer i h.t. tillatelsen det som trengs av vann, grunn og rettigheter for gjennomføringen av vannverket.
3. Eventuell fiskerett i Brusdalsvatn og vassdraget nedenfor blir fortsatt på grunn-eierens hånd. Alesund kommune erverver ingen rett til fiske i vann eller elv.
4. Eksproprianten har rett til å sette opp og ha stående gjerder rundt anleggssteder, men har ikke rett til å inngjerde magasiner, elver eller bekker i nedborsfeltet.
5. Hvis intet annet er sagt, eksproprieres all grunn og alle rettigheter for ubegrenset tid. Hvor ekspropriasjon bare gjennomføres for en bestemt tid, angis ekspropriasjonstiden under de spesielle skjønnsforutsetninger for vedkommende takstnr.
Hvor ekspropriasjon skjer til midlertidig bruk, som f. eks. til tomter for brakker o.l. ved anleggssteder, faller grunnen tilbake til fri rådighet for eieren når eksproprianten ikke lenger har behov for den. Når ekspropriantens benyttelse av grunnen er endelig avsluttet, er det forutsetningen at brakker og andre anleggsbygninger fjernes. Det samme gjelder andre innretninger som har vært anbragt der i forbindelse med anleggsarbeidet.
Oppryddingsarbeid av enhver art skal være avsluttet innen 12 måneder etter at anlegget er satt i ordinær drift.
6. Takstene omfatter enhver erstatning som pliktes for avståing av grunn og rettigheter, og skade og ulempe av enhver art i anledning av ekspropriasjonen. Takstene omfatter også skader som er oppstått ved forberedelser av ekspropriasjonen, stikningsskader, målearbeider, grunnundersøkelser o.l., med mindre noe annet er avtalt med den enkelte grunneier.
7. Ut over det som er nevnt i de alminnelige eller spesielle skjønnsforutsetninger, påtar eksproprianten seg ikke noe arbeid eller noen forpliktelser.
8. Skader ved steinsprut, rystelser i grunnen o.l. uforutseelige anleggsskader og anleggsulemper holdes utenfor skjønnen og erstattes ved senere skjønn som begjæres av eksproprianten.
9. Skjønnsforutsetningene forbeholdes endret og/eller supplert.

E. Om gjennomføring av klausuleringsbestemmelsene:

I. Ad klausuleringsbestemmelsens pkt. 1:

Det bes her avgitt skjønn i to alternativer:

Alternativ A:

- a) Området på ca. 250 da utvides til ca. 300 da, og går fra utlopsoset til grensen for teig 1 (hovedteigen) på takstnr. 182 A, som vist på vedlagt kartskisse.
- b) På areal merket D — E på bilag A til Alesund Byplankontors notat av 29. oktober 1970 (fremlagt 9. august 1971) tillates oppført 3 hybelbygg med tilsammen 210 hybler.

c) På resten av området tillates oppført spredt boligbebyggelse eller lite forurensende industri, på de vilkår som følger av klausuleringsbestemmelsene.

d) Alesund kommune anlegger — innen vannverket settes i ordinær drift — et tilstrekkelig dimensjonert kloakksystem for avløpsvann, overvann og kloakk over det i litra a) nevnte område frem til grensen mellom takstnr. 182 A og takstnr. 185, men slik at avløp fra veksthusene på takstnr. 185 føres inn i systemet gjennom pumpeanlegg. Retten bes fastsette erstatning for drift og vedlikehold av pumpeanlegget med tilknytningsledninger.

De nødvendige rettigheter for anlegg av det i litra d) nevnte hoved-kloakksystem erverves nå, men slik at erstatning for skade og ulempe fastsettes ved senere skjønn som påstevnes av Alesund kommune.

Det forutsettes at grunneierne må føre eksisterende kloakker inn på kloakksystemet, jfr. helseforskriftene for Alesund paragraf 30, 2. ledd.

e) Nytt veksthus på takstnr. 185 tillates bygget på fylling ut mot vannet, forutsatt at veksthuset anbringes på tett såle og bygges slik at avløp fra veksthuset ikke kan trenge ned i Brusdalsvann.

f) Ny bebyggelse som sogner til det i d) nevnte kloakksystem får knytte seg til dette mot refusjon etter bygningslovens regler. Vannverket vil for sitt vedkommende ikke innvende noe mot at det for ny bebyggelse benyttes septiktank med utløp i grunnen, inntil vannverket er satt i ordinær drift og den under d) nevnte kloakk er anlagt. Etter dette tidspunkt må tilknytning til kloakk skje, jfr. generell praksis for all ny bebyggelse i Alesund.

Alternativ B:

a) Området på 250 da går fra utløpsoset t.o.m. takstnr. 174, jfr. vedlagt kartskisse.

b) Som alternativ A, litra b).

c) Som alternativ A, litra c).

d) Alesund kommune anlegger — innen vannverket settes i ordinær drift — et kloakksystem som omhandlet i alternativ A litra d) frem til grensen mellom takstnr. 174 og takstnr. 176.

De nødvendige rettigheter for anlegg av det i litra d) nevnte hovedkloakksystem erverves nå, men slik at erstatning for skade og ulempe fastsettes ved senere skjønn som påstevnes av Alesund kommune.

Det forutsettes at grunneierne må føre eksisterende kloakker inn på kloakksystemet, jfr. helseforskriftene for Alesund paragraf 30, 2. ledd.

e) Nye veksthus i 100 m-beltet på takstnr. 185 — Viddal tillates ikke. Kloakkavløp fra W.C. i eksisterende veksthus føres til tett kum som anlegges av Viddal, men tømmes av Alesund kommune. Øvrige avløpsforhold på Viddals eiendom forutsettes opprettholdt som hittil, men må ikke forandres slik at risikoen for forurensning øker.

f) Som alternativ A, litra f).

Under begge alternativer presiseres for ordens skyld at særordningen etter klausuleringsbestemmelsenes pkt. 1 bare innebærer avvik fra utnyttelsesgraden, og dispensasjon fra 100 m-beltet. Alle øvrige klausuleringsbestemmelser gjelder (f. eks. badeforbud, forbud mot bevertningssteder o.l.).

II. Ad klausuleringsbestemmelsenes pkt. 2:

a) Maksimalt antall tillatte bolighus for hver eiendom utenfor 100 m-beltet skal tilsvare eiendommens areal i dekar i nedbørsfeltet dividert med 10.

Mulighetene for å få oppført dette antall hus og husenes plassering må avhenge av de øvrige klausuleringsbestemmelser, reguleringsplan og den almindelige lovgivning.

b) Eiendommer i nedbørsfeltet mindre enn 10 da. kan ikke bebygges.

c) Ved håndhevelsen av klausuleringsbestemmelsenes pkt. 2 skal eiendomsforholdene og eiendomsgrensene pr. 10.2. 1971 legges til grunn.

d) Betegnelsen «bolighus» gjelder ikke feriebolig.

e) Garasje tillates oppført i tilknytning til bolighus, hvis bebyggelsen forøvrig tilfredsstillende klausuleringsbestemmelsene.

f) Nye naus: tillates ikke oppført.

g) I nedbørsfeltet tillates dagligvareforretninger o.l. som kan plasseres i bolighus for en familie og som skal betjene det nærliggende område.

III. Ad klausuleringsbestemmelsenes pkt. 3:

Vannverket kan for sitt vedkommende akseptere at eksisterende bebyggelse er helårsbolig, hvor:

- a) bygningen er brukt som helårsbolig før bygningslovens ikrafttreden og i det vesentlige også i tiden fra bygningslovens ikrafttreden frem til skjønntiden, eller
- b) hvor bygningen tilfredsstiller bygningslovens krav til helårsbolig.

IV. Ad klausuleringsbestemmelsenes pkt. 5:

Oljedepot for salg tillates ikke.

Oljetank for ett bolighus som for øvrig oppføres i samsvar med klausuleringsbestemmelsene kan tillates, hvis tanken anlegges i samsvar med de til enhver tid gjeldende bestemmelser.

V. Ad klausuleringsbestemmelsenes pkt. 6:

a) Bortsett fra takstnr. 287 — Brusdalsheimen — kan eksisterende spillvanns- og kloakkavløp fra eksisterende bebyggelse opprettholdes, med mindre Alesund Helseråd for å beskytte vannkilden gir pålegg om forandring.

b) Hvis det for å beskytte vannkilden gis pålegg som nevnt i litra a), påtar Alesund kommune seg å utføre det som er nødvendig for å imøtekomme pålegget. Kommunen erverver rett til adkomst, gravearbeider o.l. som er nødvendig for å utføre pålegget, og betaler erstatning etter lensmannsskjønn for skader som måtte oppstå.

c) Hvis Alesund eller Ørskog Helseråd gir grunneieren pålegg som etter Helserådets oppfatning ikke skyldes hensynet til å beskytte vannkilden, er utførelsen av slike pålegg Alesund kommune uvedkommende. Dersom grunneieren hevder at pålegget skyldes vannverket, må han likevel utføre pålegget, men kan i såfall forlange årsaksspørsmålet avgjort ved voldgift etter tvistemålslovens regler.

d) fremtidige kloakkavløp fra eksisterende bebyggelse må anlegges av grunneieren selv i samsvar med klausuleringsbestemmelsene.

e) Klausuleringsbestemmelsenes pkt. 6 anses tilfredsstillt, hvis avløpet føres ut i grunnen minst 80 meter fra Brusdalsvatn og 40 meter fra tilløpene, og for øvrig er i samsvar med de til enhver tid gjeldende helseforskrifter.

VI. Ad klausuleringsbestemmelsenes pkt. 8:

a) Eksisterende priveter opprettholdes, med mindre Alesund Helseråd for å beskytte vannkilden gir pålegg om forandring.

b) Hvis det for å beskytte vannkilden gis pålegg som nevnt i litra a), påtar Alesund kommune seg å utføre det som er nødvendig for å imøtekomme pålegget. Kommunen erverver rett til adkomst, gravearbeider o.l. som er nødvendig for å utføre pålegget, og betaler erstatning etter lensmannsskjønn for skader som måtte oppstå.

c) Offentlig renovasjon med privettømming må påregnes innført. For eksisterende bebyggelse og bygninger som etter brann eller rivning oppføres til erstatning for den i dag eksisterende bebyggelse vil Alesund kommune utføre privettømmingen uten avgift i Ørskog inn-til offentlig privettømming innføres i Ørskog kommune eller i sammenlignbare strøk i Ørskog. Innen Alesund kommunes grenser vil vanlig avgift bli oppkrevet.

VII. Ad klausuleringsbestemmelsenes pkt. 9:

Kommunal soppeltømming forutsettes innført mot vanlig renholdsavgift.

VIII. Ad klausuleringsbestemmelsenes pkt. 12:

a) Nødvendige skogshusvær tillates i 100 m-beltet, men plasseringen må godkjennes av Alesund Helseråd.

b) Tømmerfloting og bruk av motordrevne farkoster på Brusdalsvatn samt bruk av motordrevne kjøretøyer på isen på Brusdalsvatn tillates, hvis det er nødvendig som ledd i utnyttelse av skogen i nedbørsfeltet. Tvil om nødvendigheten kan i det enkelte tilfelle forelegges herredsskogs-mesteren til bindende avgjørelse.

IX. Ad klausuleringsbestemmelsenes pkt. 15:

Klausuleringsbestemmelsene hindrer ikke anlegg av fisketrapp.

X. Generelt i forbindelse med klausuleringsbestemmelsenes pkt. 1, 2 og 3 gjelder:

Det forutsettes at eksisterende hus, garasjer, hytter og naust tillates gjenoppført etter brann

eller rivning, men i forbindelse med gjenoppføringen må ikke foretas ombygging eller utvidelse i strid med pkt. 3 eller utvidelse av bolig f. eks. fra enebolig til fommansbolig. Avløpsforholdene må ikke endres slik at de kommer i strid med klausuleringsbestemmelsene. Hvis gjenoppføring av bygninger som nevnt i foregående ledd nektes av hensyn til vannverket, plikter Alesund kommune i mangel av overenskomst å påstevne skjønn til avgjørelse av spørsmålet om erstatningsplikt foreligger og til fastsettelse av eventuell erstatning.»

F. Forholdet mellom klausulering og alminnelig lovgivning.

1. Det forutsettes at hverken bygningsloven, lov om vannforurensning, helselovgivningen andre generelt gjeldende lover, eller forskrifter gitt i henhold til lov, av hensyn til vannverket blir praktisert strengere i nedbørfeltet til Brusdalsvatn enn i andre, sammenlignbare områder av vedkommende kommune.

2. Hvis det ved kommunens erkjennelse eller ved dom godtgjøres brudd på den i pkt. 1 nevnte forutsetning innenfor Alesund kommune plikter kommunen i mangel av overenskomst å påstevne skjønn til avgjørelse av spørsmål om erstatningsplikt foreligger, og omfanget av eventuell erstatning. Tilsvarende gjelder innenfor Ørskog kommune, dersom det godtgjøres at Alesund kommune av hensyn til vannverket har anmodet Ørskog kommune om strengere håndhevelse.»

Ved dok. 47 er lagt kart som viser alternativene A og B, henholdsvis 250- og 300-dekarbeltet.

For 2 x 800 mm hovedvannledning fra uttaksbasseng til Spjelkavik er fremlagt følgende generelle skjønnsforutsetninger, (dok. 28, bilag D):

«1. Saksøkeren erverver rett til å legge en 2 x 800 mm vannledning med nødvendige kummer og avløp slik som fremlagte kart viser. Videre erverves rett til adkomst over de saksøkte eiendommer i anleggsperioden og ved framtidig tilsyn og eventuelle reparasjoner. Saksøkeren skal til enhver tid ha adgang til å føre tilsyn med grøften og kummene samt i tilfelle foreta nødvendige reparasjoner.

2. Arbeidet skal utføres slik at det blir til minst mulig ulempe for grunneierne. Skade som grøftarbeidet måtte forårsake på drengrofter og lignende skal utbedres snarest mulig. Grøften skal gjenkastes og grovplaneres uten unødig opphold. For finplanering og tilsåing tilkjennes ulempeerstatning til grunneierne. Overskuddsmasse fjernes av eksproprietanten. I den utstrekning det er mulig, skal opprinnelige forhold gjenopprettes.

Hvor grøften berører veggrunn, kloakk- og vannledninger, settes disse i stand av eksproprietanten.

3. Vannledningen skal hvor den krysser eller berører offentlig veg, legges etter bestemmelser som fastsettes av Vegvesenet.

4. Vannledningen legges i grøft som gjennomsnittlig er ca. 2 m dyp og normal bredde ca. 2 m i toppen. Avvik i grøftedybde framgår av lengdeprofilen. Overdekning over rørene ca. 1,20 m. I senkninger forbeholdes adgang til å legge haug over ledningene.

5. Et belte på 4 meters bredde, 2 m på hver side av vannledningen, skal ikke bebygges eller beplantes med trær av den størrelse som kan skade ledningen. Eventuelle framtidige grøfter i dette beltet må ikke graves med gravemaskin. Det kan anlegges adkomstveger, kloakk- og vannledninger over det klausulerte belte. Før slike arbeider igangsettes må saksøkeren, ved teknisk etat, varsles.

6. Erstatning for skader eller ulemper ved senere vedlikeholdsarbeider eller vannledningsbrudd, fastsettes ved minnelig overenskomst eller rettslig skjønn for hver gang.

7. I samsvar med foranstående skal saksøkeren utbedre anleggsskader. Mener saksøkte at skader likevel ikke er utbedret, må saksøkte anmelde disse til saksøkeren straks de oppdages og senest innen 3 år fra den tid ledningen er lagt. Erstatning for slike skader avgjøres ved rettslig skjønn i mangel av minnelig overenskomst.»

I avtaleskjønnet, sak nr. 5/71 B, 12" vannledningen Langevann — Lillestøl er det av kommunen fremlagt følgende almindelige skjønnsforutsetninger:

1. Det erverves rett til å legge en 12" vannledning med nødvendige kummer og avløp, slik som fremlagte kart viser. Videre erverves rett til adkomst over de saksøkte eiendommer i anleggsperioder, og likeledes rett til adkomst for framtidig tilsyn og evt. reparasjoner.

2. Arbeidet skal utføres slik at det blir minst mulig ulempe for grunneierne. Skade som grøftarbeidet måtte forårsake på dreneringsgrøfter og liknende skal utbedres snarest mulig og etter jordstyrets anvisning. Grøften skal gjenkastes og planeres uten unødig opphold, og i den utstrekning det er mulig skal det opprinnelige forhold gjenopprettes.

3. Vannledningen skal, hvor den krysser eller berører offentlig veg, legges etter bestemmelse som fastsettes av vegvesenet.

4. Erstatning for skade eller ulemper ved senere vedlikeholdsarbeider fastsettes for hver gang i mangel av overenskomst ved rettslig skjønn på kommunens bekostning.

5. Vannledningen legges i grøft som gjennomsnittlig er ca. 1,75 m dyp og med normal bredde ca. 2 m i toppen. Avvik i grøftedybde fremgår av lengdeprofil.

Overdekking av rørene ca. 1,20 meter.

I senkninger forbeholdes adgang til å legge haug over ledningen.

6. Grøftene kastes igjen, og grovplaneres, over dyrket mark med tilstrekkelig jorddybde på toppen. For finplanering og tilsåing tilkjennes ulempe-erstatning til grunneierne. Overskuddsmasse fjernes av eksproprianten.

7. Hvor grøften berører veigrunn, kloakker og vannledninger, settes disse i stand av eksproprianten.

8. Et belte på 4 meter bredde, 2 meter på hver side av vannledningen, skal ikke bebygges eller beplantes med trær av den størrelsen som kan skade ledningen. Eventuelle framtidige grøfter i dette belte må ikke graves med gravemaskin. Disse klausuler er ikke til hinder for at der anlegges adkomstveger, kloakker og vannledninger over det klausulerte belte. Teknisk etat må varsles for slike arbeider finner sted.

9. I samsvar med punkt 2 og 7 vil eksproprianten utbedre anleggsskader. Skulle eventuelle skader likevel oppstå må den skadelidende anmelde dem til eksproprianten straks de oppdages og senest innen en frist av 3 år fra den tid ledningen er lagt. Erstatning for slike skader avgjøres ved rettslig skjønn i mangel av minnelig overenskomst.

10. Teknisk etat må til enhver tid ha adgang til å føre tilsyn med grøften og kummen, samt i tilfelle foreta nødvendige reparasjoner. I tilfelle skade ved graving eller vannledningsbrudd fastsettes erstatning ved minnelig overenskomst eller skjønn.

Kommunen har (dok. 70 s. 13) fremlagt følgende tillegg til de generelle skjønnsforutsetninger for 800 mm hovedledning til Spjelkavik:

1. Saksøkeren erverver rett til å legge en 800 mm vannledning med nødvendige kummer og avløp slik som framlagte kart viser. Videre erverves rett til atkomst over de saksøktes eiendommer i anleggsperioden og ved fremtidig tilsyn og eventuelle reparasjoner. Saksøkeren skal til enhver tid ha adgang til å føre tilsyn med grøften og kummene, samt i tilfelle foreta nødvendige reparasjoner.

2. Hvor den nye vannledningstraseen blir lagt i tilknytning til eksisterende vannlednings-traséer skal det 4 m's klausulerte beltet regnes i tillegg til eksisterende klausulerte vannledningsbelter.

3. Hvor det av hensyn til skogsdriften er nødvendig å anlegge atkomstveg over det klausulerte ledningsbeltet, forplikter Alesund kommune seg til å forsterke grunnen over ledningen i nødvendig utstrekning. Hvorvidt en atkomstveg er nødvendig av hensyn til skogsdriften, avgjøres i tvilstilfelle av herredsskogmesteren.

4. I anleggstiden erverves rett til ett 8 m bredt anleggsbelte som kan ryddiggjøres.

Generelle påstander:

H.r. advokat Ingolf Vislie har på vegne av Alesund kommune nedlagt slik

PASTAND:

1. Skjønnen fremmes.

2. Fravikelseskjennelse bes avsagt ved skjønnets slutning.

Prosessfullmektigene for de saksøkte har påstått sine parter tilkjent full erstatning samt dekning av saksomkostninger og nærmere spesifiserte utgifter.

Vurderingen av Brusdalsvann som drikkevannskilde.

Den av retten oppnevnte sakkyndige, sjefsingeniør Haffner, har i en uttalelse til Helsedirektoratet av 7.9.1970 (Dok. 88) avgitt følgende uttalelse:

Brusdalsvann ble i tiden juni 1966 — november 1967 undersøkt av Norsk institutt for vannforskning (NIVA). Resultatene av denne undersøkelse fremgår av rapporten av mai 1968. Som det fremgår av rapporten er Brusdalsvann en oligotrof innsjø d.v.s. den er lite organisk belastet og vannet har et lavt innhold av mineralske plantenæringsstoffer. Vannet er særdeles lite farget med middelverdi på 7 mg 1 Pt og med 4 mg 1 Pt som laveste verdi og 12 mg 1 Pt som høyeste i undersøkelsesperioden. Vannet er rikt på oksygen i alle dyp også i stagnasjonsperioden om sommeren. Vannet er svakt bakteriologisk forurenset i alle dyp unntagen i stagnasjonsperioden om sommeren, da man ikke fant bakteriologisk forurensning i dyplagene. Brusdalsvann har i henhold til NIVA's oppgave et nedbørsfelt på 30 km², et overflateareal på 7,6 km², middeldyp 38,1 m og største dyp 99 m. Teoretisk oppholdstid for vannet i innsjøen er beregnet til ca. 8 år.

Om vinteren ble det ikke funnet noen utpreget stagnasjonsperiode, men om sommeren fant man tydelig lagdeling av vannmassene i innsjøen og temperatursprangskiktet lå på slutten av sommerstagnasjonsperioden i september på mellom 10 og 14 meters dyp.

Aktiviteten i nedbørsfeltet er relativt liten. Av NIVA's rapport fremgår det at det permanent bor 432 personer i nedbørsfeltet i 99 boliger, det er 139 hytter, en liten skole med 22 elever, 1 pleiehjem (barnehjem) med 18 og betjening 4 personer samt en mindre industribedrift med 8 ansatte. Areal av dyrket mark var 636 da. Ved senere befarings har jeg konstatert at aktiviteten i Brusdalsvanns nedbørsfelt ikke er vesentlig øket utover at Brusdalsheimen, som jeg forøvrig har fått opplyst tilhører Indremisjonen, er blitt ytterligere utbygget slik at man der nu har sengeplass til ca. 100 personer samt forsamlingslokaler og kafeteria med stor kapasitet. Jeg har også konstatert at man har et feriested, tilhørende Frikirken ved vannets østlige ende. Dette feriested er en hytte med sengeplass for 10 — 20 personer. Man har ikke sanitæranlegg utover utslagsvasker. Både Brusdalsheimen og Frikirkens feriested tar drikkevann direkte fra Brusdalsvann uten behandling av noen art. Brusdalsheimen har vanninntak ikke langt fra kloakkutløpet. Dette synes meg meget betenkelig.

Som jeg har fremholdt i mitt brev av 24. september 1968 til Alesund kommune skyldes den gode kvalitet vannet i Brusdalsvann har, den lange oppholdstid for vannmassene i innsjøen, hvilket bevirket at vanskelig nedbrytbare organiske stoffer som bl.a. humus vil nedbrytes. Den kjemiske kvalitet av vannet i innsjøer av denne art er da også erfaringsmessig meget god.

Den relativt beskjedne aktivitet i nedbørsfeltet er ennå ikke så stor at den har påvirket vannet. Jeg er enig i NIVA's konklusjon at vannet i Brusdalsvann er stabilt og av god kvalitet som råvann for et vannverk og at siling av vannet, svak desinfisering med klor samt pH heving til ca. 7.5 vil være tilstrekkelig vannbehandling under forutsetning av at vanninntaket blir lagt tilstrekkelig dypt under temperatursprangskiktet og at man hindrer at forurensningsmulighetene i nedbørsfeltet øker vesentlig. Om disse forhold henviser jeg forøvrig til mitt brev av 24. september 1968 til Alesund kommune hvorfra jeg siterer:

«Ved å legge vanninntaket under sprangskiktet vil man oppnå at overflateforurensninger ikke kommer til vanninntaket i sommerhalvåret da de tilfeldige forurensningsmuligheter er størst. I vinterhalvåret etableres det intet sprangskikt, man kan altså om vinteren også utenom fullsirkulasjonsperiodene få overflateforurensninger til vanninntaket, men de tilfeldige forurensningsmuligheter er små om vinteren så hvis man sørger for at den permanente forurensning ikke øker ved bl.a. å hindre kloakkutløp direkte i vannet skulle det ikke være betenkelig å tillate vannet fra Brusdalsvann benyttet uten annen behandling enn desinfisering med klor.

Da vannkvaliteten i Brusdalsvann er meget god er det av betydning å bevare denne, man må da sørge for at man ikke får øket tilførsel av plantenæringsstoffer til vannet, dette tilsier også at kloakkavløp til vannet og tilløpene må hindres, men bebyggelse med utledning av avløpsvann i grunnen kan også bevirke tilførsel av mineralske plantenæringsstoffer til vannet, og selv om man leder avløpet ut av nedbørsfeltet ved avskjærende kloakker vil, som NIVA påpeker, en større bebyggelse ha uønskede konsekvenser for vannets kjemiske og hygieniske forhold på grunn av øket ferdse, overflate avrenning etc. Bebyggelse i nedbørsfeltet bør altså begrenses mest mulig. Det er av betydning ikke å få vannet forurenset med mineraloljeprodukter, da slike forurensninger i mikromengder kan ødelegge vannkvaliteten fullstendig. Industri og andre innretninger som medfører fare for spill av olje bør derfor ikke forekomme i nedbørsfeltet.

De servitutter som bør legges på Brusdalsvanns nedbørsfelt vil altså ha til hensikt å sikre vannkilden hygienisk, slik at bare desinfisering med klor gir tilstrekkelig sikkerhet, samt hindre at vannkvaliteten forringes i fremtiden. Disse hensyn vil delvis falle sammen. Da kloakkavløp i vannet er meget betenkelig av hygieniske grunner, bl.a. fordi man ikke har noe etablert sprangskikt i vinterhalvåret, bør også eksisterende kloakkavløp, som fra Møre ungdomsskole nedlegges eller omlegges. Dette bør altså gjøres, av hygieniske grunner, selv om de eksisterende forhold ikke later til å ha noen innflytelse på vannets kjemiske kvalitet.

Ved befarings ble vi enige om at et område på ca. 250 da ved den nord-vestlige del av vannet kunne bygges med spredt boligbebyggelse eller lite forurensende industri da dette område ligger i nærheten av vannets utløp. Forutsetningen er at avløpsvannet og også overflatevann fra dette område ledes ut av nedbørsfeltet. Da de topografiske forhold gjør det usannsynlig at man forøvrig vil få særlig meget bebyggelse i nedbørsfeltet hvis ny bebyggelse forbyes, innenfor et belte på 100 m fra vannet, antar jeg at man får bebyggelsen begrenset tilstrekkelig ved å forby ny bebyggelse innenfor denne grense og forøvrig bare tillate arealbegrenset bebyggelse i nedbørsfeltet.

Bebyggeligheten.

Når en skal vurdere den erstatningsrettslige virkning av byggeforbudet er det en rekke forhold å ta i betraktning.

Mer enn 2/3 deler av arealene i Brusdalsvannets nedbørsfelt er fjell som når opp i inntil 500 meters høyde og bratte fjellsider. Disse arealer er ikke egnet for helårsbebyggelse. De topografiske forhold er ellers slik at det vesentlig er en smal stripe mellom fjellfoten og vannet som kan sies fra naturens hånd å være vel egnet til bebyggelse.

Nettopp gjennom disse områder går de eksisterende veier og kraftlinjer med sine byggeforbudsbelter.

Aktivitetsnivået i området i dag må betegnes som relativt lavt. Av bygninger er der 125 hytter og 76 helårsboliger. Av næringsvirksomhet finnes et gartneri, en minkfarm, 2 forretninger samt noen gårdsbruk og småbruk.

Forsåvidt angår Ørskog kommune er det fremlagt en prognose som viser at det årlige byggebehov i tiden 1968 — 1973 utgjør gjennomsnittlig 30 boliger. Behovet for boliger er forutsatt dekket i andre deler av kommunen enn i Brusdalen. For Brusdalens vedkommende foreligger ingen reguleringsplan eller annen plan. Som dok. 6 ad 47 er fremlagt bustadsbyggingprogram for Ørskog kommune for tidsrommet 1971 — 1975, utarbeidet i januar 1971. Det er her av de kommunale myndigheter satt opp en plan for nye bustadfelt, som omfatter Stordal, Vaksvik, Skarbø, Amdam, Sjøholt, Skodje, Engesetdal og Stette. Av et fremlagt brev fra Ørskog bygningsråd (dok. 1 ad 86) fremgår at bygningsrådet de siste tre år har gitt byggetillatelse til 9 bolighus og et verkstedbygg i Brusdalsvannets nedbørsfelt.

Når det gjelder Alesund foreligger reguleringsplanutkast for et område ved Fremmerholen ved vannets nordvest side. Forøvrig foreligger en plan som er blitt betegnet som langtidsskisse. Denne var utarbeidet i 1965, og var ment som et utkast til regionplan for Borgund og Alesund. Alesund bystyre behandlet langtidsskissen 22. 1. 1970 og vedtok da følgende innstilling:

«Bystyret presiserer at den arealdisponering som er angitt ved farger på det kart som følger langtidsskissen er retningsgivende, men ikke bindende i det videre planleggingsarbeid.»

Rettslig må skissen karakteriseres som en generalplan uten vedtekt.

Bortsett fra områdene ved Fremmerholen er hele Brusdalsområdet innenfor Alesund kommune på kartet avmerket med grønn farge hvorved meningen er at arealene enten er friområder eller regnet som ubebyggelige. Retten legger betydelig vekt på langtidsskissen, som er utarbeidet av et anerkjent konsulentfirma og som etterpå er behandlet og i prinsippet vedtatt av de kommunale organer.

Alesund kommune, Teknisk etat, har fremlagt en kloakkeringsplan for Brusdalsvannets nordside (dok. 8). Planen er i to alternativ. Begge alternativer forutsetter kloakkering også av den del av området som ligger i Ørskog kommune. Etter Alternativ A føres kloakken vestover ved hjelp av diverse pumpestasjoner og med utløp i Asefjorden. Etter alternativ B blir kloakken fra Ørskogs del av Brusdalsvannet ført gjennom tunnel til Ellingsøyfjorden.

Etter alternativ A utgjør anleggskostnadene kr. 5.823.500,- og etter alternativ B kr. 5.786.000,-. Driftsomkostningene kommer i tillegg. Hva disse vil utgjøre er ikke oppgitt i kalkylen.

Retten antar at de betydelige omkostninger som vil være forbundet med anlegg og drift av en avskjærende kloakk på nordsiden av vannet ikke står i noe rimelig forhold til størrelsen av de arealer som vil bli klargjort for bebyggelse. Det kan av denne grunn ikke påregnes at det offentlige ville ha engasjert seg økonomisk i en slik avskjærende kloakk.

Gjennom en mindre del av området påtar Alesund kommune seg etter de generelle skjønnsforutsetninger å bygge en avskjærende kloakk. Det gjelder området fra Fremmerholen og østover i 250 — 300 da-beltet. En vesentlig del av begrunnelsen for dette må søkes i hensynet til vannverket. Retten antar at det uten vannverket ville ha vært uvisst om kommunen ville ha påtatt seg denne oppgaven i overskuelig fremtid.

Når det gjelder et større og flattere område ved vannets sydvestre side, som har vært kalt Stormyra, så har de av retten oppnevnte sakkyndige utarbeidet en plan med kalkyle for avskjærende kloakk med pumpeanlegg og med utløp i Asefjorden. De sakkyndige, sivilingeniørene Leif Ødegård og Bjørn Traagstad antar i sin betenkning, dok. 90, at et område på 316 da ville kunne kloakkeres gjennom et slikt anlegg. Anleggskostnadene ville utgjøre kr. 2.750.000,-, svarende til kr. 8.750,- pr. da.. Det presiseres at disse kostnader pr. da er tilleggskostnader til de ordinære utbygningskostnader for vei, vann og kloakk i området. Hertil kommer driftsomkostninger som vanskelig kan oppgis med noen nøyaktighet.

Området er delt i større og mindre teiger på i alt ca. 25 grunneiere, og planen måtte ha som forutsetning at det lot seg gjøre å få etablert et samarbeid mellom disse. Retten har antatt at det på lengere sikt ville ha foreligget en rimelig mulighet for å realisere en kloakkering av Stormyra og omliggende terreng etter de linjer som de sakkyndige har trukket opp. En har herfor tilkjent erstatninger, som imidlertid er satt til moderate beløp, bl.a. under hensyntagen til ekstraomkostningene ved kloakkeringen, og til det forhold at en realisering av planene neppe ville ha vært mulig uten på lengere sikt.

Det har fra enkelte av grunneiernes side under forhandlingen vært hevdet at det ville være rimelig å anta at det ville bli tillatt en eller annen form for kloakkering til Brusdalsvannet. Det kunne tenkes en fortsatt utvikling som den man har hatt hittil, og hvor avløpene gjennom septiktank og eventuelt infiltrasjonsgrøft går ut i vannet. Eller det kunne tenkes felles renseanlegg for større byggeområder.

Når det gjelder den relativt beskjedne utbygging som har funnet sted innen området i den

senere tid, gjelder både for Alesund og for Ørskog at helserådet og bygningsrådet har tillatt kloakkering gjennom septiktank. Retten kan ikke gå ut fra at denne praksis ville ha fortsatt. Det forhold at Brusdalsvannet tjener som resipient for avløp fra endel privatkloakker, har allerede ført til at vannet er infisert med bakterier, noe de i saken fremlagte vannprøver viser. Den sakkyndige, sjefsingeniør Haffner, har uttalt at han anser faren for autrofierting å foreligge dersom vannet i økende grad skulle benyttes som resipient for kloakk. Retten legger i denne forbindelse også vekt på at vannet siden 1965 har tjent som reservevannkilde både for Alesund og for Borgund. De to kommuner hadde ikke tilstrekkelig vann i tørkeperioder i sine ordinære anlegg. De anla derfor pumpestasjoner ved Brusdalsvannet hvorfra vannet ble pumpet opp i høyere-liggende basseng og ført inn på nettet. Det er heller ikke få hytter langs med vannet som benytter dette som drikkevann. Vannet benyttes ellers til bading og fiske. Retten kan under disse omstendigheter ikke legge til grunn at de ansvarlige helsemyndigheter i de to kommuner ville ha tillatt en fortsatt spredt bebyggelse med kloakkering i vannet. Til dette kommer de almindelige anerkjente grunner for at en tilfeldig og spredt bebyggelse ut fra et kommunalt standpunkt er forkastelig.

Retten antar at en fortsatt utbygging av Brusdalsområdet bare ville ha vært forsvarlig som planmessig konsentrert bebyggelse og med en forsvarlig kloakkeringsløsning. Når det gjelder spørsmålet om felles renseanlegg i forbindelse med en større planmessig utbygging, så er det fremlagt kostnadskurver for slike anlegg. Driftsutgiftene lar seg imidlertid vanskelig beregne. Retten antar at slike anlegg ikke ville ha blitt vesentlig billigere i anlegg og drift enn en avskjærende kloakk. Til det kommer at det under forhandlingene ikke har vært tilveiebragt nærmere opplysninger om virkningsgraden av slike anlegg. Dog synes det på det klare at selv med et avansert anlegg som både har mekanisk, kjemisk og biologisk rensning, så vil både mikrober og næringsalter slippe ut i resipienten. Retten antar av denne grunn at det ville ha vært meget tvilsomt om de ansvarlige helsemyndigheter ville ha godtatt felles renseanlegg med utløp i vannet.

Lov om vern mot vannforurensning av 26.6. 1971 nr. 75 innebærer at myndighetene etter denne lov vil føre innseende med at våre vassdrag ikke uten nødvendighet forurenses. Det ligger nær å tro at kloakkutløp, rensset eller urensset, ikke vil bli tillatt i Brusdalsvannet hvor avstand til sjø er så kort som tilfellet er.

For det terreng som er beliggende på nordsiden av E-69 kommer dertil vanskelighetene med avkjørsel, jfr. i den forbindelse paragraf 39, flg. i veiloven av 21.6. 1963 nr. 23. I en uttalelse til Alesund kommune av 30.9. 1971 uttaler Vegsjefen i Møre og Romsdal bl. a.:

«Vegvesenets generelle målsetting har vært å skape en høyverdig trafikksikker gjennomfartsvei med et minimum og helst uten tilknytninger fra eksisterende bebyggelse. Samtidig har en som et biprodukt håpet å kunne legge til rette for den naturlige utbygging for overskuelig fremtid i tilknytning til de lokalveier som er blitt frigjort ved riksveiomleggingene.»

Det heter videre i uttalelsen:

«Veien kan i praksis karakteriseres som en vei av veitype B avkjørselsfri vei. Men den etter måten sterke vekst og utvikling det er i dette området veien skal betjene bør en kunne holde åpen muligheten for å kunne etablere en vei av type Motor B-vei. Enhver ny avkjørsel vil forringe denne mulighet. Da det i første rekke er Vegvesenets ansvar å ivareta disse interesser vil Vegvesenet i Møre og Romsdal nekte - frarå - motsette seg all utbygging som vil nedsette den nåværende standard og fordyre eventuell senere standardheving. Alle søknader om avkjørsler fra enkelttomter eller mindre boligfelt vil således kategorisk bli avslått herfra. Derimot vil Vegvesenet ikke motsette seg utbygging som knyttes til fylkesvegen mellom Fremmerholen og Brusdalsgrenda eller til den kommunale vei i Brusdalen. Når det gjelder de såkalte påkoblinger lengst øst i Brusdalen er disse driftsavkjørsler, og det må selvsagt søkes spesielt dersom bruken skal endres. Dersom slik utbygning som nevnt i kommunens brev er på tale vil Vegvesenet forlange en samlet reguleringsplan for området. Reguleringsplanen bør videre vurderes i sammenheng med soneplan for hele Brusdalsgrenda. Fra Vegvesenet vil det da være naturlig å kreve at de eventuelt regulerede områder må knyttes til eksisterende kommunal vei i Brusdalsgrenda. Dette kan skje ved sideveier eventuelt kombinert med planfri krysninger med riksveien der forholdene måtte tigg til rette.»

Når det gjelder arealene på nordsiden av Europaveien, går retten ut fra at nye avkjørsler overhodet ikke vil bli tillatt. Den eneste mulighet synes å være opparbeiding av enkelte hovedavkjørsler for større områder, som imidlertid vil forutsette at der bygges over- eller underganger ved E-69. Det kan neppe påregnes at det offentlige vil ta utgiftene ved slike arbeider, som vil bli meget kostbare. Retten legger derfor til grunn at når det gjelder disse arealer, så må de i praksis anses ubebyggelige allerede av den grunn at anlegg av avkjørsler vil bli for kostbart.

Overhodet anser retten områdene på begge sider av vannet å være mindre egnet til utbygging. I første rekke skyldes dette at omkostningene til tekniske anlegg vil måtte antas å bli uforholdsmessige i forhold til de arealer som blir klargjort.

En flerhet av påstandene i saken går ut på at der tilkjennes erstatning for muligheter til hytte-

bygging. Retten legger imidlertid til grunn at hyttebygging ikke ville blitt tillatt. Områdene på begge sider av vannet utgjør et naturlig friluft- og rekreasjonsområde for Alesunds befolkning. Områdene ligger for nær bysenteret til å danne et naturlig hytteområde. De hytter som er i området, hvorav de fleste står ved eller nær vannet, antas å ha gjennomsnittlig alder på 30 — 40 år. Der er praktisk talt ikke bygget hytter i den senere tid. Til dette kommer faren for at hyttene tas i bruk til permanente boliger. Det er ut fra almene interesser i høy grad ønskelig å stanse en utvikling i den retning.

Retten generelle utgangspunkt er derfor at en ytterligere utbygging av Brusdalsområdet ikke er ønskelig eller saklig forsvarlig, enten det gjelder hus eller hytter. Det samme gjelder forøvrig industri. Retten legger derfor til grunn at de myndigheter som er satt til å ta vare på de enkelte reguleringslover ville ha handlet ut ifra dette syn.

Retten legger videre til grunn at myndighetene i gjeldende lovgivning har den nødvendige hjemmel til å foreta regulering uten erstatningsplikt. Midlene til slik regulering finnes i første rekke i bygningsloven, jfr. lovens bestemmelse om reguleringsplan, general- og regionplan samt når det gjelder hytter vedtekt etter bygningslovens paragraf 82.

Når det gjelder de mange erstatnings- og innløsningskrav som er basert på at klausuleringen hindrer utparsellering til hus, hytter eller industri, har retten derfor gått ut fra at disse muligheter neppe ville ha foreligget selv om klausuleringen var tenkt borte. En har gjort unntak i de tilfeller hvor de respektive myndigheter har gitt byggetillatelse, eller hvor f. eks. bygningsrådet gjennom sine uttalelser har skapt en berettiget forventning om at byggetillatelse ville bli gitt. Det samme gjelder hvor en bygning er nedbrent.

Hytte — helårsbolig.

Hvor en bygning tilfredsstiller bygningslovens krav eller har vært i bruk som helårsbolig i en lengere periode slik at den i medhold av de generelle skjønnsforutsetninger ansees som helårsbolig, har retten overalt lagt dette til grunn. Det samme gjelder hvor en bygning i de spesielle skjønnsforutsetninger er ansett som helårsbolig, eller som hytte, eller hvor det er bestemt at den nåværende bruk kan fortsette.

I de tilfeller hvor partene ikke har kunnet komme overens om karakteristikken av en bygning har retten ikke tatt standpunkt fordi resultatet ville blitt det samme i begge tilfeller.

Forbud mot bruksendring.

Av klausul nr. 3 fremgår at hyttene ikke tillates ominnredet eller tatt i bruk som helårsboliger og overhodet at bruken av husene i nedbørsfeltet ikke må forandres vesentlig.

Etter vurdering i hvert enkelt tilfelle antar retten at ingen av hytteeierne ville hatt noen økonomisk fordel av å bygge hytten om til helårsbolig. Ingen av hyttene er i den stand at de med fordel lar seg innpasse i en helårsbolig av skikkelig standard etter de krav man i dag må stille til hygieniske forhold, dimensjoner, isolasjon, samt estetiske hensyn. Skulle eierne ville ha helårsbolig måtte derfor hyttene rives. Den verdireduksjon eiendommen ville få derved, gjør i virkeligheten hele transaksjonen økonomisk ulønnsom. Det ville lønne seg bedre å beholde hytteeiendommen som før, og erverve tomt annensteds.

Etter bygningslovens paragraf 93, siste ledd må byggetillatelse innhentes før bygning blir brukt til annet formål enn forutsatt, eller til annet formål enn bygningen tidligere har tjent. Det er under forhandlingen opplyst at bygningsloven av 1924 ikke var gjort gjeldende for Brusdalsområdet, hverken den del som nå ligger i Alesund eller i Ørskog. Forhandlingen har vist at det i en del tilfeller har skjedd en bruksendring til helårsbolig.

Retten antar at det er et tungtveiende offentlig hensyn å forhindre en slik utvikling. En går derfor overalt ut fra at bygningsmyndighetene ikke ville ha godkjent bruksendring til helårsbolig eller ombygging til helårsbolig.

Erstatning er derfor ikke tilkjent i noe tilfelle.

Forbud mot vesentlig utvidelse.

Det er fremsatt en lang rekke påstander om erstatning fordi eksisterende hytte ikke kan utvides vesentlig, jfr. klausul nr. 3. Det er imidlertid under hele forhandlingen ikke opplyst å være noe tilfelle hvor eventuell plan om utvidelse av hytte er byggeanmeldt. Spørsmålet synes derfor for tiden lite aktuelt. De fleste hytteeiere antas å ville kunne klare seg med den adgang til utvidelse som står åpen. Det er ikke påvist noe tilfelle av økonomisk tap av den grunn.

Erstatning er derfor ikke tilkjent.

Garasjer.

Garasjer er tillatt oppført i forbindelse med helårsboliger, men ellers ikke, jfr. de generelle skjønnsforutsetninger bokstav E II e.

I tilknytning til eksisterende hytter er det bare bygget et fåtall garasjer, og alle er av eldre

dato. Det gjelder utelukkende sommerhytter og behovet antas å være minimalt. Det er ikke under forhandlingen opplyst noe tilfelle av at oppføring av garasje er byggeanmeldt.

Den ulempe som det måtte kunne være at garasje ikke kan oppføres i tilknytning til hytte, antas mer enn oppveiet ved den fordel som samtlige bebyggede hytteeiendommer får på grunn av klausuleringen. Endelig kan det være tvilsomt om bygningsrådet vil tillate oppføring av garasjer, jfr. faren for at hytter kan bli tatt i bruk som helårsboliger.

Naust.

Nye naust tillates ikke, jfr. de generelle skjønnsforutsetninger bokstav E II f.

Det er under forhandlingen ikke opplyst å være noe tilfelle av aktuelle planer for oppføring av naust, enn mindre er det opplyst å foreligge byggeanmeldelse for slike. Dette tyder på at behovet for naust er meget lite. Under enhver omstendighet antas denne eventuelle ulempe mer enn oppveiet ved den verdauk de bebyggede eiendommer i området vil få på grunn av klausuleringen. Ubebyggede nausttomter vil fortsatt ha verdi som båtplasser.

Jordbruk.

Driften av jordbrukseiendommene kan fortsette som tidligere, jfr. klausul nr. 3. Forbudet retter seg mot en vesentlig endring av driften. Som et eksempel herpå er nevnt overgang til fleskeproduksjon i større utstrekning enn at gjødselen kan utnyttes på eiendommen eller nyanlegg og utvidelse av pelsdyrfarmer og hønsierier.

Det foreligger i noen få tilfelle påstand om erstatning for tap grunnet på klausul nr. 3. Det er imidlertid ikke i disse tilfelle legitimert mere konkrete planer om endring av driften i retning av spesialproduksjon. Erstatning tilkjennes derfor ikke. Et undtak utgjør t. nr. 185, Bernt Viddal.

Camping.

Det foreligger endel påstander om erstatning for tap som følge av at organisert leirslaging er forbudt, jfr. klausul nr. 10. For campingplasser har Samferdselsdepartementet den 28. 12. 1967 i medhold av lov av 5. april 1957 om hotell m.v. gitt forskrifter.

Etter disse forskrifter må campingplasser som nyttes til utleie være godkjent av helserådet i medhold av de til enhver tid gjeldende forskrifter fastsatt med hjemmel i sunnheitsloven av 16. mai 1860. Slike forskrifter er gitt 19.6. 1959 og 16.6. 1961.

Ikke i noen av tilfellene foreligger omkostningsoverslag, forretningskalkyle eller finansieringsplan. De plasser som har vært utpekt til dette formål er gjennomgående for små, og er kostbare å opparbeide. Under enhver omstendighet må retten gå ut ifra at slike anlegg ikke ville blitt godkjent av helserådet med avløp til vannet. Erstatninger er derfor ikke tilkjent.

Offentlig renovasjon og privettømming.

Det henvises til de generelle skjønnsforutsetninger bokstav E VI C. I brev til h.r. advokat Vislie av 27.9. 1971 uttaler teknisk sjef i Alesund bl.a.: «Offentlig renovasjon vil etter hvert omfatte stadig større områder. Før kommunesammenslutningen var det tvungen offentlig renovasjon i tidligere Alesund kommune mens renovasjon i Borgund var frivillig. I formannskapets møte 2.4. 1968 ble det vedtatt å innføre renovasjon for alle de tettbygde områder i tidligere Borgund kommune. Fra 1.7. 1969 er også Hoffland på Ellingsøy med under den tvungne offentlige renovasjon. Etter formannskapsvedtak av 2.4. 1968 er den tvungne renovasjon begrenset østover til og med Rødseth. Grensen er ikke detaljert fastlagt, men det er helt på det rene at der vil bli innført tvungen renovasjon i hele kommunen i løpet av få år.»

Ved kgl. res. i medhold av paragraf 4 i sunnheitsloven av 16. mai 1860 er inntatt forskrifter om oppbevaring av avfall og om renovasjon samt om hygieniske forhold i hytteområder, Lovtidende 1970 s. 1264.

Det fremgår herav at eiere av hus, hytte eller annen bygning og av campingplass fra den tid kommunestyret bestemmer plikter å la kommunen sørge for tømming av privet, søppelbeholdere m.v.. For tømmingen skal betales en avgift til kommunen fastsatt av kommunestyret med godkjenning av fylkesmannen. Det er i saken fremlagt bystyrevedtak av 12.2. 1970 om innføring av tvungen sekkerrenovasjon i tidligere Alesund kommune samt på Hessa og sentrale strøk av Borgund, Langevåg, Fiskerstrand, Mauseidvåg samt Hoffland på Ellingsøy. Vedtaket er godkjent av Fylkesmannen den 8.4. 1970. Etter det hertil hørende regulativ betales en årlig renovasjonsavgift på kr. 180,- for ukentlig tømming samt avgift for valanderdunker med kr. 10,- pr. tømming.

Det er i saken fremsatt en lang rekke påstander om erstatning for tap i den anledning. Retten antar at de eiendommer det gjelder ikke vil synke i verdi p.g.a. innføring av tvungen offentlig renovasjon og privettømming. Heller ikke på annen måte antas eieren å lide tap. Retten ser det heller som en fordel for de eiendommer det gjelder at de hygieniske forhold kan bli bedret. De avgifter som betales er rimelige og vil i praksis neppe spille noen rolle for vurderingen av eiendommene.

Pålegg av helserådet.

Etter de generelle skjønnsforutsetninger bokstav E, V og VI opprettholdes eksisterende spillvanns- og kloakkavløp samt privetordninger. Hvis Alesund helseråd gir pålegg om forandring påtar kommunen seg uten utgift for grunneieren å utføre pålegget, såfremt grunnen er å beskytte vannkilden. Ellers må grunneieren bekoste pålegget utført. Tvist avgjøres ved skjønn.

Som det fremgår herav vil grunneieren bare få utlegg såfremt pålegget fra helserådet ikke skyldes hensynet til å beskytte vannkilden. Slike pålegg ville imidlertid grunneieren måtte tåle uansett klausuleringen. Det tilkjennes derfor ikke erstatning.

Kloakktilknytningsplikt i 250 — 300 da beltet.

Etter skjønnsforutsetningene bokstav E I anlegger kommunen kloakk i dette området. Det forutsettes at grunneierne må føre eksisterende kloakker inn på kloakksystemet, jfr. helseforskriftene for Alesund paragraf 30, 2. ledd.

Det er fremsatt endel påstander om erstatning for utgifter forbundet med denne tilknytningsplikt. Det er i skjønnsforutsetningene intet nevnt om hvorvidt grunneieren i et slikt tilfelle plikter å betale den almindelige tilknytningsavgift til kloakk og vann. Når forholdet er dette går imidlertid retten ut fra at grunneierne må betale denne avgift.

Retten antar imidlertid at kloakken vil medføre verdauk på de eiendommer som blir tilknytningspliktige. Noe tap antas derfor ikke å ville oppstå.

Når det gjelder anleggsutgiftene ved tilknytning av private kloakker til den offentlige kloakk antar retten at Alesund kommune etter skjønnsforutsetningene bokstav E, V b, har påtatt seg disse utgifter. Det dreier seg her om helserådspålegg for å beskytte vannkilden, jfr. helseforskriftene for Alesund paragraf 30, 2. ledd, hvor det heter: «Kan avløp knyttes til offentlig kloakkledning uten uforholdsmessige omkostninger, kan helserådet kreve avløpsledningen lagt til denne.»

Fremtidige spillvannsutslipp.

Av skjønnsforutsetningene bokstav E V fremgår at nåværende spillvanns- og kloakkavløp godtas. Fremtidige avløp må imidlertid føres ut i grunnen på effektiv måte godkjent av helserådet, minst 80 m fra Brusdalsvann og 40 m fra tilløpene, jfr. klausul nr. 6.

Det foreligger endel påstander om erstatning fordi nytt og bedret spillvannsavløp ikke vil kunne ordnes uten å støte an mot denne bestemmelse. Det dreier seg i disse tilfeller om eksisterende bygninger som ligger nærmere vannet eller avløpene enn de avstander som er nevnt foran.

Retten antar imidlertid at disse eiere ikke ville ha kunnet påregne tillatelse fra helserådet til nye kloakk- og spillvannsutslipp i vannet.

Bading.

Bading er bare tillatt for den som i dag har hus eller hytter ved vannet, jfr. klausul nr. 11. For alle andre enn de aktuelle eiere vil bading være forbudt. Når det gjelder foreningshytter følger det herav at foreningens medlemmer ikke vil være berettiget til å bade, uten hvor dette fremgår av spesielle skjønnsforutsetninger. Retten har vurdert disse tilfelle konkret og henviser til de spesielle premisser.

Retten vil ikke ganske utelukke at den ting at en kjøper f. eks. av en hytteeiendom blir forbudt å bade i vannet, kan ha en viss effekt på kjøpelysten. På den annen side antar en at klausuleringen i sine virkninger tenderer mot å skape verdauk på samtlige bebyggede eiendommer, som mer enn oppveier de ulemper badeforbudet måtte ha.

A.S Ardal og Sunndal Verk's kalkrettigheter.

Den 13.2. 1914 ga en rekke oppsittere i Spjelkavik- Blindheimområdet ingeniør Arne Barman håndgivelse på diverse kalkfelter. Kjøpesummen var kr. 36.000,-. Den rett kjøperen ervervet er beskrevet således: «Kjøperen har rett til på våre eiendomme i utmark at bygge og anlegge alle de indretninger som måtte trenges til driften uten erstatning til eierne undtagen den skade som måtte skje på skogen der da blir erstattet etter lovlig skjønn. All skog som blir fjernet fra kalkfeltene tilkommer selgerne.»

Håndgivelsen ble gitt av eierne av gnr. 21, bnr. 1 og 2, gnr. 22, bnr. 1, 2, 3, 4 og 5, gnr. 24, bnr. 1 og 2. Håndgivelsen ble overtatt av A.S Aura og kjøpesummen er opplyst å være betalt. Ved skjøte av 20.9. 1941 overdrog A.S Aura alle sine kalkrettigheter til A.S Nordag. Disse rettigheter omfattet kalkstensforekomster og rettigheter over en rekke eiendommer i Borgund herred.

Ved kontrakt av 6. — 12. desember 1947 overdrog A.S Nordag under avvikling til A.S Ardal Verk de nevnte rettigheter. Kalkstensbrudd har aldri vært åpnet i området. Etter det opplyste er det heller ikke noengang foretatt mere omfattende borer for å bringe omfanget av kalkstensforekomstene på det rene. Der er fremlagt en kartskisse vedrørende de formodede kalkstensforekomster i Spjelkavik kalkfelt og Blindheim kalkfelt. Videre er det av Alesund kommune fremlagt kart som viser hvilke eiendommer kalkstensrettighetene hviler på.

Det nye inntaksbasseng for vannverket er plassert i et område som etter A.S Ardal og Sunndal Verks mening ligger i Spjelkavik kalkstensfelt. Partene er imidlertid under forhandlingene blitt enige om at eventuell erstatningsfastsettelse utstår i medhold av oreigningslovens paragraf 21 og retten har tatt begjæringen til følge.

Kommunen har hevdet at de eiendommer som berøres av A.S Ardal og Sunndal Verks kalkrettigheter er usalgbare.

Det har ikke under forhandlingen fra A.S Ardal og Sunndal Verks side vært opplyst noe om hvorvidt selskapet har ervervet konsesjon til kalkstensrettighetene, jfr. lov av 3.7. 1914 nr. 5 om erverv av kalkstensforekomster. Hvis dette betyr at selskapet ikke har ervervet konsesjon, antar retten at det ikke vil være noen kulant sak å oppnå konsesjon, i et område som ligger meget nær eksisterende bebyggelse, og hvor et kalkstensbrudd i større målestokk vil måtte antas å påføre befolkningen betydelige ulemper. En legger videre vekt på at det siden feltene ble ervervet i 1914 ikke er åpnet kalkstensdrift hverken av A.S Aura eller av dette selskaps rettsefterfølgere, derunder A.S Ardal og Sunndal Verk. Til dette kan føyes den betraktning at åpning av kalkstensbrudd og med hva dermed står i forbindelse vil måtte kreve tillatelse av Alesund bygningsråd. En anser det tvilsomt om bygningsrådet vil gi tillatelse til oppføring av industrielt anlegg og til kalkstensbrudd i dette området.

Ved vurderingen av det tap vedkommende grunneiere lider p.g.a. klausuleringen ser retten derfor helt bort fra A.S Ardal og Sunndal Verks kalkrettigheter.

Motorbåter.

Det foreligger i en rekke tilfelle påstand om erstatning eller innløsning fordi påhengsmotor eller annen motor ikke kan brukes i vannet. Til dette bemerkes først at gjeldende lovgivning ikke gir hjemmel for å fastsette innløsning av løsøre.

I de fleste tilfelle er forholdet at vedkommende eier har påhengsmotor på robåt. Båten kan da fortsatt brukes i vannet. I et tilfelle, takst nr. 247, er båten av en form og størrelse at den ikke kan brukes uten motor. Retten har herfor tilkjent en viss erstatning, slik at eieren kan bli i stand til å kjøpe seg robåt.

Ellers har en ikke funnet grunnlag for å tilkjenne erstatning. Salgsverdien av påhengsmotorene påvirkes ikke av klausuleringen. Ingen av båtene brukes til yrkesaktiviteter, men til lystseiling og lystfiske. Retten antar at alene forbudet mot påhengsmotorer som inneholdes i klausuleringen vil gi eierne av hytteeiendommene en fordel som mer enn oppveier ulempene ved forbudet.

Innløsningspåstander.

Det er fremsatt en lang rekke innløsningspåstander som gjelder arealer der menes å være blitt gjort ubebyggelige ved klausuleringen. Retten har kun i et par tilfelle tatt en slik påstand til følge. Det gjelder f. eks. en foreningshytte, hvis formålsbestemte aktiviteter antas å bli så beskåret ved klausuleringen, at de blir «vesentlig redusert i brukbarhet for eieren», jfr. vassdr. 1. paragraf 132.

Ellers en i samsvar med det som er uttalt ovenfor under avsnittet om bebyggeligheten overalt antatt at vilkårene for innløsning ikke foreligger.

Tap ved voldgiftsbestemmelse.

H.r. advokat Gjørtz har for en rekke av sine parter påstått erstatning tilkjent for utgifter i forbindelse med den voldgiftsbestemmelse som finnes i de generelle skjønnsforutsetninger bokstav E, V c.

Bestemmelsen gjelder det tilfelle at Alesund helseråd gir pålegg for å beskytte vannkilden. Forutsetningen er at eieren i så fall skal ha erstatning. Tvist om årsaksspørsmålet avgjøres ved voldgift etter tvistemålslovens regler.

Det gjelder en voldgiftsbestemmelse, hvorefter voldgiftsretten skal dømme etter rett og ikke etter billighet. Retten antar at voldgiftsretten da må legge de almindelige regler om saksomkostninger til grunn for sin avgjørelse, navnlig tvistemålslovens paragraf 172. Eierne kan da ikke forutsettes å ville lide noe tap.

Forbud mot gjødsling av vannet.

Klausul nr. 15 setter forbud mot gjødsling av vannet for opphjør av fisket. En rekke grunneiere har påstått seg tilkjent erstatning for dette forbud.

Det er under forhandlingen opplyst at det har vært og fremdeles er et ganske bra fiske i Brusdalsvann på ørret og røyr. På garn kan man få fisk på flere kilo. Tidligere har det også vært oppgang av sjøørret og pjakk. Fisket er imidlertid ikke utnyttet kommersielt, således heller ikke ved salg av fiskekort. Retten har nærmest inntrykk av at alle som vil utøver fiske, uten hensyn til om de har fiskerett eller ikke.

Det er ikke under forhandlingen opplyst at det i noe tilfelle er foretatt fiskekulturarbeider i vannet eller i vassdraget. Langt mindre er det dokumentert at en gjødsling av vannet ville være et adekvat middel for opphjør av fisket. Hertil kommer de vanskeligheter som de fiskebe-rettigede vil få i forbindelse med organiseringen av kulturarbeider.

Retten antar heller at vannverksplanene vil ha gunstig effekt på fisket i Brusdalsvann. En tenker her på at vannet da ikke lenger vil gå i turbin til det nuværende kraftverk i vassdraget. Dette vil medføre en lettere oppgang for sjørret og laks.

Fordeler ved klausuleringen?

For de bebyggede eiendommer, og da særlig for hytteeiendommene kan retten ikke se bort fra at klausuleringen gjennomgående vil føre til verdauk. Klausuleringen vil i sine virkninger føre til en preservering av området og til ferre støyende og forøvrig generende aktiviteter. Man kan tenke på forbudet mot bygging av garasjer og naust, mot støyende påhengsmotorer og fly. Videre kan man tenke på forbudet mot leirslagning, stevner og idrettsarrangementer. Hytte-folket vil fortsatt kunne bruke vannet som drikkevann.

Folk som vil skaffe seg hytte i området, vil være henvist til å etterspørre de eksisterende hytte-eiendommer.

Vannledning og anleggssteder.

Retten har gått ut fra et rydningsbelte i en bredde av 8 m, i noen tilfelle større bredde. Hertil kommer anleggsskader utenom dette rydningsbelte. Der ledningen er lagt har ingen av partene kunnet oppgi hvilket kvantum virke som er felt. Retten har derfor måttet danne seg en oppfatning ut ifra karakteren av den omliggende skog. Hvor ikke annet er særskilt opplyst har en lagt til grunn at kommunen (entreprenøren) har tilegnet seg skogen. En har videre tatt kant-skader med i vurderingen.

Når det gjelder klausuleringen i en bredde av 4 meter har en tilkjent erstatning hvor klausul-beltet går over mark som kan beplantes. I noen tilfelle har en gitt erstatning for ulemper ved traktorkjøring i skogen. Overalt har en vurdert anleggsskader. I noen tilfelle gir kommunen i henhold til spesielle skjønnsforutsetninger oppgjør for tømmer i henhold til tømmermåling. I disse tilfelle har en vurdert de driftsutgifter pr. m³ som kommunen kan gjøre fradrag for.

Grunnerverv til anleggssteder er overalt vurdert etter bruksverdi.

Hvor kommunen erverver rett til å bruke eksisterende veier, har en lagt til grunn at kom-munen ikke overtar veivedlikeholdet. Ved ansettelsen av erstatningene har en videre vurdert hvilken del av anleggsutgiftene grunneieren ved forhandling med kommunen med rimelighet ville ha kunnet kreve at kommunen skulle overta.

25% tillegg.

De saksokte ved vannledningsskjønnet og ved skjønnet angående anleggssteder har påstått seg tilkjent 25% tillegg til de utmålte erstatninger.

Vassdragslovens paragraf 134 henviser ikke til paragraf 18 i samme lov, som utgjør ekspropriasjonshjemmelen når det gjelder den pålagte klausulering i Brusdalsvannets nedbørs-felt. Hjemmelen til ekspropriasjonen av rett til vannledninger og anleggssteder finnes i lovens paragraf 17 som paragraf 134 mellom annet henviser til. Av en fremlagt utredning fra ingeniør Chr. F. Grøner er det som grunnlag for dimensjoneringen av vannkilder og magasiner lagt til grunn at befolkningen i Alesund og Borgund i 1980 vil være steget til 50 000, og i år 2000 til 78 000. Fullt utbygget vil Alesund kommunes nåværende areal være befolket med 100 000 personer etter prognosen. Vannforbruket utgjør etter samme utredning i 1970 22.700 m³ pr. døgn, i 1980 30.300 m³ pr. døgn, i år 2000 53.400 m³ pr. døgn og fullt utbygget 68.000 m³ pr. døgn. I følge en utredning fra Alesund kommunes tekniske etat av 10.9.1971 utgjorde vannleveransene fra Alesund vannverk i tiden 1.7.1970—30.6.1971 5.750.000 m³. Av dette utgjorde leveranse til industribruk 1.250.000 m³ eller 22 % av det totale forbruk.

Vannforbruket i Alesund inklusive industrien var i 1963 ca. 500 l pr. person og døgn, fordelt med 140 l på industri og 340 l pr. døgn til husholdningsvann. I 1965 og 1966 var forbruket målt til 587 og 550 l pr. døgn.

Av Alesund kommunes konsesjonssoknad til Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen av august 1969 fremgår bl.a. følgende: «Som man ser av denne vil eksisterende vannkilder ved sam-kjøring være tilstrekkelig til 1970. Brukbar samkjøring har imidlertid ikke kommet til utførelse og kapasiteten til de eksisterende vannkilder er allerede nå mindre enn behovet. Man har derfor måttet bygge to midlertidige pumpestasjoner ved Brusdalsvannet. I tørkeperioder pumper den ene vann opp i fordelingsbassenget til tidligere Borgund kommune og den annen pumper vann rett inn på nettet til tidligere Alesund kommune.

Industriområdene regnes forsynt med vann som vanlige boligområder, men en har ved vur-deringen av vannforbruk sonevis tatt hensyn til vanlig industriforsyning. Utbygging av vann-krevende industri kan ikke påregnes å få dekket sitt vannbehov fra byens forsyningsnett.»

Retten kan ikke finne at den tvungne avståing etter vassdragslovens paragraf 17 skjer «av hensyn til vassforsyning til industribruk» som nevnt i vassdragslovens paragraf 134.

Avståingen skjer for å bedre Alesund kommunale vannforsyning. Det er i første rekke hensynet til det sivile behov som her har vært avgjørende. Vannforbruket på den sivile sektor utgjør for tiden mer enn 3/4 parter av totalforbruket, mens industrien avtar mindre enn 1/4 part. Det er her ingen enkelt storindustri hvis interesser ekspropriasjonen skal tjene, men det almindelige behov i kommunen. Begrunnelsen for 25% tillegget til erstatningene som man har regler om i vassdragslovens paragraf 134 og andre lovbestemmelser, er at ekspropriatene skal få en viss andel i overskuddet når samfunnet tillater industri og bergverk å utnytte våre naturressurser. Det kan ikke benektes at også vannforsyningen til den eksisterende industri er et viktig og vesentlig hensyn ved vannverksplanene. Kommunen ivaretar både industriens behov og det sivile behov. Men for at vassdragslovens paragraf 134 om 25% tillegg til erstatningene skulle kunne bringes til anvendelse antar retten at hensynet til industrien og industriens behov må være fremherskende, hvilket ikke er tilfelle i saken. 25% tillegg til erstatningene tilkjennes derfor ikke.

Saksomkostninger.

De utgifter som etter lovgivningen er forbundet med saken skal påhvile Alesund kommune, jfr. skjønnslovens paragraf 42, 1. ledd.

Samtlige parter som har møtt ved prosessfullmektig har påstått seg tilkjent saksomkostninger. Retten tar påstandene til følge. Ved utmålingen av erstatningsbeløpene tar en hensyn til bestemmelsene i skjønnslovens paragraf 43.

H.r. advokat Erik Sølberg har oppgitt arbeid utenom rettsmøter til 135 timer, etterarbeid med 12 timer, møte i retten i 19 dager med tilsammen 109 timer. Hertil kommer utgifter til egen bil, samt portoutgifter ved utsendelsen av skjønnet. H.r. advokat Sølberg har representert 80 takstnummer. Retten ansetter saksomkostningene til h.r. advokat Sølbergs parter til kr. 27 000,-.

H.r. advokat Trygve Gjørtz har oppgitt et samlet arbeid på 319 3/4 timer, derav 145 1/4 timer i retten. Diverse utgifter er oppgitt til kr. 1.681,-, hvortil kommer etterarbeid, samt portoutgifter. H.r. advokat Gjørtz har representert 62 takstnummer. Retten ansetter godtgjørelsen til h.r. advokat Gjørtz' parter til kr. 28.000,- (Inkl. kartutg. til tnr. 342).

H.r. advokat Rolf Kr. Engelsens har representert 32 takstnummer. Han oppgir å ha møtt i retten i 20 dager samt forberedende arbeid med 100 timer, og utgifter, derunder portoutgifter kr. 600,-. Retten ansetter saksomkostningene til hr. advokat Engelsens parter til kr. 17 000,-.

Advokat Svein Tømmerdal har representert 85 takstnummer. Han oppgir sitt forberedende arbeid til 149 timer, arbeid i rettsmøte 143 timer, samt etterarbeid 14 timer. Utgifter til byggmester Ivar Isaksen, takst nr. 237 utgjør kr. 150,-. Hertil kommer utgifter til egen bil og portoutgifter i forbindelse med utsending av skjønnet. Retten ansetter saksomkostningene til advokat Tømmerdals parter til kr. 30 000,-.

Advokat Tor Bøhler har representert 6 takstnr. Han oppgir forberedende arbeid 63 timer og arbeid i rettsmøte til 14 dager. Hertil kommer etterfølgende arbeid, reiseutgifter og fordyret kosthold samt regning fra den privatengasjerte sakkyndige, overlærer Øydvinn med kr. 2.274,-, samt diverse utgifter med kr. 292,-. Retten fastsetter omkostningen til advokat Bøhlers parter til kr. 18.000,-.

Advokat Per Aase-Nilsen har representert 37 takstnummer. Han oppgir forberedende arbeid med ca. 100 timer og arbeid i rettsmøte med 94 timer. Hertil kommer utgifter til bruk av egen bil samt porto til utsending av skjønnet. Retten ansetter saksomkostningene til advokat Aase-Nilsens parter til kr. 15.000,-.

Advokat Sverre Høegh Krohn har representert 60 takstnummer. Han oppgir arbeid i retten til 116 1/4 time og forberedende arbeid til 124 timer. Utgifter oppgis til kr. 1.039,50. Retten ansetter saksomkostningene til advokat Krohns parter til kr. 22.000,-.

Advokat Finn Gulbrandsen har representert 14 takstnummer. Han oppgir 36 timers forberedende arbeid og 79 timer i retten. Dertil kommer bilutgifter. Retten ansetter saksomkostningene til advokat Gulbrandsens parter til kr. 9.000,-.

Advokat Olav Røssaak har representert 11 takstnummer. Han oppgir forberedende arbeid til 47 timer og arbeid i retten 96 timer. Til dette kommer utgifter ved bruk av egen bil. Retten ansetter saksomkostningene til advokat Røssaaks parter til kr. 9.000,-.

Advokat Dagmar Sandvig har representert 8 takstnr. Hun oppgir forberedende arbeid med 40 timer og 82 timer i retten. Hertil kommer utgifter til bruk av egen bil. Retten ansetter saksomkostningene til advokat Sandvigs parter til kr. 7.000,-.

H.r. advokat Terje Herrem har representert 10 takstnummer. Han har møtt under inkamnasjonen. Under de senere forhandlinger har kolleger i Alesund overtatt å representere hans parter. Han ansetter arbeid utenom retten til 1 dag, og arbeid i retten til 12 timer. Hertil kommer

reiseutgifter og fordyret opphold m.v.. Retten ansetter saksomkostningene til advokat Herrems parter til kr. 2.500,-.

Advokat Sven Landgraff har representert A/S Aardal og Sunndal Verk. Han har møtt to dager under inkamnasjonen. Reiseutgifter og diettutgifter er oppgitt til kr. 729,-. Retten ansetter saksomkostningene til advokat Landgraffs part til kr. 2.000,-.

Sivilingeniør Olaf B. Brusdal har oppgitt nødvendige reiseutgifter Trondheim — Alesund og retur p.g.a. skjønnnet. Retten tilkjenner saksomkostninger svarende til disse utgifter med kr. 548,-.

Godtgjørelse til sakkyndige.

Sjefingeniør Wilhelm Haffner oppgir reise- og diettutgifter med kr. 2.083,50, samt 6 dagers arbeid i retten. Retten ansetter godtgjørelsen til Haffner, inklusive utgifter, til kr. 6.000,-.

Ingeniør Torbjørn Aasen har oppgitt 18 timers forberedende arbeid og 12 timers arbeid i retten. Hertil kommer utgifter til reiser. Retten ansetter godtgjørelsen til ingeniør Aasen til kr. 2.500,-.

Sivilingeniør Leif Ødegård har oppgitt forberedende arbeid med 23 timer og arbeid under rettsforhandlingene med 16 timer, heri inkludert reisetid. Reiseutgifter utgjør kr. 1.045,-. Retten ansetter godtgjørelsen til sivilingeniør Ødegård til kr. 3.600,-.

Ingeniør B. Traagstad har sendt arbeidsoppgave. I følge denne er det medgått 155 timer, inkludert arbeid i retten som utgjør 8 timer. Hertil kommer reiseutlegg til Trondheim og Oslo med kr. 656,70. Ingeniør Traagstad har møtt for retten under skjønnskonferansen for nærmere å begrunne arbeidsoppgaven.

Retten ansetter godtgjørelsen til ingeniør Traagstad, inklusive reiseutlegg, etter skjønn til kr. 4 000,-.

Takst nr. 1, gnr. 28, bnr. 3: Alesund kommune.

Ingen erstatning.

Takst. nr. 2 gnr. 28, bnr. 4: Ola Thøgersen.

Ingen prosessfullmektig. Det henvises til de generelle premisser. Eiend. er 1,2 da. med påstående hytte. Erstatning 0,-.

Takst nr. 3, gnr. 28, bnr. 2: Olav og Gunnar Langeland.

Spesiell skjønnsetning:

1. Tømmerfløting med motordrevet fartøy på Brusdalsvannet tillates fra parsellen og til vannets vestlige ende, jfr. de almindelige skjønnsetninger, pkt. 3, VII b.

2. Sprøyting av skog fra fly tillates i den utstrekning det ikke nedlegges generelt forbud mot dette i nærheten av vannkilder og med de sprøytestoffer som til enhver tid tillates brukt.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

1. Erstatning som følge av forbudet mot salg av hyttetomter og nausttomter i 100-meters feltet.

2. Kjøpelyte for den hytte som står på eiendommen som følge av de klausuler som nå blir på området.

Eiendommen er oppgitt til 500 da. og med en strandlinje på 2 km.

I følge fremlagt skifterettsbok fra Nordre Sunnmøre skifterett av 7.12. 1964 er det bestemt at eiendommen skal overskjøtes til Olav og Gunnar Langeland «med det hefte at disse skal gi skjøte til Magna Kjørstad, Aslaug Kjørstad og Ivar Solvangs barn på hver sin hyttetomt. Aslaug Kjørstads hyttetomt skal ligge til vatnet vest for Thøgersens tomt og grensende til denne. Magna Kjørstad og Ivar Solvangs barn skal ha tomter øst for Thøgersens tomt grensende mot denne og mot vatnet. Magna Kjørstad skal ha den tomten som blir grensende mot Thøgersens tomt». (Dok. 101).

Ved klausuleringen hindres eierne i å oppfylle sin plikt overfor søstrene i henhold til skifteoverenskomsten. Søstrene antas derfor å måtte ha et vederlagskrav svarende til verdien av hyttetomtene. Disse har en størrelse på 3 da hver. Retten antar at vederlagskravet passende kan settes til kr. 3.000,- for hver av søstrene. Erstatning tilkjennes med kr. 6.000,- idet en tar hensyn til at eierne fortsatt blir sittende med de tre hyttetomter som en del av sin eiendom. Forøvrig tilkjennes ingen erstatning.

Erstatning kr. 6.000,-.

Takst nr. 3 a: Magna Kjørstad, Aslaug Kjørstad, Gudrun Solvang.

Dette takstnummer er opprettet i anledning interessene som tilkommer de tre søstre av Olav og Gunnar Langeland som er behandlet under takstnr. 3.

Den rett søstrene har etter skifteoverenskomsten om å bli tildelt hver en tomt på størrelse 3 da av takst nr. 3 antas som følge av klausuleringen å gå over til et vederlagskrav mot brødrene Olav og Gunnar Langeland. I forbindelse med erstatningsfastsettelsen under takst nr. 3 har retten antatt at hver av søstrene bør ha et vederlagskrav på kr. 3.000,-. Under forutsetning av at disse krav blir oppfylt lider søstrene intet tap.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 4, gnr. 4, bnr. 2: Aslaug Østrem.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning som følge av forbudet mot salg av hyttetomter.

Eiendommen har 60 da liggende innenfor nedbørsfeltet fordelt på 2 teiger. Arealene ligger i en høyde av over 500 m, er uten vei, og utgjør endel av Emblemsfjellet friluftsområde. Større deler av eiendommene ligger utenfor nedbørsfeltet. Retten antar eieren ikke lider noe økonomisk tap ved klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 5 a, gnr. 5, bnr. 3: Kr. Nedregotten m. fl..

Prosessfullmektig: Advokat Bøhler.

Spesiell påstand:

Eierne av Nedregotten, gnr. 5, bnr. 3 tilkjennes full erstatning, herunder erstatning for tap av utnyttelse av eiendommen til hyttebebyggelse og andre fritidsaktiviteter.

Eiendommen utgjør 62 da innenfor nedbørsfeltet. Den støter til Langevatnet hvor Alesund kommune har reguleringsretter til vannverksformål. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 5 b, gnr. 5, bnr. 14: Ole Kristian Larsen.

Prosessfullmektig: Hr.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning som følge av forbudet mot salg av hyttetomter.

Eiendommen har 15 da innenfor nedbørsfeltet. Denne del utgjør en lang smal tarm og ligger oppe på fjellet. Eieren antas ikke å lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 5 c, gnr. 5, bnr. 4: Elise Torvik.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning som følge av forbudet mot salg av hyttetomter.

Eiendommen har 7 da innenfor nedbørsfeltet. Arealet utgjør en lang smal tarm uten særlige utnyttelsesmuligheter.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 5 d, gnr. 5, bnr. 10: Konrad K. Nedregotten.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning som følge av forbudet mot salg av hyttetomter.

Eiendommen har tilsammen 12 da innenfor nedbørsfeltet fordelt på 2 teiger. Disse utgjør smale striper oppe på fjellet og er uten særlige utnyttelsesmuligheter.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 5 e, gnr. 5, bnr. 2: Rolf Giske.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse på grunn av klausuleringen særlig forbudet mot hyttebebyggelse.

Eiendommen har 64 da innenfor nedbørsfeltet beliggende oppe på fjellet i tildels meget bratt terreng. Ingen særlige utnyttelsesmuligheter.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 5 f, gnr. 5, bnr. 8: Jon S. Nedregotten.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning som følge av forbudet mot salg av hyttetomter.

Eiendommen har et areal av 12 da innenfor nedbørsfeltet. Dette utgjør en smal stripe oppe på fjellet uten særlige utnyttingsmuligheter.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 5 g, gnr. 5, bnr. 12: Karl Flydal.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning som følge av forbud mot salg av hyttetomter.

Eiendommen har 4,5 da innenfor nedbørsfeltet, som utgjør en smal stripe oppe på fjellet uten særlige utnyttingsmuligheter.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 5 h, gnr. 5, bnr. 1: Inge M. og Johanne Emblem.

Prosessfullmektig: H. r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning som følge av forbudet mot salg av hyttetomter.

Eiendommen har 29 da innenfor nedbørsfeltet, beliggende på fjellet. Arealet utgjør en langstrakt stripe og antas uten særlige utnyttingsmuligheter.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 6, gnr. 5, bnr. 5: Per E. Nedregotten.

Prosessfullmektig: H. r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning som følge av forbudet mot salg av hyttetomter.

Eiendommen har 14 da innenfor nedbørsfeltet grensende ned til Langevatnet. En større del av eiendommen ligger utenfor nedbørsfeltet. Eierne antas ikke å lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 7, gnr. 4 og gnr. 5: Østrem og Nedregotten felles utmark.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning som følge av forbudet mot salg av hyttetomter.

10 da av eiendommen ligger innenfor nedbørsfeltet ved Langevatnet. Retten antar at arealet er uten særlige utnyttingsmuligheter.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 8, gnr. 4, bnr. 1: Nils M. Østrem m. fl..

Ingen prosessfullmektig.

Arealet innenfor nedbørsfeltet utgjør 18 da som er beliggende i bratt lende ned mot Langevatn. Arealet har ingen særlige utnyttingsmuligheter.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 9, gnr. 4, bnr. 6: Bjarne og Elise Ramsvik.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning som følge av forbudet mot salg av hyttetomter.
Eiendommen har en liten snipp på 1,5 da i nedbørsfeltet beliggende ved Langevatn. Arealet har ingen særlige utnyttelsesmuligheter.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 10, gnr. 4, bnr. 2: Aslaug Østrem.

Utgår, da det er identisk med takst nr. 4.

Takst nr. 11, gnr. 6 og gnr. 7: Emblem og Emblemsvåg felles utmark.

Prosessfullmektig: Advokat Bøhler.

Spesiell påstand:

Emblem og Emblemsvåg felles utmark tilkjennes full erstatning, herunder erstatning for tap av utnyttning av eiendommen til hyttebebyggelse og andre fritidsaktiviteter.

Eiendommen utgjør et større heiområde og har 1963 da innenfor nedbørsfeltet. Det gjelder et ikke utskiftet fellesskap med en lang rekke sameiere. Etter sameielsen av 18.6. 1965 nr. 6 vil salg eller bortfeste i lengere tid av hyttetomter ikke kunne foretas uten at det er enstemmighet mellom sameierne. Retten henviser til de almindelige premisser angående muligheten for utnyttning av arealene til hyttebygging. En antar at eieren ikke lider noe økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 12, gnr. 8: Røssevold felles utmark.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Full erstatning for ekspropriasjonsinngrepet etter klausul nr. 2, 4, 5, 10, 13, således bl.a.:

1. Erstatning for tapt mulighet til utparsellering salg og bortfeste av hyttetomter.
2. Erstatning for at eierne ikke får føre opp egne hytter sportshus i området, men må kjøpe tomter annet sted.
3. Erstatning for at det ikke vil kunne selges bortleies tomter til friluftrestaurant, turisthytter, kiosker, lagshus, stevneområder, leirplasser m.v.
4. Erstatning for at området i fremtiden ikke vil kunne utnyttes til industrielt øyemed.

Eiendommen utgjør et heiområde og har 277 da innenfor nedbørsfeltet. Retten henviser til de almindelige premisser vedrørende muligheten for utnyttning av arealene til hyttebebyggelse. En antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr 13, gnr. 9, gnr. 10 og gnr. 11: Ekornås, Hatlehol og Eikenosvåg felles utmark.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Full erstatning for ekspropriasjonsinngrepet etter klausul nr. 2, 4, 5, 10 og 13, således bl.a.:

1. Erstatning for tapt mulighet til utparsellering salg og bortfeste av hyttetomter.
2. Erstatning for at eierne ikke får føre opp egne hytter/sportshus i området, men må kjøpe tomter annet sted.
3. Erstatning for at det ikke vil kunne selges/bortleies tomter til friluftrestaurant, turisthytter, kiosker, lagshus, stevneområder, leirplasser m.v.
4. Erstatning for at området i fremtiden ikke vil kunne utnyttes til industrielt øyemed.

Eiendommen har 124 da innenfor nedbørsfeltet fordelt på 2 teiger. Arealene ved Strokevann er tidligere klausulert til fordel for Alesund vannverk. Retten henviser til de almindelige premisser og antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 14, gnr. 28, bnr. 1: Alesund kommune.

Ingen erstatning.

Takst nr. 15, gnr. 27, bnr. 3: Petter Frostad.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Det gis ikke tillatelse til drift av steinknuseverk på dette takstnummer.
2. Uttak av sand og drift av steinknuseverk kan i forhold til vannverket skje inntil 1.1.1974.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Alesund kommune tilpliktes å innløse eiendommen.

Subsidiært:

1. Erstatning for verdiforringelse på areal innenfor 100-meterbeltet som følge av de klausuler som nå pålegges, spesielt klausul 1, 5 og 10.
2. Erstatning for verdiforringelse på arealer ovenfor 100-meterbeltet som følge av de klausuler som nå pålegges arealet spesielt klausul 2 og 5.

Retten har oppnevnt ingeniør Torbjørn Aasen til som sakkyndig å vurdere drivverdigheten av grusforekomstene på dette takstnummer. Den sakkyndige har avgitt erklæring dat. 27.9.1971 dok. 74, og har dessuten gitt forklaring under skjønnsforhandlingen.

Den sakkyndige anslår omfanget av grusforekomsten til ca. 9 000 m³. Drivverdigheten samlet er vurdert til kr. 22.500,-. Det heter i erklæringen: «Sandtakets beliggenhet i forhold til markedet er gunstig og en kan gå ut fra at en vil kunne få avsetning på grusen. Ved vanlig drift i grustaket antas at en vil kunne ta ut og knuse ca. 80 m³ gjennomsnittlig pr. arbeidsdag. Dette tilsvarer 112 dagers drift».

Retten har vurdert mulighetene for en lønnsom drift av grusforekomsten. En finner at det er tvilsomt om lønnsom drift ville kunne komme i stand. Nødvendig for driften ville vært tillatelse av bygningsrådet, jfr. bygningslovens paragraf 84. En finner det tvilsomt om Alesund bygningsråd etter de erfaringer som er gjort med det nærliggende UFO-pukkverk ville gi tillatelse. Det er videre fra kommunens side opplyst at det maksimale akseltrykk på Vasstrandveien er 6 tonn, hvilket er hevdet å være for lite til å få en lønnsom transport av massene. Veien er for øvrig smal, svinget og svak, og det må påregnes at det vil ha dannet seg en sterk opinion mot en sandtaksdrift her på lignende måte som tilfellet har vært når det gjelder det nåværende UFO-pukkverk. Det er i den anledning fremlagt et protestskrift fra en lang rekke oppsittere i Spjelkavik.

Under enhver omstendighet antar retten at eieren som følge av den foran refererte spesielle skjønnsforutsetning vil ha en rimelig tid til å drive steinknuseverket når han får ha dette i drift til 1.1.1974. Det er ikke fra Frostads side hevdet at steinknuseren skal brukes til annet enn å knuse større stein i de løse masser som finnes i området. Forøvrig setter klausuleringen intet forbud mot at Frostad tar ut grus og løser masser, når disse bare ikke knuses.

Retten antar derfor at eieren ikke vil lide noe tap i anledning sandtaksdriften.

Eiendommen er på 202 da og beliggende i en steil fjellskråning med noe flatere terreng ned mot vannet. Det er påstått erstatning for de muligheter som påstås å ha foreligget til utnyttelse som industritomt eller hyttetomter.

Retten antar at det ikke er påregnelig at der i dette området ville blitt tillatt industri. Avløpsforholdene alene antas tilstrekkelig til å motivere denne oppfatning. Heller ikke til hyttetomter antar en at det er påregnelig at der vil bli gitt tillatelse. En henviser herom til de generelle premisser.

Kravet om innløsning tas ikke til følge.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 16, gnr. 27, bnr. 7: Lars L. Rødseths arvinger, v Anna Karlsen m.fl..

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Alesund kommune tilpliktes å innløse eiendommen.

Subsidiært:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen, spesielt klausul 1.

Eiendommen er en tomt beliggende ved Brusdalsvannet på 1,5 da. Retten antar at det vil være upåregnelig at det ville blitt gitt tillatelse til hyttebygging ved Brusdalsvannet. En henviser herom til de generelle premisser. Eierne vil ikke lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 17, gnr. 27, bnr. 4: Alfred Colbensens arvinger.

Prosessfullmektig: Advokat Gulbrandsen.

Spesiell påstand:

Eiendommen kreves innløst.

Eiendommen er en tomt på 0,7 da ved Brusdalsvannet. Retten antar at tomten ikke ville ha kunnet vært utnyttet som hyttetomt selv om klausuleringen ikke var kommet. En henviser til de generelle premisser. Innløsningskravet kan derfor ikke tas til følge. Noe tap forøvrig som følge av klausuleringen antar en ikke at eieren lider.

Innløsningskravet tas ikke til følge.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 18, gnr. 28, bnr. 5: 32 og 44: Rasmus Colbensen.

Prosessfullmektig: Advokat Gulbrandsen.

Spesiell påstand:

Erstatning for tap som følge av at eiendommen ikke kan ombygges eller utvides vesentlig eller tas i bruk som helårsbolig. Erstatning for verdiforringelse ved badeforbud, samt forbud mot naust eller garasje. Erstatning for økede utgifter til renovasjon og kloakkering.

Eiendommen er av størrelse 1 da og bebygget med en liten hytte. Retten antar at eieren ikke lider noe tap på grunn av klausuleringen. En henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 19, gnr. 27, bnr. 31: Louis Rødseth.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

1. Byggeforbud.
2. Badeforbud.
3. Motorbåtforbud.
4. Tiltak til opphjelp av fisket.

Eiendommen er på 2 da og beliggende ved Brusdalsvannet. På eiendommen er under oppføring en hytte som etter det opplyste tilhører takst nr. 19 a, Arthur Colbensen. Hvorledes forholdet er mellom eieren av tomten og eieren av hytten har ikke vært klarlagt under forhandlingen, men retten går ut fra at takst nr. 19 a har en eller annen form for rett til å ha hytten stående på tomten.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen, og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 19 a: Arthur Colbensen.

Prosessfullmektig: Advokat Gulbrandsen.

Generell påstand:

Erstatning for tap for at eiendommen ikke kan ombygges eller utvides vesentlig eller tas i bruk som helårsbolig. Erstatning for badeforbud samt forbud mot oppføring av naust eller garasje, samt for økede utgifter til renovasjon og kloakkering.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Hytten tillates i forhold til vannverket ferdig oppført under forutsetning av at klausuleringen følges.

Etter det opplyste er Colbensen eier av hytten som står på grunn tilhørende takst nr. 19. Retten antar at hytteeieren ikke som følge av klausuleringen lider økonomisk tap.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 20, gnr. 27, bnr. 41 og 42: Emily Thalberg.

Prosessfullmektig: Advokat Gulbrandsen.

Spesiell påstand:

Hva angår br. nr. 41 betaler saksøkeren til saksøkte erstatning for tap som følge av at eiendommen ikke kan ombygges eller utvides vesentlig eller tas i bruk som helårsbolig.

Videre påstås erstatning for verdiforringelse ved badeforbud for nye kjøpere, samt forbud mot oppføring av naust eller garasje ved Brusdalsvannet.

Saksøkte gjør også krav på erstatning for økede utgifter til renovasjon og kloakkering p.g.a. at Brusdalsvannet blir drikkevannskilde, d.v.s. restriksjoner utover gjeldende rettsregler.

Forsåvidt angår br.nr. 42 er denne p.g.a. forbud mot bebyggelse verdiløs, og det gjøres krav på full innløsning eller erstatning av tomtens verdi.

Eiendommene utgjør 3,8 da og er beliggende syd for Vasstrandveien. Til eiendommen hører nausttomt på 6 x 6 m.

Når det gjelder innløsningskravet vedrørende bnr. 42, så bemerkes at eiendommen neppe hensiktsmessig kan deles, uten at det går utover verdien av enkeltdelene. Forøvrig er tillatelse til hyttebygging her som ellers ikke påregnelig. Når det gjelder nausttomten så ligger denne innenfor det 12,5 m brede byggeforbudsbeltet fra midtlinjen i den kommunale vei.

Retten finner ikke at vilkårene for innløsning eller erstatning er til stede. Det henvises til de generelle skjønnspremisser.

Innløsningskravet tas ikke til følge.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 21, gnr. 27, bnr. 53: Arne Vikan.

Prosessfullmektig: Advokat Gulbrandsen.

Spesiell påstand:

Saksøkeren betaler saksøkte erstatning for tap som følge av at eiendommen ikke kan ombygges eller utvides vesentlig eller tas i bruk som helårsbolig.

Videre påstås erstatning for verdiforringelse ved badeforbud for nye kjøpere, samt for forbud mot oppføring av naust eller garasje ved Brusdalsvannet.

Saksøkte gjør også krav på erstatning for økede utgifter til renovasjon og kloakkering p.g.a. at Brusdalsvannet blir drikkevannskilde — restriksjoner utover gjeldende rettsregler.

Eiendommen er på 0,5 dekar og beliggende ved Brusdalsvannet. Det står en eldre hytte på den.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen, og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 22, gnr. 27, bnr. 36: Kari og Else Marie Borch Olsen.

Prosessfullmektig: Advokat Gulbrandsen.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Bygningen ansees ikke som helårsbolig, jfr. de alminnelige skjønnsforutsetningers punkt E III.

Spesiell påstand:

Saksøkeren betaler saksøkte erstatning for tap som følge av at eiendommen ikke kan ombygges eller utvides vesentlig eller tas i bruk som helårsbolig.

Videre påstås erstatning for verdiforringelse ved badeforbud for nye kjøpere, samt for forbud mot oppføring av naust eller garasje ved Brusdalsvannet.

Saksøkte gjør også krav på erstatning for økede utgifter til renovasjon og kloakkering p.g.a. at Brusdalsvannet blir drikkevannskilde. Restriksjoner utover gjeldende rettsregler.

Eiendommen er på 1,1 da beliggende ved Brusdalsvannet hvorpå der er oppført en stor pen hytte.

Retten behøver ikke å ta standpunkt til om bygningen skal bedømmes som hytte eller helårsbolig, idet en finner at erstatningen må bli null i begge tilfelle. En henviser for øvrig til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 23, gnr. 27, bnr. 16: Signe Knudsen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for verdiforringelse som følge av at arealet innenfor 100-metersfeltet gjøres ubebyggelig.

2. Erstatning for at verdiforringelse på arealet ovenfor 100-metersfeltet som følge av de klausuler som nå pålegges.

Eiendommen er 159 da og strekker seg fra Brusdalsvannet og oppover i fjellsiden. Eieren har en liten hytte stående på den, ellers er den ubebygget.

Retten antar at eiendommen uansett klausuleringen ikke ville ha kunne blitt utnyttet til byggeformål. En henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 24, gnr. 27, bnr. 17: Laura Rødseths arving, Signe Knudsen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Ingen erstatningspåstand.

Eiendommen er på 0,5 da med påstående hytte. Det er opplyst at takst nr. 24 a, Osvald Dimmen eier hytten og at han har kjøpt og betalt tomten, men at Signe Knudsen fortsatt innehar hjemmelen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 24 a: Osvald Dimmen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse på hytta og for økede utgifter til offentlig renovasjon og privetømming.

Det henvises til takst nr. 24. Eieren antas ikke å lide økonomisk tap p.g.a. klausuleringen. Det henvises til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 25, lnr. 27, bnr. 6: Roger L. Rødseth.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Innløsning.

Subsidiært:

Erstatning for verdireduksjon p.g.a. byggeforbud, badeforbud, forbud mot bruk av motorbåt, leirslagning og tiltak til opphjørp av fisket.

Retten antar at eiendommen ikke ville ha kunnet bebygges selv om klausuleringen ikke var kommet. Innløsningskravet kan derfor ikke tas til følge.

Heller ikke forøvrig antas eieren å lide økonomisk tap som følge av klausuleringen. Det henvises til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 26, gnr. 27, bnr. 58: Erling Pedersen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen.

Eiendommen er på 1 da, hvorpå det står en liten gammel hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 27, gnr. 27, bnr. 1 og 2: Inga Liljedal.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for verdiforringelse som følge av at arealet innenfor 100-metersfeltet gjøres ubebyggelig.

2. Erstatning for verdiforringelse på arealet ovenfor 100-metersfeltet som følge av de klausuler som nå pålegges.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen. Det henvises til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 28, gnr. 27, bnr. 54: Ingrid Olsen.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Eiendommen innløses mot full erstatning for grunnens verdi som byggegrunn før klausuleringen med fradrag for grunnens bruksverdi etter klausuleringen. Ved fastsettelsen av grunnens verdi etter klausuleringen tas det hensyn til at:

a) grunnen ikke kan bebygges.

b) eier ikke kan bade i vannet.

c) eier ikke kan slå opp telt.

Eiendommen er 1 da, og ubebygget.

Retten antar at det her ikke var noen påregnelig byggemulighet selv uten klausuleringen. Kravet om innløsning kan derfor ikke tas til følge. Heller ikke forøvrig antas eieren å lide tap som følge av klausuleringen.

Innløsningskravet tas ikke til følge.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 29, gnr. 27, bnr. 51: Ragnvald Langva.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Bebyggelsen på eiendommen anses som helårsbolig, jfr. gjennomføringsbestemmelsen for klausul nr. 3. Det tilkjennes erstatning for følgende poster:

1) Verdiforringelse fordi naust ikke kan settes opp.

2) Hoel har aktuelle planer om å bygge badstu i egen bygning. Verdiforringelse fordi badstu og andre naturlige uthus og gjestehus ikke kan oppføres på eiendommen.

3) Verdiforringelse fordi bruken av huset ikke kan forandres vesentlig. Hoel har aktuelle planer med å utvide huset vestover med større stue og flere soverom. Slik utvidelse og andre generelle standardforbedringer i samsvar med tidens krav antas å bli rammet av forbudet. Huset kan ikke tas i bruk som flergenerasjonsbolig.

4. Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen, jfr. kloakkløsningen for t. nr. 235.

5) Verdiforringelse p.g.a. badeforbud for andre enn nuværende eier.

6) Verdiforringelse fordi fiskekultiveringens vanskeliggjøres.

7) Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig tømming av priveter mot avgift.

8) Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon mot avgift.

9) Båt og motor:

Prinsipalt:

Innløsning av båt og motor mot full erstatning antatt verdi henholdsvis kr. 1.500,- og kr. 1.500,-.

Subsidiært:

Erstatning for redusert bruksverdi for båt og motor.

(Båten er bygget for motordrift. Eier har ikke noe annet sted å bruke båt og motor),

Subsidiært:

Bebyggelsen anses som hyttebebyggelse. Det tilkjennes erstatning for følgende poster:

1) Verdiforringelse fordi naust og garasje ikke kan settes opp.

2) Som nr. 2) foran.

3) Verdiforringelse fordi huset ikke tillates utvidet vesentlig og fordi det ikke tillates tatt i bruk

som helårsbolig. Dette innebærer et betydelig inngrep og et betydelig tap, særlig fordi eiendommen er bygget spesielt for slik utnytting.

4. — 9) Som nr. 4 — 9 foran.

Eiendommen er på vel 1 da beliggende ved Brusdalsvannet hvorpå det er oppført en hytte.

Retten behøver ikke å ta standpunkt til om bygningen skal karakteriseres som hytte eller helårsbolig, idet en finner at erstatningen må settes til 0,- i begge tilfelle. Det henvises til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 30, gnr. 27, bnr. 52: Margareth Radå.

Prosessfullmektig: Advokat Gulbrandsen.

Spesiell påstand:

Innløsning eller full erstatning.

Eiendommen er 1,2 da og beliggende ved Brusdalsvannet. Det er opplyst at eieren har kjøpt den i 1969 for kr. 2.400,-.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen, og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 31, gnr. 27, bnr. 55: Randi og John Kåresen.

Prosessfullmektig: Advokat Gulbrandsen.

Spesiell påstand:

Saksøkeren betaler saksøkte erstatning for tap som følge av at eiendommen ikke kan ombygges eller utvides vesentlig eller tas i bruk som helårsbolig.

Videre påstås erstatning for verdiforringelse ved badeforbud for nye kjøpere, samt for forbud mot oppføring av naust eller garasje ved Brusdalsvannet.

Saksøkte gjør også krav på erstatning for økede utgifter til renovasjon og kloakkering p.g.a. at Brusdalsvannet blir drikkevannskilde — restriksjoner utover gjeldende rettsregler.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen. Det henvises til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 32, gnr. 27, bnr. 40 og 50: Anna Marie Johansen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommene.

Eiendommen er på 1,6 da og beliggende ved Brusdalsvannet. Det er oppført en hytte på den.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen. Det henvises til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 33, gnr. 27, bnr. 12: Inga Liljedal og Anna Øvrevoll.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for verdiforringelse som følge av at arealet innenfor 100-metersfeltet gjøres ubebyggelig.

2. Erstatning for verdiforringelse på arealet ovenfor 100-metersfeltet som følge av de klausuler som nå pålegges.

Eiendommen utgjør 125 da og strekker seg fra Brusdalsvannet opp mot Emblemsfjellet.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen. Det henvises til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 34, gnr. 27, bnr. 45: Harry Jensen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Erstatning for klausuleringen, særlig forbud mot bruksendring, mot vesentlig utviding eller forandring og mot oppføring av garasje.

Eiendommen er på 0,5 da beliggende ved Vasstrandveien og bebygget med en gammel hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen. Det henvises til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 35, gnr. 27, bnr. 46: Kristine Hansen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Innløsning.

Subsidiært:

Erstatning for verdiforringelse som følge av at eiendommen ikke lenger kan bebygges.

Retten antar at eiendommen ikke ville blitt tillatt bebygget hverken med helårsbolig eller med hytte uansett klausuleringen. Innløsningskravet er derfor ikke tatt til følge. Heller ikke for øvrig antas eieren å lide noe økonomisk tap som følge av klausuleringen. Det henvises til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 36, gnr. 27, bnr. 33: Karl Ose.

Prosessfullmektig: Advokat Gulbrandsen.

Spesiell påstand:

Saksøkeren betaler saksøkte erstatning for tap som følge av at eiendommen ikke kan ombygges eller utvides vesentlig eller tas i bruk som helårsbolig.

Videre påstås erstatning for verdiforringelse ved badeforbud for nye kjøpere, samt for forbud mot oppføring av naust eller garasje ved Brusdalsvannet.

Saksøkte gjør også krav på erstatning for økede utgifter til renovasjon og kloakking p.g.a. at Brusdalsvannet blir drikkevannskilde — restriksjoner utover gjeldende rettsregler.

Ved særskilt kjennelse er det bestemt at skjønnsmann Hansen viker sete på grunn av svogerskap til eieren. Varamann nr. 2, skjønnsmann Krohn har derfor inntatt Hansens plass ved voteringen.

Eiend. er på 0,9 da med påstående hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen. En henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 37, gnr. 27, bnr. 26 og 27: Andor N. J. Antonsen.

Prosessfullmektig: Advokat Sandvig.

Spesiell påstand:

Erstatning for inngrep i eiendomsretten og for ulemper i forbindelse med anlegg av vannverk.

Eiendommen er på 1,5 da med påstående hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen. Det henvises til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 38, gnr. 27, bnr. 15 og 25: Harry Høyberg.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 2.64 da og beliggende ved Brusdalsvannet. Det er oppført en hytte på den.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen. Det henvises til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 39, gnr. 27, bnr. 14: Oliver Lilleheim.

Prosessfullmektig: Advokat Sandvig.

Spesiell påstand:

Som for nr. 37.

Eiendommen er på 2 da og er beliggende ved Brusdalsvannet. Det er oppført en hytte på den.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 40, gnr. 27, bnr. 34 og 37: Per Pettersen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen.

Eiendommen er bebygget med en hytte og er beliggende ved Brusdalsvannet. Den utgjør 1,46 da.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 41, gnr. 27, bnr. 39: Rolf Grimstad.

Prosessfullmektig: Advokat Sandvig.

Spesiell påstand:

Erstatning for inngrep i eiendomsretten og ulempererstatning.

Tomten er på 1/2 da og ligger ved Brusdalsvannet. Den er bebygget med en liten hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 42, gnr. 27, bnr. 29: Sverre Brogstad.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.

Eiendommen er på 0.7 da og beliggende på oppsiden av Vasstrandveien. Den er bebygget med en liten hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomiske tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 43, gnr. 27, bnr. 20: Alfred Rise.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 0.5 da og ligger ovenfor Vasstrandsveien. Den er bebygget med en liten hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen, jfr. de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 44, gnr. 27, bnr. 12: Bjarne Øvrevoll.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for verdiforringelse ved at arealet innenfor 100-metersfeltet gjøres ubebyggelig.

2. Verdiforringelse på arealet ovenfor 100-metersfeltet som følge av de klausuler som pålegges.

Eiendommen er på 122 da som strekker seg fra Brusdalsvannet og opp til Ørnehammeren og med en høydeforskjell på 300 m.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 45, gnr. 27, bnr. 11: Rolf Spjelkavik m. fl..

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for verdiforringelse som følge av at 100-metersfeltet gjøres ubebyggelig.
2. Verdiforringelse på arealet ovenfor 100-metersfeltet som følge av de klausuler som pålegges.

Eiendommen er på 90 da og strekker seg fra Brusdalsvannet og oppover i fjellsiden. Den er ubebygget.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 46, gnr. 27, bnr. 28: Perry Larsen.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Full erstatning for ekspropriasjonsinngrepet etter klausul nr. 1, 3, 6, 8, 9, 11, 12 og 15, således bl.a.:

- 1) Verdiforringelse fordi garasje ikke kan settes opp.
- 2) Verdiforringelse fordi andre naturlige uthus og gjestehus m.v. ikke kan føres opp på eiendommen.
- 3) Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig og/eller tas i bruk som helårsbolig.
Hytten har praktisk talt ikke skikkelig kjøkken. En utvidelse vestover vil gi et bedre kjøkken og øke hyttens verdi i vesentlig grad, langt over omkostningene ved å foreta utvidelsen.
- 4) Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitær-anlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen, jfr. kloakkløsningen for t. nr. 235.
- 5) Verdiforringelse p.g.a. badeforbud for andre enn nuværende eier.
- 6) Verdiforringelse fordi fiskekultiveringen vanskeliggjøres.
- 7) Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig tømning av priveter mot avgift.

8) Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon mot avgift.

Eiendommen er beliggende ved vannet og utgjør 0.68 da. Det er oppført en hytte på den og dessuten uthus, jfr. påstandens post 2.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen, og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 47, gnr. 27, bnr. 35: Helgard Gustafsen.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er beliggende ved vannet og utgjør 0.66 da. Det står en liten hytte samt en garasje på den.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 48, gnr. 27, bnr. 28: Oliva og Sandor Jensen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse på grunn av klausuleringen, særlig forbudet mot bruksendring, mot vesentlig utviding eller forandring, mot oppføring av garasje samt mot oppføring av naust.

Eiendommen er på 0.54 da og ligger ved vannet. Den er utstyrt med en liten hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 49, gnr. 27, bnr. 10 : Bernt Solvang m.fl.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for verdiforringelse som følge av at arealet innenfor 100-metersbeltet gjøres ubebyggelig.

2. Verdiforringelse på arealet overfor 100-metersbeltet som følge av de klausuler som pålegges.

Eiendommen utgjør 65 da og strekker seg fra vannet opp mot toppen av fjellet. Den er ubebygget.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 51, gnr. 27, bnr. 49: Rolf Johan Rødseth.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen.

Eiendommen er på 1 da og ligger på oversiden av Vasstrandsveien. Den er bebygget med en hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 52, gnr. 27, bnr. 9: Bernt Solvang m. fl..

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for verdiforringelse som følge av at arealet innenfor 100-meters feltet gjøres ubebyggelig.

2. Erstatning for verdiforringelse på arealet ovenfor 100-metersfeltet som følge av de klausuler som nå pålegges.

3. «Kjøpelyte» for den hytta som står på eiendommen som følge av de klausuler som nå legges på området.

Eiendommen er på 60 da og strekker seg fra vannet oppover mot fjellet. Det står en hytte på den.

Det er ikke påstått at hytten kan gjøre tjeneste som helårsbolig, og retten behøver ikke å ta standpunkt til spørsmålet, ettersom resultatet antas å ville bli det samme i begge tilfelle.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 53, gnr. 27, bnr. 8: Ragna Hagen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.

Eiendommen er på 84 da og strekker seg fra Vasstrandveien og opp på fjellet. Den er ubebygget.

Retten antar at klausuleringen ikke fører til økonomisk tap for eieren og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 54, gnr. 27, bnr. 48: Terje P. Pettersen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Som nr. 53.

Eiendommen er på 1.63 da og ligger ovenfor Vasstrandveien. Det er oppført en hytte på den. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen. Erstatning 0.-.

Takst nr. 55, gnr. 27, bnr. 21: Torbjørn Hagen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning for klausuleringen.

Eiendommen er på 1.18 da og ligger på oppsiden av Vasstrandveien. På eiendommen står en bygning som opprinnelig har vært en hytte, men som har undergått flere påbygninger. Den har innlagt vann, W.C. og bad og er i bruk som helårsbolig. Bygningen har vært i bruk som helårsbolig siden før 1965 og går etter E III i de almindelige skjønnsforutsetninger inn under kategorien helårsbolig.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Alesund kommune forplikter seg til å utbedre vannskader på eiendommen foranlediget ved bygging av vannledning syd for dette takstnummer.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0.-.

Takst nr. 56, gnr. 27, bnr. 23: Peder Pettersen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.

Eiendommen er på 0.37 da og bebygget med en hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0.-.

Takst nr. 57, gnr. 27, bnr. 56 og 57: Mandor Hjelvik.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell skjønnsforutsetning:

I forhold til vannverket aksepteres nåværende bruk av bygningene.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.

Eiendommen er på 0.9 da hvorpå der er oppført en liten hytte i mur.

Eieren er i ferd med å legge inn septiktank og W.C. med dusj. Disse arbeider er påbegynt etter kunngjøringen av ekspropriasjonssøknaden september 1969. Det kreves ikke erstatning for spilte utgifter.

Etter det opplyste har eieren ikke tillatelse fra bygningsrådet for den bruksendring som har funnet sted. jfr. bygningslovens paragraf 93.

Retten antar at klausuleringen ikke medfører noe økonomisk tap for eieren og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0.-.

Takst nr. 58, gnr. 27, bnr. 22: Oddmund Hjelvik.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det forutsettes at Hjelvik kan fullføre påbegynte arbeider for utslagsvask.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.

Eiendommen er på 1.56 da med påstående liten hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 59, gnr. 27, bnr. 24: Mathias Luthentun.

Prosessfullmektig: H. r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.

Eiendommen er på 1.13 da hvorpå der er oppført bygning med garasje og uthus. Eieren har benyttet bygningen som helårsbolig siden før 1965 og benytter den fortsatt på denne måte. Det er enighet mellom partene om at bygningen da må karakteriseres som helårsbolig i henhold til skjønnsforutsetningene jfr. E III, og retten er enig i det.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 60, gnr. 27, bnr. 18: Edvin Pettersen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen.

Eiendommen på vel 0,5 da med påstående hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 61, gnr. 27, bnr. 19: Sigurd Larsen.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 0,78 da hvorpå er oppført en liten hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 62, gnr. 27, bnr. 20: Mathias Aasen.

Prosessfullmektig: Advokat Gulbrandsen.

Spesiell påstand:

Saksøkeren betaler saksøkte erstatning for tap som følge av at eiendommen ikke kan ombygges eller utvides vesentlig eller tas i bruk som helårsbolig.

Videre påstås erstatning for verdiforringelse ved badeforbud for nye kjøpere, samt for forbud mot oppføring av naust eller garasje ved Brusdalsvannet.

Saksøkte gjør også krav på erstatning for økede utgifter til renovasjon og kloakkering p.g.a. at Brusdalsvannet blir drikkevannskilde — restriksjoner utover gjeldende rettsregler.

Eiendommen er på vel 1 da og ligger ved vannet. Det står en liten gammel hytte på den. Til påstanden bemerkes at eiendommen har naust.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 63, gnr. 27, bnr. 47: Borghild Hoel.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen.

Eiendommen er på 1.37 da og bebygget med en større bygning. Denne har vært benyttet og er fortsatt i benyttelse som helårsbolig. Dette forhold har vedvart i over 7 år, og retten antar derfor at bygningen i relasjon til klausuleringen må bedømmes som helårsbolig, jfr. de generelle skjønnsforretninger E III.

Retten antar at eieren ikke lider noe økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 64, gnr. 23, bnr. 6: Peter Hjellen.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 19 da og utgjør en smal stripe fra vannet og opp på fjellet.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen, og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 65, gnr. 22, bnr. 4: Magna og Karl Kjørstad.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for verdiforringelse som følge av at arealet innenfor 100-metersbeltet gjøres ubebyggelig.

2. Erstatning for verdiforringelse på arealet ovenfor 100-metersfeltet som følge av de klausuler som pålegges.

Eiendommen har to teiger. Den ene er på 19 da og strekker seg i en smal stripe fra vannet og opp på fjellet. Den annen er en fjellteig og 52 da stor.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 66, gnr. 25, bnr. 11: Gunnar Langeland.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for verdiforringelse som følge av at arealet innenfor 100-meters beltet gjøres ubebyggelig.

2. Erstatning for verdiforringelse på arealet ovenfor 100-meters feltet som følge av de klausuler som nå pålegges.

3. Erstatning for ca. 3 dekar grunn ved eksisterende pumpestasjon med tillegg av 5 3/4 % renter fra 1.9. 1963.

4. Ulempererstatning for eksisterende vannledninger fra nåværende pumpehus og til uttaksbasseng, samt erstatning for skog som ble fjernet da grøfta ble lagt.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Alesund kommune erverver til eiendom ca. 3 da grunn til eksisterende pumpehus. Grunn-ervert begrenses i vest og nord av vannet, i syd av veien og i øst mot takst nr. 106.

2. Dette takstnummer tilkjennes eventuell ulempererstatning for eksisterende vannledninger fra nåværende pumpehus og til uttaksbasseng.

Den del av eiendommen som ligger innenfor nedbørsfeltet består av to teiger på henholdsvis 60 og 62 da. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen for såvidt angår teig nr. 1.

Når det gjelder teig nr. 2 så ligger denne innenfor det felt som omfattes av Ardal og Sundals verks kalkrettigheter. Det henvises til et fremlagt kart. En henviser til de generelle premisser, og tillegger ikke disse rettigheter noen betydning for erstatningsutmålingen.

For et 3 da stort område beliggende ved pumpehus ved vannet, og som etter overenskomst skal innløses av kommunen, fastsettes erstatningen til kr. 5 000,-. En legger da den antatte verdi i 1963, da kommunen faktisk tiltrådte eiendommen, til grunn. En ser ikke bort fra at eiendommen på dette tidspunkt, før bygningsloven var gjort gjeldende for området, hadde verdi som hytte-tomt. Det tilkjennes videre 4,5 % renter av beløpet fra 1.9. 1963.

Fra pumpehusene på nevnte tomt har kommunen tidligere lagt to ledninger over dette takst-nummer, på henholdsvis 330 og 115 meters lengde. Partene er enige om at retten skal fastsette erstatning for skader og ulemper ved disse ledninger. Det er ikke opplyst om ledningene skal brukes etterat det nye anlegg er i drift, men retten går ut fra at ledningene er ment å være varige, som reserveledninger. Retten fastsetter erstatningen for anleggsarbeider og fremtidige ulemper ved disse to ledninger til kr. 2.500,-.

En større del av teig nr. 2 ligger innenfor det området som de to rettsoppnevnte sakkyndige, Ødegård og Traagstad har vurdert i samband med en mulig kloakkering. Retten antar at

området, på grunn av sin sentrale beliggenhet og de muligheter som foreligger for å gjøre området byggeklart ved kloakkering, taper noe i verdi på grunn av klausuleringen. Erstatning herfor tilkjennes med kr. 5.000,-. Det henvises forøvrig til de generelle premisser.

Takst nr. 66 a, gnr. 25, bnr. 1 og 2: Olav Langeland.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Dette takstnummer tilkjennes eventuell ulempeserstatning for eksisterende vannledninger for nåværende pumpehus og til uttaksbasseng.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå pålegges.
2. Ulempeserstatning for eksisterende vannledninger fra nåværende pumpehus og til uttaksbasseng, samt erstatning for skog som ble fjernet da grøfta ble lagt.

Eiendommen består av 2 teiger på henholdsvis 152 og 6 da. En større del av teig nr. 1 ligger innenfor det felt som de av retten oppnevnte sakkyndige har utredet med henblikk på kloakkering. Retten antar at klausuleringen her hindrer den mulighet som i fremtiden ville ha vært til stede til for denne eiendom å få tilknytning til et større anlegg med avskjærende kloakk. En tilkjenner herfor erstatning med kr. 8.000,-.

Som ved foregående takstnummer er partene enige om at eieren skal ha erstatning for skade ved anlegg og drift av vannledning. Ledningens lengde er 350 m. Retten tilkjenner herfor erstatning med kr. 2.500,-.

Teig 2 ligger i Stormyra og grenser til vannskillet. Retten antar at disse 6 da kan utnyttes i forbindelse med bygg på den del av eiendommen som ligger utenom vannskillet, såsom til parkering eller park. Det tilkjennes derfor ingen erstatning.

Takst nr. 66 b, vannverksdam, Alesund kommune.

Ingen erstatning.

Takst nr. 67, gnr. 21, bnr. 26: Spjelkavik felles utmark.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen har innenfor nedslagsfeltet et areal på 1080 da. Det meste utgjør jevnt skrånende skogmark. Her ligger 5—6 hytter som skal være satt opp av sameiere.

Ved Strokevann har Alesund kommune reguleringsretter likesom Strokevannets nedbørsfelt er belagt med en viss klausulering. Det henvises til skjønn avsaft av Nordre Sunnmøre Herredsrett den 11.11. 1946 under saksnr. 19/1946 B.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen, og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 68, gnr. 26, bnr. 1: Ella Marie Lillestøl Hole.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det forutsettes at dette takstnummer gis rett til føring av tømmer over Brusdalsvannet til sagbruk i Brusdalen med motordreven farkost, jfr. de almindelige skjønnsforutsetninger, punkt E VIII B.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for tapt adgang til tomtsalg eller utskillelse av byggetomt til familiemedlem, på de deler av eiendommen der dette kunne ha skjedd uten å redusere mulighetene for fortsatt gardsdrift.
2. Verdiforringelse som følge av rådighetsinnskrenkning når det gjelder den framtidige bruk av våningshuset.
3. Verdiforringelse som følge av kloakkeringservitutten (pkt. 6).
4. Verdiforringelse som følge av forbud mot oppføring av naust.

3. Verdiforringelse som følge av kloakkeringssevitutten (pkt. 6).
4. Verdiforringelse som følge av forbud mot oppføring av naust.
5. Verdiforringelse som følge av begrensing i adgangen til å utnytte eiendommen som jordbrukseiendom.
6. Verdiforringelse som følge av leirforbudet (herunder tradisjonell camping).
7. Verdiforringelse som følge av badeforbudet.
8. Verdiforringelse som følge av forbud mot tiltak til opphjelv av fisket.
9. Verdiforringelse som følge av motorbåtforbudet.
10. Utgifter til offentlig renovasjon.

Eiendommen er et gårdsbruk og har tilsammen 213 da jord, derav 15 da dyrket. Her er våningshus og driftsbygning.

En større del av eiendommen er det mulig å kloakkere ved et avskjærende kloakksystem som antydnet av de to rettsoppnevnte sakkyndige. Retten antar imidlertid, for såvidt angår den dyrkede mark, at jordbruksverdien er større enn tomteverdien, og tilkjenner derfor ikke erstatning her. En del andre områder av bruket vil imidlertid kunne få sin beste anvendelse som tomtegrunn. For den ubebyggelighet som man regner å være en følge av klausuleringen tilkjennes erstatning med kr. 2.000,-.

Forøvrig antas ikke eieren å lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.

En henviser til de generelle premisser.

Takst nr. 69, gnr. 26, bnr. 37: Jakob Helland og Trine Absalonsen.

Prosessfullmektig: Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Erstatning for byggeforbud og forbud mot bading, motorbåt og tiltak til opphjelv av fisket.

Eiendommen er på 4 da og beliggende på oversiden av Vasstrandveien. Den er ubebygget.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 70, gnr. 26, bnr. 15: Marion og Arve Magne Klemmetsen.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse p.g.a.:

1. Forbudet mot utvidelse og ominnredning av hytten.
2. Innskrenket adgang til bading.
3. Forbud mot oppføring av naust og garasje.
4. Mot tiltak til opphjelv av fisket.
5. Motorbåtforbudet.
6. Forbudet mot bruk av menneskegjødsel på eiendommen.
7. Utgifter i forbindelse med offentlig renovasjon av privet og søppel.

Eiendommen er på 1 da med påstående liten eldre hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 71, gnr. 26, bnr. 16: Jan Sulesund.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Som nr. 70.

Eiendommen er på 1.5 da med påstående liten gammel hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 72, gnr. 26, bnr. 17: Eivind Seiness.

Prosessfullmektig: Advokat Aase Nilsen.

Spesiell påstand:

Som nr. 70.

Eiendommen er på 1 da med påstående hytte samt nausttomt.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 73, gnr. 26, bnr. 18: Jakob Helland.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Som nr. 70.

Eiendommen er på 1,7 da med påstående større eldre hytte.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 74, gnr. 26, bnr. 19: Trine Absalonsen.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Som nr. 70.

Eiendommen er på 1,7 da med påstående lite hus.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 75, gnr. 26, bnr. 20: Jørgen O. Flatmark.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Som nr. 70.

Eiendommen er på 1,2 da med påstående liten gammel hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 76, gnr. 26, bnr. 21: Gudrun Sjaastad.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Som nr. 70.

Eiendommen er på 1 da med påstående liten hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 77, gnr. 26, bnr. 22: Johan Frantzen Eidsvold.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Som nr. 70.

Eiendommen er på 1 da med påstående liten hytte samt en tilhørende nausttomt.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 78, gnr. 26, bnr. 32, Alesund kommune.

Ingen erstatning.

Takst nr. 79, gnr. 26, bnr. 23: Gerhard H. Storeide.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Som nr. 70.

Eiendommen er på 2 da med påstående sommerhytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 80, gnr. 26, bnr. 24: Olav S. Kvig og Kirsten Kvig Pedersen.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Som nr. 70.

Eiendommen er på 1 da med påstående liten hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 81, gnr. 26, bnr. 38: Sigurd Larsen.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Erstatning fordi eiendommen ikke kan tas i bruk som helårsbolig. Ellers erstatning som for takst nr. 70.

Eiendommen er på 1,6 da beliggende ved Lillestølen med påstående hus som er i bruk som sommerhytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 82, gnr. 26, bnr. 26: Gudrun Nygaard.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Erstatning fordi eiendommen ikke kan tas i bruk som helårsbolig, ellers som for takst nr. 70.

Eiendommen er på 1,5 da med påstående liten gammel hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 83, gnr. 26, bnr. 25: Gustav E. Myklebust.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse p.g.a.

1. Forbudet mot utvidelse, ominnredning og modernisering av hytta slik at den kan tas i bruk som helårsbolig.

2. Kloakkeringsbestemmelsene i servituttenes pkt. 6.

3. Innskrenket adgang til bading.

4. Forbud mot tiltak til opphjelp av fisket.

5. Motorbåtforbudet.

6. Utgifter i forbindelse med offentlig renovasjon av privet og søppel.

Eiendommen er på 1 da med påstående liten gammel hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 84, gnr. 26, bnr. 4: Erling P. Storaas.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av forbud mot at

a) den framtidige bruk av huset endres vesentlig.

b) innskrenket adgang til bading.

c) forbud mot opphjelp av fisket.

d) motorbåtforbudet.

e) utgifter i forbindelse offentlig renovasjon.

Eiendommen er på 2 da med påstående murhus som har vært i bruk som helårsbolig siden 1962.

Bygningen må derfor karakteriseres som helårsbolig i relasjon til skjønnsforutsetningen, jfr. E III.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 85, gnr. 26, bnr. 2: Johan og Ole Jørgensen.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Full erstatning for ekspropriasjonsinngrepet etter klausul nr. 1, 3, 6, 8, 9, 11, 12 og 15, således bl.a.:

- 1) Verdiforringelse fordi garasje ikke kan settes opp. Heller ikke andre naturlige uthus, gjestehus m.v.
- 2) Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
- 3) Verdiforringelse fordi ny hensiktsmessig bebyggelse ikke kan oppføres.
- 4) Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen.
- 5) Verdiforringelse p.g.a. badeforbud for andre enn nuværende eier.
- 6) Verdiforringelse fordi fiskekultiveringen vanskeliggjøres.
- 7) Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig tømning av priveter mot avgift.
- 8) Erstatning for påførte omkostninger for påbudet om offentlig renovasjon mot avgift.

Eiendommen er på 2,5 da med påstående hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 86, gnr. 26, bnr. 3, 8 og 33: Nils Lindin m. fl..

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som blir lagt på eiendommen, herunder tapt mulighet til å utskille og selge en tomt.

Eiendommen er på 4,6 da med påstående hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 86 a: Nils Lindin.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som blir lagt på eiendommen og da i første rekke verdiforringelse som følge av forbudet mot å ombygge/selge hytten til helårsbolig.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det forutsettes at hytten ikke tillates ombygd til helårsbolig.

Det gjelder en hytte på fremmed grunn, tilhørende takst nr. 86.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 87, gnr. 26, bnr. 5 og 9: Liv Kari Slyngstad.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Full erstatning for ekspropriasjonsinngrepet etter klausul nr. 1, 3, 6, 8, 9, 11, 12 og 15, således bl.a.:

- 1) Verdiforringelse fordi garasje, uthus, gjestehus m.v. ikke kan føres opp.
- 2) Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
- 3) Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
- 3) Verdiforringelse fordi hytten ikke kan ombygges/påbebygges og tas i bruk som helårsbolig.

- 4) Verdiforringelse fordi ny, hensiktsmessig helårsbebyggelse ikke kan føres opp på tomten.
- 5) Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen.

6) Verdiforringelse p.g.a. badeforbud og vanskeligere fiskekultivering.

- 7) Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon og privettømming mot avgift.

Eiendommen er på 1 da med påstående liten hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 88, gnr. 26, bnr. 6 og 10: Tore og Ole Bernt Skarbø.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som pålegges og da i første rekke for forbudet om å ombygge/selge hytten til helårsbolig.

Eiendommen er på 0,8 da med påstående liten hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 89, gnr. 26, bnr. 7, 11 og 34: Elsa Godø.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Full erstatning for ekspropriasjonsinngrepet etter klausul nr. 1, 3, 6, 8, 9, 11, 12 og 15, således bl.a.:

1. Verdiforringelse fordi garasje, uthus, gjestehus m.v. ikke kan føres opp.
2. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
3. Verdiforringelse fordi hytten ikke kan ombygges/påbygges og tas i bruk som helårsbolig.
4. Verdiforringelse fordi ny, hensiktsmessig helårsbebyggelse ikke kan føres opp på tomten.
5. Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen.
6. Verdiforringelse p.g.a. badeforbud og vanskeligere fiskekultivering.
7. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon og privettømming mot avgift.

Eiendommen er på 1 da, med påstående liten hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 90, gnr. 26, bnr. 42: Odd Almaas.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Full erstatning for ekspropriasjonsinngrepet etter klausul nr. 1, 3, 6, 8, 9, 11, 12 og 15, således bl.a.:

1. Verdiforringelse fordi garasje, uthus, gjestehus m.v. ikke kan føres opp.
2. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
3. Verdiforringelse fordi hytten ikke kan ombygges/påbygges og tas i bruk som helårsbolig.
4. Verdiforringelse fordi ny, hensiktsmessig helårsbebyggelse ikke kan føres opp på tomten.
5. Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen.
6. Verdiforringelse p.g.a. badeforbud og vanskeligere fiskekultivering.
7. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon og privettømming mot avgift.

Eiendommen er på 0,8 da med påstående hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 91, gnr. 26, bnr. 12 og 30: Magnhild Selliset.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Full erstatning for ekspropriasjonsinngrepet etter klausul nr. 1, 3, 6, 8, 9, 11, 12 og 15, således bl.a.

1. Den del av eiendommen som utgjør eget tomteareal, tilsammen ca. 2 da.
Prinsippalt: Innløsning av tomtearealet til salgspris.
Subsidiært: Erstatning for tapt adgang til salg av tomt ca. 2 da.
2. Verdiforringelse fordi garasje, uthus, gjestehus m.v. ikke kan føres opp.
3. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
4. Verdiforringelse fordi ny hensiktsmessig helårsbebyggelse ikke kan føres opp på tomten.
5. Verdiforringelse fordi hytten ikke kan ombygges/påbygges og tas i bruk som helårsbolig.
6. Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen.
7. Verdiforringelse p.g.a. badeforbud og vanskeligere fiskekultivering.
8. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon og privettømming mot avgift.
Retten antar at vilkårene for innløsning ikke foreligger, og henviser til de generelle premisser.
Eieren antas ellers ikke å lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 92, gnr. 26, bnr. 27: Lars Lillestøl.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av

- a) forbud mot nybygg på eiendommen og forbud mot vesentlig utvidelse eller ominnredning.
- b) forbudet mot vesentlig bruksendring.
- c) på grunn av innskrenket adgang til bading.
- d) forbud mot tiltak til opphjør av fisket.
- e) motorbåtforbudet.
- f) på grunn av forbud mot oppføring av naust.
- g) utgifter ved offentlig renovasjon av privet og søppel.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Nåværende bruk av bygningene på eiendommen forutsettes å kunne fortsette i forhold til vannverket.

Eiendommen er på 1,6 da og med påstående bygning som har vært brukt som helårsbolig siden 1965.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 93, gnr. 26, bnr. 27: Oluf K. Karlsen.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Erstatning for tapt adgang til fradeling av ekstra tomt og salg eller bebyggelse av denne.

Videre verdiforringelse som følge av

- 1) eiendommen kan ikke tas i bruk som helårsbolig.
- 2) forbud mot vesentlig ombygging eller utvidelse.
- 3) rådighetsinnskrenking når det gjelder kloakkavløp
- 4) innskrenket adgang til bading.
- 5) forbud mot tiltak til opphjør av fisket.
- 6) utgifter til offentlig renovasjon.
- 7) forbud mot bruk av menneskegjødsel på eiendommen.
- 8) motorbåtforbudet.

Eiendommen er på 1,8 da med påstående liten hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 94, gnr. 26, bnr. 36: Adlid Storeide.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 93.
Eiendommen er på 4 da med påstående liten hytte.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 95, gnr. 26, bnr. 31: Olaf Thomassen.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 93.
Eiendommen er på 1.3 da med påstående liten hytte.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 96, gnr. 26, bnr. 13 og 28: Solveig Elisabeth Olsen.

Prosessfullmektig: Advokat Sandvig.

Spesiell påstand:

Full erstatning for inngrep i eiendomsretten og for ulemper.
Eiendommen er på 3 da med påstående hytte samt naustrett.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 97, gnr. 26, bnr. 14 og 35! I.O.G.T's felleseiendommer.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Bålsamling og fellesarrangementer som ikke har karakter av stevne forutsettes fortsatt å kunne tillates på dette takstnr.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse p.g.a.

1. Forbudet mot bygging av naust på eiendommen.
2. Forbudet mot leirslagning.
3. Badeforbudet.
4. Motorbåtforbudet.
5. Forbudet mot idrettsarrangementer og stevner.

Eiendommen er på ca. 3 da og beliggende ved Brusdalsvannet. I forbindelse med salg av hytte-tomter til sine medlemmer har I.O.G.T. forbeholdt endel av hytteeierne naustrett på denne tomten. Her står nå 4 naust, og det skal i følge det opplyste være gitt naustrett til nok endel nausttomter.

Retten antar at forbudet mot oppføring av naust ikke medfører økonomisk tap for I.O.G.T. En henviser til de generelle premisser.

På bakgrunn av den spesielle skjønnsforutsetning som er nevnt ovenfor antar en videre at foreningen ikke lider økonomisk tap ved forbudet mot stevner. Etter den redegjørelse som er gitt av foreningens formann, jfr. dok. 110 antar en at stevnevirkksomheten i de senere årtier har vært meget liten. Mindre samlinger vil fortsatt være tillatt. Enn videre nevner en at foreningen har solgt ut av området en hyttetomt som nå tilhører takst nr. 98.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 98, gnr. 26, bnr. 43: Grethe Westergaard Bjørlo.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse p.g.a.

1. Byggeforbudet i servituttenes pkt. 1, som avskjærer muligheten for bygging av naust og garasje på eiendommen.
2. Forbudet mot vesentlig utvidelse og ombygging, med sikte på bruk av eiendommen som helårsbolig.

3. Kloakkeringsbestemmelsene i servituttenes pkt. 6, med risikoen for at nåværende avløps-ordning senere må opphøre.
 4. Forventede utgifter ved offentlig renovasjon.
 5. Innskrenket adgang til bading.
 6. Motorbåtforbudet.
 7. Forbud mot tiltak til opphjelp av fisket.
- Eiendommen er på vel 2 da med påstående hytte.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 99, gnr. 26, bnr. 44: Mindor Svein Hole.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse p.g.a.

1. Forbudet mot ny bebyggelse, som hindrer utnyttelse av eiendommen som tomt til ytterligere ett bolighus.
 2. Forventede utgifter ved offentlig renovasjon.
 3. Kloakkeringsbestemmelsene i servituttenes pkt. 6, med risikoen for at nåværende avløps-ordning senere må opphøre.
 4. Innskrenket adgang til bading.
 5. Motorbåtforbudet.
 6. Forbud mot tiltak til opphjelp av fisket.
- Eiendommen er på 3 da og bebygget med nyere bolighus.
Retten antar at eieren bør få en viss erstatning for hindret mulighet til utskilling av tomt med tilknytning til eventuell fremtidig avskjærende kloakk. Erstatningen settes til kr. 200,-. Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 100, gnr. 25, bnr. 43: Fredrik Ellefsen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

- I. Eiendommen klassifiseres som bolighus helårsbolig i relasjon til servitutbestemmelsen.

Subsidiært:

- II. Det tilkjennes erstatning for følgende poster:
 - a. Verdiforringelse fordi tidsmessig sanitæranlegg ikke kan monteres på eiendommen.
 - b. Verdiforringelse på grunn av innskrenket adgang til bading i Brusdalsvannet.
 - c. Verdiforringelse på grunn av forbud mot tiltak til opphjelp av fisket, samt vanskeliggjort fiske, jfr. servitutt nr. 15 og 12.
 - d. Utgifter ved påbudet om fortrinnsvis offentlig renovasjon av privet og søppel.
 - e. Utgifter og ulempe forbundet med tvungen voldgift i h.t. klausuleringsbestemmelsenes paragraf 6 e.
- Eiendommen er på 1.3 da med påstående hytte.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 101, gnr. 25, bnr. 144: Otto Nålsund.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

- I. Eiendommen klassifiseres som hytte i relasjon til servitutbestemmelsene.
- II. Det utmåles erstatning for følgende poster:
 - A. Verdiforringelse på grunn av at eiendommen ikke kan
 1. Tas i bruk som helårsbolig.
 2. Ombygges, påbygges, moderniseres og/eller ominnredes til helårsbolig.
 - B. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
 - C. Verdiforringelse fordi tidsmessig sanitæranlegg ikke kan monteres på eiendommen.

- D. Verdiforringelse på grunn av forbudet mot bading i Brusdalsvannet.
 - E. Verdiforringelse på grunn av forbud mot oppføring av naust og garasje.
 - F. Verdiforringelse på grunn av forbud mot tiltak til opphjør av fisket og vanskeliggjort fiske, jfr. servitutt nr. 15 og 12.
 - G. Utgifter forbundet ved påbudet om fortrinnsvis offentlig renovasjon av privet og søppel.
 - H. Utgifter og ulemper forbundet med tvungen voldgift i.h.t. klausuleringsbestemmelsene.
- Eiendommen er på 1 da med påstående liten hytte.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 102, gnr. 25, bnr. 60: Rolf Nakken.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som nr. 100.
Eiendommen er på 1,5 da med påstående hytte og er beliggende ved vannet.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 103, gnr. 25, bnr. 34: Frelsesarmeens eiendom A-B.

Ingen prosessfullmektig.
Eiendommen er på ca. 1,8 da og er beliggende ved Brusdalsvannet. Der er oppført en bygning på eiendommen som benyttes som barnehjem i sommerferiene. Her er plass til 16 barn og 4 ledere. Retten antar at denne virksomhet vil kunne drives som tidligere. Eieren påføres ikke økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 104, gnr. 25, bnr. 42: Hans Roth Hansen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som nr. 101.
Eiendommen er på 1,3 da med påstående liten hytte.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 105, gnr. 25, bnr. 115: Otto Roth Hansen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Nåværende bruk av eiendommen forutsettes å kunne fortsette i forhold til vannverket, men bygningene tillates ikke ombygget til helårsbolig, jfr. de almindelige skjønnsforutsetninger, pkt. E III.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 100.
Eiendommen er på 1,3 da med påstående hytte.
Retten antar at eieren ikke tilkommer noen erstatning selv om bygningen vurderes som hytte i relasjon til klausuleringen. En antar nemlig at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen selv under dette strengeste alternativ.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 106, gnr. 25, bnr. 41: Viktor Ellefsen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 100.
Eiendommen er på 1 da med påstående hytte.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 107, gnr. 24, bnr. 1: Inga Liljedal.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Fra teig nr. 1 erverver Alesund kommune til eiendom ca. 10 da grunn for ny pumpestasjon, jfr. takst nr. 701.
2. Fra teig nr. 4 erverver Alesund kommune til eiendom ca. 47 da grunn til nytt uttaksbasseng, jfr. takst nr. 703.

Spesiell påstand:

Teig nr. 1.

1. Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen.

Teig nr. 2.

1. Erstatning for verdiforringelse som følge av at arealet innenfor 100 m feltet gjøres ubebyggelig.
2. Erstatning for verdiforringelse på arealet ovenfor 100 m feltet som følge av de klausuler som nå pålegges.

Teig nr. 3.

Erstatning for verdiforringelse som følge av at en vesentlig del av tomten nå blir gjort ubebyggelig, og forøvrig erstatning for de klausuler som legges på arealet.

Teig nr. 4.

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen. Eiendommen er innenfor nedbørsfeltet oppdelt i 4 teiger på henholdsvis 36, 86, 3,8 og 42 da. Teigene er ubebygget. Teig nr. 2 og 3 ligger i det området som har muligheter for kloakkering gjennom et avskjæren-de kloakkanlegg. Erstatning for bortfall av denne mulighet tilkjennes med kr. 2.700,-. Eierne antas ellers ikke å lide økonomisk tap på grunn av klausuleringen.

Takst nr. 108, gnr. 24, bnr. 56: Petter Blankholm.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som blir lagt på eiendommen og i første rekke for forbudet mot å ombygge eller selge hytten til helårsbolig. Eiendommen er på 3 da med påstående hytte. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen. Erstatning 0,-.

Takst nr. 109, gnr. 24, bnr. 65: Torbjørg Hellem m. fl..

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Verdiforringelse fordi tomtas østlige del ikke kan skilles ut og bebygges som egen eiendom. Bruksverdien av denne del av tomta etter klausuleringen antas å være lik null.
 2. Verdiforringelse fordi uthus, gjestehus, m.v. ikke kan føres opp på tomta.
 3. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
 4. Verdiforringelse fordi hytten ikke kan ombygges/påbygges eller tas i bruk som helårsbolig.
 5. Verdiforringelse fordi ny hensiktsmessig helårsbebyggelse ikke kan føres opp på tomten.
 6. Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen.
 7. Verdiforringelse p.g.a. badeforbud og vanskeligere fiskekultivering.
 8. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon og privettømming mot avgift.
- Eiendommen er på 3 da med påstående hytte og beliggende ved vannet. Eierne har i 1966 søkt om tillatelse til å benytte eiendommen som helårsbolig. Borgund Helsesråd har den 22.3. 1966 avgjort saken således:

«I Helserådets møte den 18.3. 1966 ble Deres søknad om utvidelse av hytte ved Brusdalsvannet til helårsbolig behandlet. Hvis huset skal kloakkeres til Brusdalsvannet, er det inntil videre nedlagt forbud — inntil de vannprøver som er bebudet utført er avsluttet, — med henblikk på Brusdalsvannet som fremtidig vannreservoir. I henhold til dette forhold, og i henhold til tidligere helserådsvedtak om lignende saker, — må helserådet avslå søknaden.»

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 110, gnr. 24, bnr. 61: Einar P. Olsen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 100.

Eiendommen er på 1,8 da med påstående hytte beliggende ved vannet.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 111, gnr. 24, bnr. 52, Inga Sulebakk m. fl..

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell forutsetning:

Det forutsettes at hytten ikke tillates ombygget til helårsbolig.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som pålegges og i første rekke for forbudet mot å ombygge/selge hytten til helårsbolig.

Eiendommen er på 2,3 da med påstående hytte beliggende ved vannet.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 112, gnr. 24, bnr. 63: Alesund Postbudforening.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Verdiforringelse fordi garasje, uthus, gjestehus m.v. ikke kan føres opp.
2. Verdiforringelse fordi hyttene ikke tillates utvidet vesentlig.
3. Verdiforringelse fordi ny hensiktsmessig helårsbebyggelse ikke kan føres opp på tomten.
4. Verdiforringelse fordi hyttene ikke kan ombygges/påbygges og tas i bruk som helårsbolig.
5. Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen.
6. Verdiforringelse p.g.a. badeforbud og vanskeligere fiskekultivering.
7. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon og privettømming mot avgift.

Eiendommen er på 3 da med 2 påstående hytter.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 113, gnr. 24, bnr. 66: Klara Tollås m. fl..

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse p.g.a.

1. Byggeforbudet.
 2. Servituttenes pkt. 6 om kloakkavløp.
 3. Utgifter som følge av servituttenes pkt. 8 og 9 om offentlig renovasjon.
 4. Forbudet mot leirslagning.
 5. Innskrenket adgang til bading.
 6. Motorbåtforbudet.
 7. Forbud mot tiltak for opphjelp av fisket.
- Eiendommen er på 6 da med påstående gammelt hus.

Retten antar at eiendommen ville hatt en mulighet for tilkobling til eventuelt avskjærende kloakkanlegg, og tilkjenner erstatning fordi denne mulighet bortfaller med kr. 600,-.
Ellers tilkjennes ingen erstatning.

Takst nr. 114, gnr. 2, bnr. 81 og 82: Solveig Johansen Møller.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Grensen for nedbørsfeltet skal gå syd for eksisterende våningshus.
 2. Det tillates oppført en bolig på parsell tilhørende Johan Møller i takstnummerets vestlige ende under forutsetning av at spillevann og overvann ledes ut av nedbørsfeltet.
- Ingen erstatningspåstand.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 115, gnr. 25, bnr. 11 og 87: Gunnar Langeland.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.
Eiendommen er på vel 17 da som i sin helhet ligger i Stormyra.
Retten antar at eieren lider et visst tap ved å miste muligheten for tilknytning til eventuelt fremtidig avskjærende kloakkanlegg.
Erstatningen settes til kr. 1.700,-.
Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 116, gnr. 23, bnr. 10 og 19: Marius Gjerde og Trygve Nedregård.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Erstatning på grunn av klausuleringen.
Eiendommen er ubebygget og utgjør 4,6 da som er beliggende i Stormyra.
Retten tilkjenner erstatning på samme måte som foregående takstnummer.
Erstatningen settes til kr. 500,-.
Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 117, gnr. 23, bnr. 1: Jens Rødseth.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Teig 1:

Prinsipalt:

Alesund kommune tilpliktes å innløse teigen.

Subsidiært:

Det tilkjennes erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen, spesielt klausul 5.

Teig 2 og teig 3.

Det tilkjennes erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommene, spesielt klausul 2.

Eiendommen har innenfor nedbørsfeltet 3 teiger på henholdsvis 125, 2,5 og 36 da som alle er ubebygget. Teig 1 og delvis teig 2 ligger i Stormyra og går glipp av en mulig fremtidig fordel ved avskjærende kloakkanlegg. Herfor tilkjennes erstatning med kr. 1.050,-.

Angående innløsningspåstanden bemerkes at det som klausuleringen berører er en meget liten tomteverdi. Myrområdet vil imidlertid fortsatt ha verdi som jord- eller skogbruksområde forutsatt drenering, hvilket kan foretas uten hensyn til klausuleringen.

Forøvrig ingen erstatning.

Takst nr. 118, gnr. 24, bnr. 101: Ivar Solvang.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.
Eiendommen er på 1.9 da beliggende i Stormyra. For hindret utnyttning i forbindelse med mulig avskjærende kloakk tilkjennes erstatning med kr. 200,-.
Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 119, gnr. 24, bnr. 102 og 108: Rolf Spjelkavik.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.
Eiendommen er på 3.8 da beliggende i Stormyra.
Eiendommen hindres i eventuell fremtidig utnyttning i forbindelse med avskjærende kloakk.
Herfor tilkjennes erstatning med kr. 400,-.
Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 120, gnr. 24, bnr. 100: Anna Øvrevoll.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.
Eiendommen er på 2.4 da beliggende i Stormyra. Eieren tilkjennes i likhet med foregående takstnummer erstatning med kr. 250,-.
Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 121, gnr. 98, bnr. 28: Ivar Spjelkavik.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 120.
Eiendommen er på 1.4 da beliggende i Stormyra.
Eieren tilkjennes i likhet med de foregående erstatning som settes til kr. 150,-.
Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 122, gnr. 24, bnr. 8, 50 og 55: Ingebrikt Møll m. fl.

Ingen prosessfullmektig.
Eiendommen er på 1.8 da beliggende i Stormyra. I likhet med de foregående tilkjennes erstatning som settes til kr. 200,-.
Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 123, gnr. 24, bnr. 15 og 17: Petter Kjørstad og Karl I. Ringdal.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.
Eiendommen er på 2. 1 da beliggende i Stormyra. I likhet med foregående tilkjennes erstatning som settes til kr. 200,-.
Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 124, gnr. 24, bnr. 11, 28 og 55: Else B. Nakken m. fl.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Innløsning.

Subsidiært:

Verdiforringelse p.g.a. byggeforbudet.
Eiendommen er på 1,3 da beliggende i Stormyra.
Retten tilkjenner p.g.a. hindrede bebyggelsesmuligheter erstatning med kr. 150,-.
Innløsningskravet tas ikke til følge, idet eiendommen fortsatt har verdi som dyrkbar jord.
Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 125, gnr. 24, bnr. 33: Else Spjelkavik.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Innløsning.

Subsidiært:

Erstatning.
Eiendommen er på 5,8 da beliggende i Stormyra.
Retten tilkjenner erstatning med kr. 600,- for redusert utbyggingsmulighet. Innløsningskravet tas ikke til følge, jfr. takst nr. 124. Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 126, gnr. 24, bnr. 21, 146 og 147: Harald, Einar og Knut Storlykken.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Innløsning.

Subsidiært:

Erstatning.
Eiendommen er på 5 da og beliggende i Stormyra.
Retten tilkjenner erstatning med kr. 500,- i likhet med foregående takstnummer. Innløsningskravet tas ikke til følge. Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 127, gnr. 24, bnr. 10 og 74: Leif Larsen m. fl..

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Innløsning.

Subsidiært:

Erstatning.
Eiendommen er på 4,4 da beliggende i Stormyra. Retten tilkjenner erstatning med kr. 450,-.
Innløsningskravet tas ikke til følge. Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 128, gnr. 24, bnr. 16 og 124: Johan og Hilde Bolseth.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Innløsning.

Subsidiært:

Erstatning.
Eiendommen er på 3,4 mål beliggende i Stormyra. Retten tilkjenner erstatning med kr. 350,-.
Innløsningskravet tas ikke til følge. Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 129, gnr. 24, bnr. 12, 87 og 88: Marie Rødseth m. fl..

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.
Eiendommen er på 3,6 da beliggende i Stormyra. Retten tilkjenner erstatning med kr. 350,-.

Takst nr. 130, gnr. 22, bnr. 5 og 7: Olaf Brattheim og Petra Myhren.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Innløsning.

Subsidiært:

Erstatning.
Eiendommen er på 3,5 da beliggende i Stormyra. Det tilkjennes erstatning med kr. 350,-.
Innløsningskravet tas ikke til følge.

Takst nr. 131, gnr. 22, bnr. 63: Alida Asphaug.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse p.g.a. klausuleringen.
Eiendommen har to teiger innenfor nedbørsfeltet på henholdsvis 7,6 da og 8,5 da. Teig 1 og delvis teig 2 ligger i eller ved Stormyra og forutsettes å kunne kloakkeres i forbindelse med eventuell avskjærende kloakk for området.
For hindrede muligheter til utbygging tilkjennes erstatning med kr. 1.300,-.
Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 132, gnr. 22, bnr. 66: Bertha Stavseth.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen.
Eiendommen har en teig i myra på 4,3 da og en teig i lien på 13 da.
Retten tilkjenner erstatning for redusert utbyggingsmulighet med kr. 450,-.
Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 133, gnr. 24, bnr. 5, 6, 7 og 9: Magna Kjørstad m. fl..

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.
Eiendommen er på 3,5 da beliggende i Stormyra. I likhet med de foregående takstnummer tilkjenner retten erstatning som settes til kr. 350,-.

Takst nr. 134, gnr. 24, bnr. 2, 3 og 4: Egil Rensvik m. fl..

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Som nr. 133.
Eiendommen er på 3,1 da beliggende i Stormyra. Retten tilkjenner erstatning med kr. 300,-.

Takst nr. 135, gnr. 25, bnr. 6: Kåre Per Hølen.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Innløsning.

Subsidiært:

Erstatning.

Eiendommen er på 1 da beliggende i Stormyra. Retten tilkjenner herfor erstatning med kr. 100,-.

Innløsningskravet tas ikke til følge.

Takst nr. 136, gnr. 25, bnr. 5: Ruth Olsen og Solveig Lund.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Innløsning.

Subsidiært:

Erstatning.

Eiendommen er på 1 da beliggende i Stormyra. Det tilkjennes erstatning med kr. 100,-.

Takst nr. 137, gnr. 22, bnr. 3: Johan P. Spjelkaviknes.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse p.g.a. klausuleringen, særlig forbudet mot hyttebebyggelse.

Eiendommen er på 62 da og ligger delvis i Stormyra. For forringet utbyggingsmulighet tilkjennes erstatning med kr. 1.000,-.

Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 138, gnr. 22, bnr. 65: Lovise Skytterholm.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.

Eiendommen er på 13 da og beliggende i lia opp mot Emblemsfjellet.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 139, gnr. 23, bnr. 6: Petter Hjellen.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen har to parseller innenfor nedbørsfeltet på henholdsvis 17 og 65 da. For en del av teig 1 som har utbyggingsmulighet i forbindelse med eventuell avskjærende kloakk tilkjennes erstatning med kr. 250,-.

Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 140, gnr. 23, bnr. 10: Marius Gjerde.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen.

Eiendommen har to teiger på henholdsvis 150 og 22 da.

Retten tilkjenner erstatning med kr. 250,- for del av teig som kan kloakkeres i forbindelse med avskjærende kloakkanlegg. Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 141, gnr. 22, bnr. 1: Jenny Andreassen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse på grunn av klausuleringen, særlig forbudet mot hyttebebyggelse.
Eiendommen er på 40 da beliggende på Emblemsfjellet. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 142, gnr. 22, bnr. 64: Valborg Ness.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse på grunn av klausuleringen, særlig forbudet mot hyttebebyggelse.
Eiendommen er en fjellteig på 63 da. Over teigen går bl.a. lysløype.
Retten antar at eieren ikke ligger økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 143, gnr. 22, bnr. 3: Johan P. Spjelkaviknes.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse p.g.a. klausuleringen, særlig forbudet mot hyttebebyggelse.
Eiendommen er på 98 da i skoglende.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 144, gnr. 23, bnr. 4: Martin Nedregård.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Erstatning for hytteforbud.
Eiendommen er på 57 da beliggende på fjellet.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap p.g.a. klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 145, gnr. 17: Blindheim felles utmark.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for tapt mulighet til utparsellering salg og bortfeste av hyttetomter.
2. Erstatning for at eierne ikke får føre opp egne sportshus hytter i området, men må kjøpe tomter annet sted.
3. Erstatning for at det ikke vil kunne selges bortleies tomter til friluftrestaurant, turisthytter, kiosker, lagshus, stevneområder, leirplasser m.v..
4. Erstatning for at området i fremtiden ikke vil kunne utnyttes til industrielt øyemed.
Den del av eiendommen som ligger innenfor nedbørsfeltet er på 210 da fordelt på to teiger. Det meste er flatt snaufjell.
Retten antar at eierne ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 146, gnr. 19 og 20: Blindheimsnes og Breivik fellesutmark.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for tapt mulighet for utparsellering salg og bortfeste av hyttetomter.
2. Erstatning for at eieren ikke får føre opp egne sportshus hytter i området, men må kjøpe tomter annet sted.
3. Erstatning for at det ikke vil kunne selges bortleies tomter til friluftrestaurant, turisthytter, kiosker, lagshus, stevneområder, leirplasser m.v.
4. Erstatning for at området i fremtiden ikke vil kunne utnyttes til industrielt øyemed.
Eiendommen er på 95 da beliggende på fjellet.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 147, gnr. 23, bnr. 5: Sigurd Gjerde.

Ingen prosessfullmektig.
Eiendommen er på 120 da beliggende på fjellet.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 148, gnr. 32, bnr. 1: Kari Ragna Midtun m. fl.

Prosessfullmektig: Advokat Røssaak.
Det henvises til den generelle påstand.
Den del av eiendommen som ligger innenfor nedbørsfeltet utgjør 5 da beliggende ved vannet ved dettes utløpselv. Arealet er en flat myr og ubebygget. Etter det opplyste pågår det forhandlinger mellom eierne og kommunen om innløsning. Arealet er på alle de tre fremlagte reguleringsutkast avsatt til friareal.
Etter ekspropriasjonstillatelsen og de generelle skjønnsforutsetninger som gjelder for eiendommer i 250-dekarsbeltet antar retten at eierne ikke lider økonomisk tap på grunn av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 149, gnr. 31, bnr. 32: Mary Eltvik.

Ingen prosessfullmektig.
Eiendommen er på 1,4 da med påstående liten hytte.
Retten antar at eieren ikke lider tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 150, gnr. 32, bnr. 33: Aslaug Skytterholm.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.
Ingen spesiell påstand.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det forutsettes at Alesund kommune innløser eiendommen etter særskilt avtale. Det fastsettes ingen erstatning.
Motparten har ikke hatt noen innvending å gjøre mot denne skjønnsforutsetning. Erstatning fastsettes ikke.

Takst nr. 151, gnr. 31, bnr. 6: Erling Eriksen.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 152, gnr. 31, bnr. 35: Alesund kommune.

Ingen erstatning.

Takst nr. 153, gnr. 31, bnr. 19 og 20: John Sellereite.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.
Eiendommen er på 3 da og bebygget med enebolig. Den ligger innenfor 250 da beltet.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 154, gnr. 31, bnr. 17: Klara Magnhild Rødseth.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 1,9 da og bebygget med enebolig, innenfor 250 da beltet.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 155, gnr. 31, bnr. 12: Hjalmar Hansen.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.
Eiendommen er på 1,6 da bebygget med en enebolig, beliggende innenfor 250-da beltet.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 156, gnr. 31, bnr. 18: Arne Jørgensen.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av klausuleringen.
Eiendommen er på 1,5 da bebygget med en enebolig og beliggende innenfor 250-da beltet.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 157, gnr. 31, bnr. 4, Sina Hatlen.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.
Eiendommen er på 34 da og ligger i sin helhet innenfor 250-dekars beltet. Eieren vil her ikke lide noe økonomisk tap som følge av klausuleringen. En henviser til de generelle premisser.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 158, gnr. 31, bnr. 1: Petter Robert Græsdal.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

A. Innenfor areal 250 dk.

1. Innskrenkning i adgang til bebyggelse, jfr. klausulens pkt. 1 c.
2. Innskrenkning i kjøperklientellet, jfr. servitutt nr. 4 og 5.
3. Forbudet mot etablering av campingplass o.l.

B. Utenfor 250 dk.-arealet:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen, og da særlig innskrenket adgang til tomtesalg, spesielt klausul 1 c og 3.

Eiendommen drives som gardsbruk. Den del av eiendommen som ligger på nedsiden av ny E-69 utgjør 29 da og ligger innenfor 250-da beltet. Retten antar at eieren ikke lider noe tap som følge av klausuleringen på denne del av eiendommen, og henviser til de generelle premisser.

Den del av eiendommen som ligger på oppsiden av nyveien lar seg i og for seg utbygge, og det henvises i den forbindelse til den bebyggelsesplan som er utarbeidet av teknisk etat og inntatt på kartblad 14 A. Etter klausuleringen vil eieren på dette areal kunne oppføre 10 eneboliger. Uten klausuleringen ville han som kommunens plan også viser kunne ha plassert et større antall boliger på denne del av eiendommen.

Feltet på oppsiden av nyveien vil kunne skaffes vann og kloakk i forbindelse med den nye ledning som kommunen skal anlegge langsmed vannet. Imidlertid antar retten at utbyggingen av dette området ikke kan finne sted uten at der lages undergang under ny E-69. Det henvises herom til de generelle premisser. Dette vil imidlertid falle så kostbart at en utbygging av Græsdals arealer ville falle ulønnsomt, og det selv om man tok med naboarealene til utbyggingsformål.

Når det gjelder driften av gårdbruket, så blir tradisjonell gårdsdrift ikke berørt av klausuleringen. En henviser her til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 158 A, gnr. 31, bnr. 7: Gurine Lerstad.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.
Eiendommen er på 3 da med påstående liten hytte. Den ligger i sin helhet innenfor 250-da beltet og mellom de to veier.
Retten antar at eieren ikke vil lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 158 B, gnr. 31, bnr. 5: Margot Helland.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse på grunn av klausuleringen, særlig klausul 1, 4, 5 og 6.
Eiendommen er på 2 da og ligger ved den gamle riksvei. Den er bebygget med et bolighus. Den ligger i sin helhet innenfor 250-da beltet.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 159, gnr. 31, bnr. 9: Lovise Dale.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Erstatning for tap som følge av klausuleringen.
Eiendommen er på 20 da og strekker seg fra vannet opp til gammel riksvei. Den er bebygget med bolighus, og er et forhenværende gårdsbruk.
Eiendommen ligger i sin helhet innenfor 250-da beltet. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 160, gnr. 31, bnr. 31: Einar S. Dalen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen:

Spesiell påstand:

Verdiforringelse på grunn av klausuleringen.
Eiendommen er på vel 1 da med påstående enebolig. Den ligger innenfor 250-da beltet.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 161, gnr. 31, bnr. 33: Jakob Sætre.

Prosessfullmektig: Advokat Gulbrandsen.

Spesiell påstand:

Erstatning på grunn av klausuleringen.
Eiendommen er på 0,38 da med påstående enebolig. Den ligger innenfor 250-da beltet.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 162, lnr. 31, bnr. 34: Idar Rakvåg.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.
Eiendommen er på ca. 1 da med påstående enebolig og er beliggende innenfor 250-da beltet.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 163, gnr. 31, bnr. 12 og 22: Karl Hagen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

- I. Eiendommen klassifiseres som bolighus/helårsbolig i relasjon til servitutbestemmelsen.
- II. a. Verdiforringelse på grunn av forbud mot oppføring av naust.
b. Verdiforringelse på grunn av innskrenket adgang til bading i Brusdalsvannet.
c. Utgifter forbundet med omlegging/utbedring av eksisterende kloakk og spillvannsanlegg, jfr. klausul E nr. 1 d, siste ledd.
d. Utgifter og ulempe forbundet med tvungen voldgift i h.t. klausuleringsbestemmelsene.
- Eiendommen er på 2 da med påstående enebolig. Den ligger ved vannet og er i sin helhet beliggende innenfor 250-da beltet.
- Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.
- Erstatning 0,-.

Takst nr. 164, gnr. 31, bnr. 10 og 11: Osvald Johan Engene.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.
Ingen spesiell påstand.

Eiendommen er på 1,5 da bebygget med liten hytte og beliggende innenfor 250-da beltet. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 165, gnr. 30, bnr. 2 og 11: Alfred Bjørke.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell forutsetning:

1. Det forutsettes at nåværende drift av pelsdyrfarm kan fortsette, men at utvidelser ikke tillates.
2. Pelsdyrfarmen tilpliktes å tilknytte offentlig kloakk, jfr. de almindelige skjønnsforutsetninger, punkt E I.

Spesiell påstand:

- A. Erstatning for tapte næringsinntekter p.g.a. forbud mot utviding av pelsdyrfarmen.
- B. Erstatning for verdiforringelse p.g.a. klausuleringen, særlig for teig nr. 1:
Begrensede utparselleringsmuligheter og utnyttingsmuligheter p.g.a. klausul nr. 1, 3, 4 og 5.

Før teig nr. 2 — 8:

Forbud mot hyttebebyggelse.

Eiendommen er på 260 da fordelt på 8 teiger, jfr. kartblad 15 og 16.

På teig 1 har eieren siden han kjøpte eiendommen i 1959 drevet minkfarm. Eierens planer om å utvide farmen. Han har i den anledning søkt bygningsråd og helseråd om tillatelse. Det henvises til den fremlagte korrespondanse. I brev av 1.7. 1970 til Bygningsningssjefen i Alesund og med gjenpart til Alfred Bjørke har helserådets formann uttalt følgende: «Helserådet kan under tvil midlertidig godkjenne det ulovlige oppførte minkskur på gnr. 30, bnr. 2. Videre utvidelse vil under ingen omstendigheter bli tillatt. Det forutsettes at antallet tisper ikke blir øket. Eierens pålegg hver år i januar å sende helserådet oppgave over antall tisper.»

Retten antar at eieren, uansett klausuleringen, ikke ville fått tillatelse av helserådet og bygningsrådet til utvidelse av farmen. Hjemmel til forbud har helserådet i helseforskriftene for Alesund.

Grunnen til helserådets ovenfor nevnte avslag er hensynet til de nærliggende eneboliger, som er bygget adskillige år etter at minkgården var kommet i drift. Retten antar til tross herfor at helserådets nektelse av å tillate utvidelser vil være saklig begrunnet. Eierens tap på pelsdyrfarmen foranlediget av klausuleringen.

I følge den spesielle skjønnsforutsetning plikter eieren når den kommunale kloakk som er forutsatt bygget i 250-da beltet er bygget, å la seg tilknytte denne med minkfarmen. Utgiftene hertil, inklusive tilknytningsavgift, antar en at eieren må bære selv, jfr. den spesielle skjønnsforutsetning. Ordningen er her en annen enn for den tilknytningsplikt som ellers gjelder for eldre bebyggelse eller anlegg i 250-da beltet. Jfr. de almindelige skjønnsforutsetninger, pkt. EI d, siste ledd, sammen holdt med V B.

Retten antar at eieren ellers ikke ville ha blitt pålagt av helserådet å tilknytte kloakken, Erstatning for merutgifter med tilknytning av en ca. 160 m lang kloakk og tilknytningsavgift tilkjennes med kr. 20.000,-.

Ellers tilkjennes ingen erstatning. Det henvises til de generelle premisser.

Takst nr. 166, gnr. 30, bnr. 40: Petter Græsdal.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.
Eiendommen er på 1,3 da med påstående nyere enebolig beliggende innenfor 250-da beltet.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 167, gnr. 30, bnr. 36: Ivar Haugen.

Ingen prosessfullmektig.
Eiendommen er på 2 da med påstående nyere enebolig.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 168, gnr. 30, bnr. 18: Anny Syltevik Rødseth.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.
Eiendommen er på 3,5 da med påstående hytte og beliggende i 250 da beltet.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 169, gnr. 30, bnr. 17: Kristine Rødseth.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Erstatning på grunn av klausuleringen, særlig redusert utparselleringsmulighet, forbud mot naust og badeforbud.
Eiendommen er på 3 da og bebygget med en hytte.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 170 A, gnr. 30, bnr. 47: Alesund kommune.

Ingen erstatning.

Takst nr. 170 B, gnr. 31, bnr. 1 og 2: Hatlen fellesutmark.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av forbud mot salg av hyttetomter.
Eiendommen 215 da beliggende innenfor nedbørsfeltet. Den ligger på fjellet og utgjør skog og fjellmark. Den er ubebygget.
Retten antar at området uansett klausuleringen ikke ville være egnet til bruk for utparsellering av hyttetomter. En henviser til de generelle premisser.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 171, gnr. 30, bnr. 1 og 46: Peder M. Rødseth.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Teig nr. 1.

Det tilkjennes erstatning for verdiforringelse på arealet som følge av de klausuler som nå pålegges, spesielt klausul 1. II.

Teig nr. 2.

Erstatning for verdiforringelse på arealet ovenfor 100-m-beltet som følge av de klausuler som nå pålegges, og da i første rekke verdiforringelse som følge av forbud mot salg av hyttetomter.

Teig nr. 3.

Prinsipalt:

Eiendommen innløses.

Subsidiært:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som pålegges arealet, spesielt klausul 1 og 10.

Teig nr. 4 — 8.

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen, spesielt forbudet mot salg av hyttetomter.

Eiendommen er på 240 da innenfor nedbørsfeltet fordelt på 8 teiger. Retten antar at eieren ikke vil lide økonomisk tap som følge av klausuleringen. Når det gjelder teig 3 som påstås innløst bemerkes at teigen neppe ville bli tillatt bebygget uansett klausuleringen.

Erstatning 0.-.

Innløsningskravet tas ikke til følge.

Takst nr. 172, gnr. 30, bnr. 29: Lars M. Rødseth.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Teig nr. 1.

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen, spes. klausul 1 d. og E og II.

Teig nr. 2.

1. Prinsipalt:

Areal beliggende innenfor 100-m-beltet kreves innløst.

Subsidiært:

Erstatning for verdiforringelse på arealet innenfor 100-m-beltet som følge av de klausuler som pålegges, spesielt klausul 1 og 10.

2. Erstatning for verdiforringelse på arealet ovenfor 100-m-beltet som følge av de klausuler som pålegges.

Eiendommen har to teiger innenfor nedbørsfeltet på hhv. 3,6 og 11 da. Teig 1 ligger innenfor 250-da beltet og antas ikke å bli verdiforringet som følge av klausuleringen.

Teig 2 ligger utenfor nevnte belte og delvis innenfor 100-meters beltet. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0.-.

Innløsning tillates ikke.

Takst nr. 173: Utgår.

Takst nr. 174, gnr. 30, bnr. 3: Thomas Rødseth.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

A. Innløsning av teig nr. 4 og av areal beliggende mellom riksvog og fylkesveg i teig nr. 8.

B. Erstatning for verdiforringelse p.g.a. klausuleringen, særlig:

for teig nr. 1: Begrensede utparsellerings- og utnyttingsmuligheter p.g.a. klausul nr. 1, 3, 4 og

5.

Særlig for teig nr. 2, 3, 5 — 9: Forbud mot hyttebebyggelse.

Eiendommen er et gardsbruk som har 234 da innenfor nedbørsfeltet fordelt på 9 teiger. 28 da av teig nr. 1 ligger innenfor 250-da beltet.

Teig 4: Retten antar at teigen ikke har tomteverdi selv om en ser bort fra klausuleringen. Uten planene for et vannverk i Brusdalsvann må det anses uvisst om kommunen ville ha anlagt noen avskjærende kloakk frem til området.

Teig 8: Heller ikke denne teig antas å bli avskåret fra å utnytte noen tomteverdi p.g.a. klausuleringen.

Innløsningspåstandene tas derfor ikke til følge.
Heller ikke forøvrig antas eieren å lide noe økonomisk tap som følge av klausuleringen. Det henvises til de generelle premisser.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 175, gnr. 30, bnr. 37: Sverre Jørgensen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse p.g.a. klausuleringen.
Eiendommen er på 1,3 da med påstående enebolig og beliggende innenfor 250-da beltet. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap p.g.a. klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 176, gnr. 30, bnr. 4: Ingebrigt Berg.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Bilverksted tillates i eksisterende løe under forutsetning av at bygningsforskriftene følges og oljesøl unngås.

Spesiell påstand:

A. Innløsning av teig nr. 5 og av areal mellom E-69 og vannet i teig nr. 8.
B. Erstatning for verdiforringelse p.g.a. klausuleringen, særlig for teig nr. 1: begrensede utparsellerings- og utnyttingsmuligheter p.g.a. klausul nr. 1, 3, 4 og 5, særlig for teig nr. 2, 3, 4, 6 — 10: forbud mot hyttebygging.
Eiendommen har 193 da innenfor nedbørsfeltet fordelt på 10 teiger.
Teig 1: Denne ligger innenfor 300-da beltet, jfr. de generelle skjønnsforutsetninger EI alt A. Under alternativ A lider eieren intet tap.
Erstatning 0,-.
Under alt. B antas heller ikke klausuleringen å ville volde eieren økonomisk tap.
Teig 5: Det antas at teigen ikke ville ha kunnet utnyttes til byggegrunn uten hensyn til klausuleringen. Innløsning tillates ikke.
Teig 8: Det areal som forlanges innløst er så smalt at det allerede av denne grunn er ubebyggelig. Innløsning tillates ikke.
Forøvrig antas ikke eieren å lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 177, gnr. 30, bnr. 42: Øyvind Nystrøm.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Under Alternativ A (til klausul 1):
Erstatning for verdiforringelse p.g.a. klausuleringen.
Under alternativ B:
Erstatning for verdiforringelse særlig p.g.a. at bruken av huset ikke tillates vesentlig forandret.
Eiendommen er på 0,5 da med påstående bolig innenfor 300-da beltet.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen under noen av alternativene.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 178, gnr. 30, bnr. 39: Ole Berg.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

1. Under alternativ A (til klausul 1):
Erstatning for verdiforringelse p.g.a. klausuleringen.
2. Under alternativ B:
Erstatning for verdiforringelse, særlig p.g.a. at bruken av huset ikke tillates vesentlig endret.
Eiendommen er på 1,2 da med påstående enebolig og ligger innenfor 300-da beltet.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap under noen av alternativene.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 179, gnr. 29, bnr. 22: Magnus Rødsethreit m. fl..

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Alt. A:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen, spesielt klausul 1, 4 og 5.

Alt. B:

Prinsipalt:

Eiendommen innløses som følge av at arealet gjøres ubebyggelig.

Subsidiært:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå pålegges, spesielt klausul 2 og 10.

Eiendommen er på 2,91 da, ubebygget og beliggende i 300-da feltet.

Under alternativ B antar retten at eiendommen ville ha vært ubebyggelig p.g.a. mangel på tilfredsstillende kloakkeringsmulighet uansett klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 180, gnr. 29, bnr. 1: Marie Rødsethreits arvinger, Magnus Rødsethreit m. fl..

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det forutsettes at eksisterende dagligvareforretning tillates utvidet i nødvendig utstrekning uten at forretningen skifter karakter.

Spesiell påstand:

Teig 1.

Alt. A.

a) Det tilkjennes erstatning for de klausuler som pålegges arealet innenfor 300 da-beltet spesielt klausul 1 c og 2 f.

b) Erstatning for verdiforringelse på arealet utenfor 300-da beltet som følge av de klausuler som nå pålegges, spesielt klausul 2.

Alt. B.

1. Erstatning for verdiforringelse på arealet innenfor 100-m beltet som følge av de klausuler som nå pålegges, spesielt klausul 1, 2f, 10 og 11.

2. Erstatning for verdiforringelse på arealet ovenfor 100-m beltet som følge av de klausuler som nå pålegges, spesielt klausul 2.

Teig 2—9.

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen, spesielt klausul 2.

Eiendommen er et gårdsbruk og har innenfor nedbørsfeltet et areal på 285 da fordelt på 9 teiger.

Teig 1: Ligger delvis i 300-da beltet og delvis utenfor, idet skillet går etter E-69. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap under noen av alternativene.

Erstatning 0,-.

De øvrige teiger må betegnes som fjellteiger.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 180 A, gnr. 29, bnr. 23: Trygve Rødseth.

Prosessfullhektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det forutsettes at i forhold til vannverket vil eieren kunne innrede forretningslokale i bolig-
huset.

Spesiell påstand:

- 1) Erstatning for tapt adgang til tomteslag/utskillelse av byggetomter.
- 2) Forøvrig erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eien-
dommen, spesielt klausul 2 f, 9 og 10.

Eiendommen er på 4 da og beliggende ved vannet med påstående bolighus som inneholder 3
leiligheter.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de
generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 180 B, gnr. 29, bnr. 24: Severine Rødseth.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Innløsning subsidiært erstatning.

Eiendommen er på 3 da og ubebygget. Vilkårene for innløsning foreligger ikke. Heller ikke
antas eieren å lide tap p.g.a. klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Innløsning tillates ikke.

Takst nr. 180 C, gnr. 29, bnr. 26: Godtfred Rødseth.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Innløsning.

Subsidiært:

Erstatning.

Eiendommen er på 4 da og er beliggende ved grensen til Ørskog. Den har et belte mellom ny og
gammel riksvei som ikke berøres av veiklausul. Retten antar imidlertid at eiendommen måtte
anses ubebyggelig uten hensyn til klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Innløsning tillates ikke.

Takst nr. 181, gnr. 29, bnr. 11: Ragnar Standal.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Under alternativ A (til klausul 1):

Erstatning for verdiforringelse p.g.a. klausuleringen.

Under alternativ B (til klausul 1):

Erstatning for verdiforringelse, særlig p.g.a.

forbud mot bruksendring.

forbud mot utviding eller forandring.

forbud mot oppføring av garasje.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap under noen av alternativene.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 182 A, gnr. 29, bnr. 3: Lars Brusdal m. fl.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

A. Innløsning av nausttomt (teig nr. 6) og av areal mellom fylkes- og riksveg i Teig nr. 7.

B. Erstatning for verdiforringelse p.g.a. klausuleringen, for Teig nr. 1 særlig byggeforbudet etter klausul nr. 1 for Teig nr. 2—5 og 7—8 særlig forbudet mot hyttebygging.

Eiendommen er gårdsbruk og har 144 da liggende innenfor nedbørsfeltet fordelt på 8 teiger.

Teig nr. 1 ligger innenfor 300-da beltet. Retten antar at eieren ikke lider tap på denne parsell under noen av alternativene.

Erstatning 0,-.

Teig nr. 7: Det er her liggende et uklausulert belte mellom teigene som ifølge ekspropriasjonskartet rammes av byggeforbudet i 100-meters beltet. Retten antar at her ikke ville ha vært påregnelig bebyggelsesmuligheter selv om klausuleringen ikke var kommet. Når det gjelder nausttomt, så beholder denne sin verdi som båtplass. Innløsningspåstanden tas derfor ikke til følge.

De øvrige teiger er fjellteiger eller teiger som er belagt med vei- og kraftlinjeklausuler. De kan ikke regnes å være bebyggelige i noe tilfelle.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 182 B, gnr. 33, bnr. 1, 2 og 3: Alvik fellesutmark.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen, spesielt forbudet mot salg av hyttetomter.

Eiendommene har 106 da liggende innenfor nedbørsfeltet i en Teig som utgjør et fjellområde. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 183, gnr. 29, bnr. 15: Reidar Kipperberg.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Eksisterende helårsbolig kan utbedres eller rives med rett til gjenoppføring av ny bolig, jfr. de almindelige skjønnsforutsetninger, pkt. E 10, 1. ledd.

Spesiell påstand:

Full erstatning for ekspropriasjonsinngrepet etter klausul nr. 1, 3, 6, 8, 9, 11, 12 og 15, således bl.a.:

1. Nausttomta kreves innløst.

Hvis ikke innløsningskravet imøtekommes må det gis erstatning for nausttomtas verdi som byggegrunn for naust og den verdi den vil ha etter at klausuleringen er innført.

2. Verdiforringelse fordi bruken av nåværende, eller nytt hus ikke kan forandres vesentlig.

4. Verdiforringelse p.g.a. badeforbud.

5. Verdiforringelse p.g.a. påbudet om offentlig renovasjon mot avgift.

Eiendommen er på 3,6 da bebygget med helårsbolig. Retten antar ikke at nausttomten mister noen verdi ved klausuleringen. Innløsningskravet tas derfor ikke til følge.

Ellers antar en at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 184, gnr. 29, bnr. 27: Astrid Sydseter.

Prosessfullmektig: Advokat Bøhler.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Alternativ A. Dersom alternativ A i de almindelige skjønnsforutsetninger, punkt e, I blir lagt til grunn tillates på takst nr. 184 i relasjon til klausuleringsbestemmelsene oppført to eneboliger med kloakkavløp tilkoblet den tilknytningsledning som er nevnt i ovennevnte alternativ A, litra d (fra Viddals Gartneri til grensen mellom takst nr. 182 a og 185). såfremt denne tilknytningsledning kommer til utførelse.

Alternativ B. Klausuleringsbestemmelsenes forbud mot bygging nærmere enn 100 m fra Brusdalsvannet skal gjelde uten innskrenkninger.

Spesiell påstand:

1. Under Alternativ A i de spesielle skjønnsforutsetninger:
Verdiforringelse på grunn av forbud mot vesentlig endring av bruken av huset.
2. Under Alternativ B i de spesielle skjønnsforutsetninger:
 - a) Bortfall av mulighet for oppføring av 2 boliger, eventuelt salg av 2 boligtomter.
 - b) Verdiforringelse på grunn av forbud mot vesentlig endring av bruken av huset.Eiendommen er på 4,6 da med påstående enebolig. Den ligger innenfor 100-metersbeltet.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen under noen av alternativene. Det henvises til de generelle premisser.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 185, gnr. 29, bnr. 2: Bernt L. O. Viddal m. fl..

Prosessfullmektig: Advokat Bøhler.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Det vises til de alminnelige skjønnsforutsetninger E Alternativ A og B.
2. Anlegg av dreneledninger fra bestående anlegg samt bygging av pumpestasjon med avløpsledning frem til offentlig kloakk utføres av Alesund kommune. Punkt E— a litra d, 2. ledd i de generelle skjønnsforutsetninger skal gjelde.
3. Under begge alternativer:
Rundt eksisterende og eventuelt fremtidige oljetanker må støpes tett kum som hindrer lekkasjer og eventuell spilt spill under fylling trenger ned i og forurenser Brusdalsvannet.
4. Anlegg av veksthus i samsvar med E I — A e kan foretas såsnart eksproprianten har valgt alternativ. Tilknytning av avløpsledninger for vann og kloakk må skje umiddelbart når kloakk-systemet nevnt under I A d er ferdig.

Spesiell påstand:

- I. Under Alternativ A i de generelle skjønnsforutsetninger punkt E:
 - a) Fordyrelse ved bygging av nytt veksthus som en følge av kravet om hel betongsåle under bygget.
 - b) Fordyrelse ved drift av nytt veksthus som en følge av vedlikehold og drift av pumpeanordning og ledning for bortføring av avløpsvann fra bygget.
 - c) Omkostninger ved anlegg av ledning for avledning av kloakken fra vannklosett i eksisterende veksthusanlegg.
 - d) Omkostninger ved innbygging av oljetanker i tette betongkummer, for nåværende tanker (5 000 l og 12 000 l) og tank for nybygget (25 000 l).
 - e) Tap av enhver form for videre utbygging av eiendommen.
- II. Under Alternativ B i de generelle skjønnsforutsetninger, punkt E:
 - a) Tap ved ikke å få bygge det planlagte veksthus.
 - b) Tap ved at enhver ytterligere utbygging av eiendommen er avskåret.
 - c) Omkostninger ved støping av tett kum rundt eksisterende oljetanker.
 - d) Omkostninger ved støping av tett kum for avløp fra eksisterende vannklosett.Eiendommen er på 33 da og er i det vesentlige beliggende i 100-meters beltet. Viddal driver gartneri med 4 veksthus og arbeidshus. Det står videre våningshus og gammel driftsbygning på eiendommen. Til veksthusanlegget hører to nedgravde oljetanker på hhv. 5 000 og 12 000 l, sistnevnte montert 1968.
I 1969 byggeanmeldte Viddal et veksthus på ca. 1200 kvm like ved Brusdalsvannet. Den 6.11. 1969 godkjente bygningsrådet anmeldelsen med følgende tilføyelse: «Godkjennes, betinget av at helserådet finner å kunne godta en plassering såvidt nær en påtenkt drikkevannskilde, jfr. helseforskriftens kap. III paragraf 9». (Dok. 78, bil. 1)
Den 19.2. 1971 foreligger uttalelse fra helserådet i et brev til teknisk sjef og bygningssjefen. Det heter her: «Etter muntlig opplysning fra herr Viddal forstår jeg at han ønsker helserådets uttalelse om prosjektet. Imidlertid er den godkjennelse bygningsrådet ga i sak nr. 902/69 over 1 år gammel og dessuten er der i mellomtiden kommet i hvert fall forslag til klausulering for området omkring Brusdalsvannet, muligens er denne allerede stadfestet. Endelig er også den nye loven om vannforurensing trådt i kraft fra 1.1. d.å.. Etter min mening bør vel saken på nytt opp i bygningsrådet og behandles der under hensyn til lov om vern mot vannforurensing og eventuelt klausulene for Brusdalsvannet, først da kan saken være moden for behandling i helserådet.»
Det er fremlagt plan for et veksthus på 1 555 kvm med situasjonsplan, hvorav fremgår at veksthuset er tenkt plassert på eiendommen like ved vannet, på et areal som Viddal i den senere tid har holdt på å fylle ut.

Alternativ A.

Retten antar at Viddal ville ha fått tillatelse av vedkommende myndigheter, navnlig helse- rådet til å fore opp det byggeanmeldte veksthus hvis klausuleringen var tenkt borte. En finner det ikke naturlig at der ville bli gitt særlige og kostbare pålegg for eksempel til ordning av avløpet i forbindelse med en slik tillatelse.

Etter de alminnelige skjønnsforutsetninger pliktes nå veksthuset anbragt på tett såle og slik at avløp fra veksthuset ikke kan trenge ned i Brusdalsvannet.

Retten antar at eieren har krav på erstatning for de meromkostninger som dette medfører. En ansetter erstatningen herfor til kr. 36.000,-. En har ved skjønnet tatt hensyn til at betongsålen vil føre til visse driftsmessige lettelser.

Etter de spesielle skjønnsforutsetninger bygger Alesund kommune uten utgift for Viddal dreneringsledninger for bestående anlegg samt pumpestasjon med avløpsledning frem til offentlig kloakk. Det sies imidlertid intet om driftsutgiftene ved pumpeanlegget. Sålenge det er tilfelle legger retten til grunn at kommunen ikke påtar seg disse utgiftene, og at Viddal følgelig skal ha erstatning herfor.

Erstatningen fastsettes til kr. 6.000,-.

For kloakk fra w.c. i arbeidshus og til den planlagte kumme, en strekning på ca. 5 m, tilkjennes erstatning med kr. 500,-.

Etter de spesielle skjønnsforutsetninger er det gitt pålegg om at nåværende og fremtidige oljetanker skal støpes inne i tett kum som hindrer lekkasje og spill under fylling. I anledning det planlagte nye veksthus trenger Viddal en ny oljetank på 25.000 l. Retten antar at helse- rådet og Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen ville ha påbudt plassering av tanken i tett kum uten hensyn til klausuleringen. Erstatning herfor tilkjennes derfor ikke.

Når det gjelder de eksisterende eldre oljetanker på hhv. 5 000 og 12 000 l, antar retten at lignende pålegg ikke ville ha blitt gitt i de nærmeste år. En henviser i denne forbindelse til vann- forurensningslovens paragraf 16, 2. ledd, hvorav fremgår at Viddal kan vente i 5 år fra lovens ikrafttreden med å sende inn søknaden.

Virkningen av klausuleringen forsåvidt angår disse to gamle tanker er derfor bare at tids- punktet for nevnte pålegg blir forrykket frem i tiden.

Erstatning herfor fastsettes til kr. 8.000,-.

Retten antar videre at Viddal p.g.a.ekspropriasjonen er blitt forsinket minst et par år i byggingen av sitt nye veksthusanlegg. Søknaden om ekspropriasjonstillatelse er kunngjort i september 1969. Etter dette tidspunkt har Viddal ikke kunnet oppføre sitt nyanlegg uten å komme i konflikt med paragraf 28 i oreigningsloven. Det er under saken ikke fremlagt noen spesifisert omkostningskalkyle vedrørende nyanlegget. Det er dog opplyst at anlegget i 1969 ville ha kostet ca. kr. 360.000,-. Retten antar at eieren her lider et tap p.g.a. stigende bygge- og anleggsomkost- ninger.

Erstatning herfor fastsettes til kr. 40.000,-.

Ellers ingen erstatning under Alternativ A.

Alternativ B.

Eieren har engasjert overlærer Jørgen Øydvin til å gi uttalelse om størrelsen av det tap han vil lide som følge av at det nedlegges forbud mot oppføring av veksthuset. Øydvin har fremlagt en betenkning dat. 20.9. 1971, dok. 73 a, og har dessuten gitt forklaring for retten.

Under forutsetning av rosekultur antar Øydvin at produksjonsfortjenesten ved det planlagte nyanlegg vil utgjøre ca. kr. 108.000,- og ved produksjon av potteplanter ca. 113 000,- av fremlagte næringsoppgaver fremgår at overskuddet på det nåv. gartneri i 1968 var vel kr. 28 000,- i 1969 vel kr. 34 000,- og i 1970 ca. kr. 42 000,-.

Det er videre i saken fremlagt en artikkel av professor Harry Langvatn om økonomien ved produksjon av roser.

Retten antar at en produksjon av planter som forutsatt av Øydvin vil være beheftet med usikkerhetsmomenter. Det kan herske tvil om nesten alle poster i kalkylen, både på inntekts- og utgiftssiden. Navnlig nevner en at spørsmålet om den markedsmessige dekning for en såvidt stor tilleggsproduksjon vil være tilstede, videre om avlingens størrelse, svinn, priser, arbeids- kostnader etc. Øydvins kalkyle synes å bygge på en teoretisk optimal fortjeneste.

Retten tar imidlertid hensyn til alle de mange usikre faktorer som gjør seg gjeldende i for- bindelse med et skjønn om den fremtidige nettoavkastning. Under denne forutsetning antar retten at erstatningen passende bør settes til kr. 200.000,-.

Det bemerkes at en ikke har sett det som noe alternativ for Viddal å kjøpe tomt for nytt vekst- hus på Rodseth. Det har under prosedyren fra kommunens side vært hevdet at Viddal her vil kunne få kjøpe kommunal tomt som skulle være egnet for formålet. De kommunale tomter det gjelder ligger imidlertid innenfor nedbørsfeltet og innenfor 250-da beltet. Retten oppfatter klausuleringen derhen at det i dette beltet kun er tillatt å oppføre bolighus og lettere industri, derimot ikke veksthus. Det antas at hensikten med dette alternativ er å hindre enhver videre

utbygging av veksthusarealet for Viddals pedkommende, uansett hvor innenfor nedbørsfeltet nye veksthus måtte bli anbragt.

Også etter dette alternativ plikter Viddal å støpe tett kum rundt eksisterende og fremtidige oljetanker. Retten fastsetter erstatning herfor som under Alternativ A til kr. 8.000,-.

Etter de generelle skjønnsforutsetninger skal kloakkavløp fra eksisterende veksthus føres til tett kum som anlegges av Viddal men tømmes av Alesund kommune. Etter punkt 2 i de spesielle skjønnsforutsetninger forstår en det slik at de dremsledninger som i den anledning blir nødvendige blir anlagt av kommunen og uten utgift for Viddal. Kommunen påtar seg imidlertid ikke etter disse skjønnsforutsetninger å oppføre den kum som er nevnt.

Viddal tilkjennes erstatning for utgiftene til denne kum med kr. 6.000,-.

Ellers tilkjennes ikke erstatning etter dette alternativ.

Takst nr. 186, gnr. 29, bnr. 12 og 14: Nora Grytten.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

I. Eiendommen klassifiseres som hytte i relasjon til servitutbestemmelsene.

II. Innløsning av hele eiendommen og betale full erstatning etter:

a. Gjenanskaffelsesverdien.

III. Innløsning av det tomteareal som utgjør selvstendig byggegrunn innenfor eiendommen, tilsammen ca. 1,2 dekar.

IV. Det utmåles dessuten erstatning for følgende poster:

A. Verdiforringelse på grunn av at eiendommen ikke kan ombygges, påbygges, moderniseres og/eller ominnredes til helårsbolig.

B. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.

C. Verdiforringelse fordi tidsmessig sanitæranlegg ikke kan monteres på eiendommen.

D. Verdiforringelse på grunn av forbudet mot — bading i Brusdalsvannet.

E. Verdiforringelse på grunn av forbud mot oppføring av garasje og naust til parsell under III.

H. Utgifter og ulemper forbundet med tvungen voldgift i h.t. klausulbestemmelsene paragraf 6 C.

Eiendommen er på 2,5 da med påstående liten hytte. Den ligger i sin helhet innenfor 100-metersbeltet.

Retten antar at eiendommen ikke ville ha kunnet bli utnyttet til byggeformål uansett klausuleringen. Dette til tross for at eieren har fått dispensasjon fra Veisjefen for oppføring av hus inntil 25 m fra midtlinjen av E-69.

Innløsningskravet tas ikke til følge.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 186 a: Eier Staten v/Samferdselsdepartementet.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommens areal er på 0,7 da og blir i sin helhet gjort ubebyggelig ved klausul fra de to veier.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 187, gnr. 30, bnr. 5: Oskar Larsgård.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Teig nr. 1.

1) Erstatning for tapt adgang til salg av 2 byggetomter.

2) Forovrig erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå pålegges, spesielt klausul 2 f, 3 og 9.

Teig nr. 2.

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som pålegges arealet.

Eiendommen er på 24 da, fordelt på to teiger på hhv. 5 og 19 da. På teig 1 er påstående bolighus. Teig 1 ligger i sin helhet innenfor 100-meters beltet. Teig 2 er i sin helhet enten fjellterreng eller belagt med klausul fra eksisterende veier og kraftlinje.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 188, gnr. 30, bnr. 14: Ingebjørg Wiik Melvær.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Vannverket vil for sitt vedkommende ikke motsette seg at boligen fortsatt brukes samt ombygges til helårsbolig.

Spesiell påstand:

1) Eiendommen klassifiseres som helårsbolig.

Det tilkjennes erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen, spesielt:

- a) Tapt adgang til salg av 2 byggetomter til familiemedlem.
- c) Utgifter forbundet med omlegging av kloakk-vannavløp.
- d) Båtmotor ikke lenger kan benyttes.

Eiendommen er på 3 da med påstående hytte som benyttes som helårsbolig. Den ligger i sin helhet innenfor 100-meters beltet.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 189, gnr. 30, bnr. 34: Olav Grytten.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av forbud mot at

- 1) den fremtidige bruk av huset endres vesentlig.
- 2) kloakkavløp, servituttenes pkt. 6.
- d) innskrenket adgang til bading.
- 4) motorbåtforbudet.
- 5) forbud mot opphjelp av fisket.
- 6) utgifter i forbindelse med offentlig renovasjon.

Eiendommen er på vel 0,8 da med påstående bygning, som har vært benyttet som helårsbolig siden for 1965. Partene er enig om at den anses som helårsbolig i relasjon til klausuleringen.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 190, gnr. 30, bnr. 35: Klara Nilsen.

Ingen prosessfullmektig.

Ingen påstand.

Eiendommen er på 0,8 da. Det har stått en hytte på den, som er nedbrent. Tomten ligger til gammel Brusdalsvei.

Gjenoppføring av hytten er ikke mulig på gammel grunnmur som følge av byggegrensen på 12,5 m etter veilovens paragraf 29. Derimot er det plass til en liten hytte utenfor byggeforbuds-grensen.

Retten ser det slik at eieren ville hatt en reell mulighet for å få byggetillatelse til en ny hytte når den gamle som her var nedbrent.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det vil ikke bli gitt tillatelse til gjenoppføring av tidligere hytte på denne eiendom.

Eieren blir rammet hardere av klausuleringen enn andre hvis bygg brenner, jfr. de almindelige skjønnsforutsetninger punkt E X.

Erstatning kr. 2.000,-.

Takst nr. 191, gnr. 30, bnr. 15: Kristine Fredriksen.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det vil ikke bli gitt tillatelse til gjenoppføring av tidligere hytte på denne eiendom.

Spesiell påstand:

Innløsning, subsidiært erstatning.

Eiendommen er på ca. 2 da hvorpå det har stått en hytte som er nedbrent. Det henvises til hva retten har uttalt under takst nr. 190.

Retten antar at vilkårene for innløsning er til stede etter vassdragslovens paragraf 132 punkt 4. Alesund kommune tilpliktes å innløse eiendommen med kr. 7.000,-.

Takst nr. 192, gnr. 30, bnr. 19: Odd Vøllan og Ruth Vøllan Aarseth.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Verdiforringelse fordi garasje, naust, uthus, gjestehus, m.v. ikke kan føres opp.
2. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
3. Verdiforringelse fordi hytten ikke kan ombygges-påbygges og tas i bruk som helårsbolig.
4. Verdiforringelse fordi ny hensiktsmessig helårsbebyggelse ikke kan føres opp på tomten.
5. Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på tomten.
6. Verdiforringelse p.g.a. badeforbudet og vanskeligere fiskekultivering.
7. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon og privettømming mot avgift.

Eiendommen er på vel 1 da med påstående hytte og ligger ved vannet.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 193, gnr. 29, bnr. 21: gnr. 30, bnr. 43 og 44: Staten v/Samferdselsdepartementet.

Eiendommene ligger praktisk talt i sin helhet innenfor byggeforbudslinjer, jfr. veglovens paragraf 29, flg.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 194, gnr. 30, bnr. 20: Karin Birkelund Sorte.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 192.

Eiendommen er på 1,5 da med påstående hytte. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap på grunn av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 195, gnr. 30, bnr. 22: Olav Brevik m. fl..

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Verdiforringelse fordi naust ikke kan føres opp.
2. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
3. Verdiforringelse fordi hytten ikke kan ombygges-påbygges eller tas i bruk som helårsbolig.
4. Verdiforringelse fordi ny hensiktsmessig helårsbebyggelse ikke kan føres opp på tomten.
5. Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen.
6. Verdiforringelse p.g.a. badeforbudet og vanskeligere fiskekultivering.
7. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon og privettømming mot avgift.

Eiendommen er på 1 da beliggende ved vannet og med påstående hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 196, gnr. 30, bnr. 23 og 45: Solveig Karlsen.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Erstatning for tapt adgang til fradeling av ekstra tomt for salg eller bebyggelse av denne.

Videre verdiforringelse som følge av

- 1) forbud mot vesentlig ombygging eller utvidelse.
 - 2) forbud mot oppføring av naust og garasje.
 - 3) rådhetsinnskrenkning når det gjelder kloakkavløp.
 - 4) innskrenket adgang til bading.
 - 5) forbud mot tiltak til opphjelp av fisket.
 - 6) utgifter til offentlig renovasjon.
 - 7) motorbåtforbudet.
- Eiendommen er på 2 da beliggende ved vannet og med to påstående små hytter.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 197, gnr. 29, bnr. 17: Trygve Sand.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av:

1. Eiendommen kan ikke tas i bruk som helårsbolig.
2. Forbud mot vesentlig ombygging eller utvidelse.
3. Rådhetsinnskrenkning når det gjelder kloakkavløp.
4. Innskrenket adgang til bading.
5. Forbud mot opphjelp av fisket.
6. Motorbåtforbudet.
7. Utgifter til offentlig renovasjon.

Eiendommen er på vel 1 da med påstående sommerhytte.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 198, gnr. 29, bnr. 10: Nils Sæle.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse p.g.a. klausuleringen særlig:
forbudet mot bruksendring,
forbudet mot vesentlig utviding.
forbudet mot oppføring av garasje.
Eiendommen er på 1,7 da med påstående hytte.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 199, gnr. 29, bnr. 4: Bjørg Hjelle.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

- I. Eiendommen klassifiseres som bolighus-helårsbolig i relasjon til servituttbestemmelsen.
- II. (Det tilkjennes dessuten erstatning for følgende poster:
 - a. Verdiforringelse fordi tidsmessig sanitæranlegg ikke kan monteres på eiendommen.
 - b. Verdiforringelse på grunn av innskrenket adgang til bading i Brusdalsvannet.
 - c. Verdiforringelse på grunn av forbud mot tiltak til opphjelp av fisket, samt vanskeliggjort fiske, jfr. servitutt nr. 15 og 12.
 - d. Utgifter og ulempe forbundet med tvungen voldgift i.h.t. klausuleringsbestemmelsene.
 - e. Innløsning av påhengsmotor kjøpt 1960 for kr. 1.250,-.

Subsidiært.

- I. Eiendommen klassifiseres som hytte i relasjon til servituttbestemmelsene.
- II. Innløsning av det tomteareal som utgjør selvstendig byggegrunn innenfor eiendommen, til sammen ca. 2 dekar.

Subsidiært.

III. Det utmåles erstatning for følgende poster:

- A. Verdiforringelse på grunn av at eiendommen ikke kan
 1. Tas i bruk som helårsbolig.
 2. Ombygges, påbygges, moderniseres og/eller ominnredes til helårsbolig.

- B. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
- C. Verdiforringelse fordi tidsmessig sanitæranlegg ikke kan monteres på eiendommen.
- D. Verdiforringelse på grunn av innskrenket adgang til bading i Brusdalsvannet.
- E. Verdiforringelse på grunn av forbud mot oppføring av garasje.
- F. Verdiforringelse på grunn av forbud mot tiltak til opphjelp av fisket og vanskeliggjort fiske, —/ jfr. servitutt nr. 15 og 12.
- G. Utgifter forbundet ved påbudet om fortrinnsvis offentlig renovasjon av privet og søppel.
- H. Utgifter og ulemper forbundet med tvungen voldgift i.h.t. klausulbestemmelse.
- V. Erstatning fordi eksisterende båtmotor ikke kan utnyttes som før og må avhendes.

Eiendommen er på vel 4 da beliggende ved vannet og med påstående bygning. Bygningen er en tidligere pikespeiderhytte og har tjent som helårsbolig under krigen. Den er nå i bruk som sommerhytte.

Retten behøver ikke å avgjøre spørsmålet om bygget anses som helårsbolig eller hytte i relasjon til klausuleringen, idet en finner at erstatningen må bli 0 i begge tilfelle. Retten antar at eieren ikke lider tap p.g.a. klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 200, gnr. 30, bnr. 32: Margit Bugge.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse.
Eiendommen er på 75 kvm med påstående lite naust.
Eieren lider intet tap.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 201, gnr. 30, bnr. 28: Oskar Jørgensen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

- I. Eiendommen klassifiseres som bolighus helårsbolig i relasjon til servituttbestemmelsen.
- II. Det tilkjennes dessuten erstatning for følgende poster:
 - a. Verdiforringelse grunnet bruken av husene ikke kan forandres vesentlig.
 - b. Verdiforringelse fordi tidsmessig sanitæranlegg ikke kan monteres på eiendommen.
 - c. Verdiforringelse på grunn av innskrenket adgang til bading i Brusdalsvannet.
 - d. Utgifter forbundet med omlegging-utbedring av eksisterende kloakk og spillvannsanlegg.
 - e. Utgifter og ulempe forbundet med tvungen voldgift i.h.t. klausuleringsbestemmelsene.

Eiendommen er på 3 da med påstående bygning som partene er enig om må klassifiseres som helårsbolig i forhold til klausuleringen. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 202, gnr. 30, bnr. 33: Nils Kvalen.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Innløsning.
Subsidiært erstatning.
Eiendommen er på ca. 1,6 da med påstående hytte på 15 kvm. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 203, gnr. 30, bnr. 30: Harald Buseth.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell påstand:

- Verdiforringelse som følge av at
- 1. Eiendommen kan ikke bebygges med helårsbolig.
 - 2. forbud mot vesentlig ombygging eller utvidelse av hytta.

3. rådighetsinnskrenkning når det gjelder kloakkavløp
4. innskrenket adgang til bading
5. forbud mot tiltak til opphjelp av fisket
6. utgifter til offentlig renovasjon
7. motorbåtforbudet.

Eiendommen er på 1,5 da med påstående hytte. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 204, gnr. 30, bnr. 27: Gustava J. Tommelstad.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

1. Eiendommen klassifiseres som helårsbolig.
2. Subsidiært: Det tilkjennes erstatning for det økonomiske tap som påføres eieren ved at eiendommen ikke lenger kan benyttes som helårsbolig.
3. «Kjøpelyte» for den hytta som står på eiendommen som følge av klausuleringens bestemmelse, spesielt klausul 3, 8 c og 9.

Eiendommen er på 0,4 da og beliggende ved vannet, med påstående hytte. Det antas ikke nødvendig å avgjøre om bygningen i forhold til klausuleringen kan karakteriseres som helårsbolig eller ikke, da erstatningen blir 0,- i begge tilfelle.

Retten antar eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 205, gnr. 30, bnr. 8: Martine Johansen.

Prosessfullmektig: Advokat Gulbrandsen.

Spesiell påstand:

Saksøkeren betaler saksøkte erstatning for tap som følge av at eiendommen ikke kan utvides vesentlig.

Videre påstås erstatning for verdiforringelse ved badeforbud for nye kjøpere, samt forbud mot oppføring av naust eller garasje ved Brusdalsvannet.

Saksøkte gjør også krav på erstatning for økede utgifter til renovasjon og kloakkering p.g.a. at Brusdalsvannet blir drikkevannskilde, dvs. restriksjoner utover gjeldende rettsregler.

Eiendommen er på 2 da med påstående bygning som partene er enige om å klassifisere som helårsbolig i relasjon til klausuleringen.

Retten antar at eieren ikke vil lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 206, gnr. 29, bnr. 25: Martha S. Sivertsen.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Innløsning.

Subsidiært: Erstatning.

Eiendommen er på 3 da hvortil kommer nausttomt. Den er ubebygget.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen, og henviser til de generelle premisser.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 207, gnr. 29, bnr. 5: Solveig Skarbøvik m. fl..

Prosessfullmektig: H. r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

I. Eiendommen klassifiseres som bolighus-helårsbolig i relasjon til servituttbestemmelsen.

II. Erstatning for tapt adgang til tomtsalg ca. 2 da.

III. Det tilkjennes dessuten erstatning for følgende poster:

- a. Verdiforringelse fordi tidsmessig sanitæranlegg ikke kan monteres på eiendommen.

- b. Verdiforringelse på grunn av innskrenket adgang til bading i Brusdalsvannet.
 - c. Verdiforringelse på grunn av forbud mot tiltak til opphjør av fisket, samt vanskeliggjort fiske, jfr. servitutt nr. 15 og 12.
 - d. Utgifter og ulempe forbundet med tvungen voldgift i h.t. klausuleringsbestemmelsene.
- Eiendommen er på 4 da med en naustteig. Herpå står en bygning som partene er enige om å karakterisere som helårsbolig i forhold til klausuleringen. Det bemerkes at klausuleringen ikke vanskeliggjør avlropsforholdene, da bygningen står mer enn 80 m fra vannet.
- Forøvrig antas eieren ikke å lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.
- Erstatning 0,-.

Takst nr. 208, gnr. 29, bnr. 13: Jens Kr. Aure.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som blir lagt på eiendommen, og da i første rekke verdiforringelse som følge av forbudet mot å ombygge-selge hytten til helårsbolig samt klausul 8 c, 9 og 2 e.

Eiendommen er på 3 da med påstående hytte. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 209, gnr. 29, bnr. 6: Sverre og Bjørghild Otterlei.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

- I. Eiendommen klassifiseres som bolighus helårsbolig i relasjon til servituttbestemmelsen.
- II. Det tilkjennes erstatning for følgende poster:
 - a. Verdiforringelse fordi tidsmessig sanitæranlegg ikke kan monteres på eiendommen.
 - b. Verdiforringelse på grunn av innskrenket adgang til bading i Brusdalsvannet.
 - c. Verdiforringelse på grunn av forbud mot tiltak til opphjør av fisket, samt vanskeliggjort fiske, jfr. servitutt nr. 15 og 12.
 - d. Utgifter og ulempe forbundet med tvungen voldgift i h.t. klausuleringsbestemmelsenes paragraf 6 e.

Subsidiært.

- I. Eiendommen klassifiseres som hytte i relasjon til servituttbestemmelsene.
 - II. Det utmåles erstatning for følgende poster:
 - A. Verdiforringelse på grunn av at eiendommen ikke kan
 - 1. Tas i bruk som helårsbolig.
 - 2. Ombygges, påbygges, moderniseres og- eller ominnredes til helårsbolig.
 - B. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
 - C. Verdiforringelse fordi tidsmessig sanitæranlegg ikke kan monteres på eiendommen.
 - D. Verdiforringelse på grunn av innskrenket adgang til bading i Brusdalsvannet.
 - E. Verdiforringelse på grunn av forbud mot oppføring av garasje.
 - F. Verdiforringelse på grunn av forbud mot tiltak til opphjør av fisket og vanskeliggjort fiske, — jfr. servitutt nr. 15 og 12.
 - G. Utgifter forbundet ved påbudet om fortrinnsvis offentlig renovasjon av privet og søppel.
 - H. Utgifter og ulemper forbundet med tvungen voldgift i h.t. klausulbestemmelse.
- Eiendommen er på 1,5 da med påstående bygning. Retten tar ikke standpunkt til om denne skal klassifiseres som helårsbolig eller som hytte, da resultatet vil bli det samme i begge tilfelle. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
- Erstatning 0,-.

Takst nr. 210, gnr. 30, bnr. 6 og 38: John Korsnes.

Prosessfullmektig: h.r. advokat Gjørtz.

X X X

Spesiell påstand:

- I. Eiendommen klassifiseres som bolighus helårsbolig i relasjon til servituttbestemmelsen.
- II. Innløsning av det tomteareal som utgjør selvstendig byggegrunn innenfor eiendommen, til sammen ca. 2,8 da, 2 tomter.

Subsidiært:

Erstatning for tapt adgang til tomtsalg.

III. Det tilkjennes dessuten erstatning for følgende poster:

- a. Verdiforringelse grunnet bruken av huset ikke kan forandres vesentlig. Høns og gris.
- b. Verdiforringelse på grunn av forbud mot oppførelse av naust.
- c. Verdiforringelse på grunn av innskrenket adgang til bading i Brusdalsvannet.
- d. Verdiforringelse på grunn av forbud mot tiltak til opphjelp av fisket, samt vanskeliggjort fiske, jfr. servitutt nr. 15 og 12.
- e. Utgifter og ulempe forbundet med tvungen voldgift i.h.t. klausuleringsbestemmelsenes paragraf 6 e.

Eiendommen er på vel 4 da med påstående bygning som partene er enige om å karakterisere som helårsbolig i forhold til klausuleringen.

Retten antar at det her ikke ville ha vært anledning til, å bebygge arealene uansett klausuleringen. Heller ikke forøvrig antas eieren å lide noe tap som følge av klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 211, gnr. 30, bnr. 9, 10 og 16: John Korsnes.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 210, dog slik at det areal som kreves innløst utgjør 5 da.

Eiendommen er på 7,7 da med påstående helårsbolig. Eiendommen kan eventuelt utnyttes sammen med takst nr. 210 som har samme eier. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 212, gnr. 29, bnr. 7: Robert Myklebust.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Verdiforringelse fordi garasje, naust, uthus, gjestehus m.v. ikke kan føres opp.
2. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
3. Verdiforringelse fordi hytten ikke kan ombygges-påbygges eller tas i bruk som helårsbolig.
4. Verdiforringelse fordi ny hensiktsmessig helårsbebyggelse ikke kan føres opp på tomten.
5. Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen.
6. Verdiforringelse p.g.a. badeforbudet og vanskeligere fiskekultivering.
7. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon og privettømming mot avgift.

Eiendommen er på 1,8 da beliggende ved vannet og med påstående liten hytte. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 213 utgår.

Er identisk med takst nr. 182 A.

Takst nr. 214, gnr. 29, bnr. 8: Trygve Krogseth.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Verdiforringelse fordi nye uthus, gjestehus m.v. ikke kan føres opp på eiendommen.
2. Verdiforringelse fordi bruken av huset ikke kan endres vesentlig. Når barna flytter ut kan deler av huset ikke leies bort. Huset kan ikke tas i bruk som flergenerasjonsbolig. Redusert bruksverdi. Salgslyte.
3. Verdiforringelse p.g.a. badeforbud og vanskeligere fiskekultivering.
4. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon mot avgift.

Eiendommen er på 1,5 da med påstående bygning som partene er enige om å karakterisere som helårsbolig.

Retten antar ikke at klausuleringen er til hinder for en slik bruk av huset som er nevnt under post 2,2 i påstanden.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 215, gnr. 30, bnr. 41: Rutebileiernes Standardiseringsforbund A.S.

Prosessfullmektig: Advokat Bøhler.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Hvis det gjenopptas verksteddrift på eiendommen må denne drift ikke være mer omfattende enn driften i 1970.
2. Det nåværende salg av olje på fat kan opprettholdes uten hinder av klausuleringsbestemmelse.
3. Hvis W.C. på eiendommen igjen tas i bruk må det utstyres med en kum som tømmes av Alesund kommune.

Spesiell påstand:

- a) Avskåret mulighet til å påbygge eiendommen.
- b) Avskåret mulighet til utvidelse av verksteddriften.
- c) Omkostninger ved bygging av tett betong-kum for kloakkavløpet.

Eiendommen er på ca. 2 da med påstående verkstedsbygning i en etasje på 460 kvm. Eiendommen er for tiden ikke i bruk som verksted, men er bortleid til Caravan & Camping Senter A.S. på vanlig oppsigelse.

Retten går ut fra at nåværende avløp fra w.c. er godkjent av helseråd og bygningsråd. Eieren har derfor krav på erstatning for det pålegg som er inntatt i punkt 3 i den spesielle skjønnsforutsetning. Erstatning for bygging av tett kum m.v. settes til kr. 5.000,-.

Det har under prosedyren vært nevnt at eieren avskjæres fra å bygge enten bolig eller kontor som en annen etasje på nuværende bygg. Retten antar at bolig ikke ville bli tillatt av bygningsrådet, bl.a. p.g.a. brannfaren. Når det gjelder kontor så er det ikke fremlagt noen konkrete planer og heller ikke er det legitimert noe behov. Som nevnt driver eieren for tiden ikke verksted i eiendommen, men leier den bort.

Når det gjelder påstanden om avskåret mulighet for utvidelse av verkstedsdrift antar en videre at en slik eventuell utvidelse ikke ville ha blitt tillatt av bygningsrådet eller av Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen.

Annet tap enn det som er nevnt ovenfor antas eieren ikke å ville lide p.g.a. klausuleringen.

Takst nr. 216, gnr. 30, bnr. 7: Mathilde Henriksen.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Eksisterende bygning betraktes som helårsbolig.
2. Det forutsettes at naust ikke tillates gjenoppført på dette takstnummer.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som blir lagt på eiendommen, og da i første rekke verdiforringelse som følge av tapt adgang til salg av tomter samt forbud mot gjenoppføring av naust, dessuten klausul 8 c og 9.

Eiendommen er på 6 da med påstående helårsbolig. Det tidligere naust er nedblåst.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 217, gnr. 30, bnr. 31: Gudrun Stokkevåg og Hildur Ulvenes.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Prinsipalt innløsning. Subsidiært erstatning.

Eiendommen er på ca. 2 da og ubebygget. Det meste ligger innenfor 100-meters beltet.

Retten antar at eiendommen også uten klausuleringen ville ha måttet anses som ubebyggelig og henviser til de generelle premisser. Eieren antas heller ikke å lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 218, gnr. 30, bnr. 26: Johannes Gimsøy.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det forutsettes at kloakkavløp fra eksisterende våningshus må føres til kledt kum når w.c. tas i bruk.

Spesiell påstand:

1. Verdiforringelse fordi garasje, uthus, gjestehus m.v. ikke kan føres opp på eiendommen.
2. Verdiforringelse fordi bruken av huset ikke kan forandres vesentlig. Deler av huset vil ikke kunne leies bort. Huset kan ikke tas i bruk som flergenerasjonsbolig.
3. Verdiforringelse p.g.a. badeforbud og vanskeligere fiskekultivering.
4. Erstatning for økte omkostninger ved opplegg av sanitæranlegg, fordi kloakk kreves ført til tett kum. Større anleggsomkostninger. Dyrere å tømme.

5. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon mot avgift. Eiendommen er på 2 da med påstående bolighus. Eierne har uten tillatelse av helserådet bygget avløpsystem med septiktank. W.C. er ennå ikke installert. Eierne har senere søkt helserådet om tillatelse, men fått avslag med den begrunnelse at vannet skulle være drikkevann.

Retten antar at eieren uten klausulering ville ha fått anledning til å benytte sitt septiktankanlegg. En tilkjønner derfor erstatning for bygging av lukket kum samt for tømning.

Erstatning kr. 12.000,-.

Forøvrig tilkjennes ingen erstatning.

Takst nr. 219, gnr. 30, bnr. 12: Fritz Røsberg.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Verdiforringelse fordi uthus, gjestehus m.v. ikke kan føres opp på eiendommen.
2. Verdiforringelse fordi bruken av huset ikke kan forandres vesentlig. Deler av huset vil ikke kunne leies bort. Det vil ikke kunne tas i bruk som flergenerasjonsbolig o.s.v.
4. Verdiforringelse p.g.a. badeforbud og vanskeligere fiskekultivering.
5. Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen.
6. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon og privettømming mot avgift.

Eiendommen er på 1 da med påstående bolighus som partene er enige om må karakteriseres som helårsbolig. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 220, gnr. 30, bnr. 21: Petra Karin og Harald Sunde.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse p.g.a. klausuleringen, særlig ved at bruken av huset ikke tillates vesentlig endret.

Eiendommen er på 1 da med påstående bygning som partene er enige om må karakteriseres som helårsbolig i forhold til klausuleringen.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 221, gnr. 30, bnr. 13: Inger Vatne.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Eksisterende hytte kan rives og ny hytte i vesentlig samme størrelse kan gjenoppføres. jfr. de almindelige skjønnsforutsetninger punkt E X.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av forbudet mot å ombygge hytten til helårsbolig samt for klausul 2, 8 og 9.

Eiendommen er på vel 1 da med påstående sommerhytte. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 222, gnr. 30, bnr. 25: Wiggo Kristiansen.

Prosessfullhektig: Advokat Gulbrandsen.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Nylig foretatt påbygg på hytten aksepteres i forhold til vannverket.
2. Hytten tillates ikke ombygget til eller tatt i bruk som helårsbolig, jfr. klausuleringsbestem-
melsens punkt 3.

Spesiell påstand:

Saksøkeren betaler saksøkte erstatning for tap som følge av at eiendommen ikke kan ombygges eller utvides vesentlig eller tas i bruk som helårsbolig.

Videre påstås erstatning for verdiforringelse ved badeforbud for nye kjøpere, samt for forbud mot oppføring av naust eller garasje ved Brusdalsvannet.

Saksøkte gjør også krav på erstatning for økede utgifter til renovasjon og kloakkering p.g.a. at Brusdalsvannet blir drikkevannskilde — restriksjoner utover gjeldende rettsregler.

Eiendommen er på 1.3 da med påstående hytte som partene er enige om å karakterisere som hytte i forhold til klausuleringen. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 223, gnr. 30, bnr. 24: Birger Torvik.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Verdiforringelse fordi uthus, gjestehus, m.v. ikke kan føres opp på eiendommen.
2. Verdiforringelse fordi bruken av huset ikke kan forandres vesentlig. Deler av huset vil ikke kunne leies bort. Det vil ikke kunne tas i bruk som flergenerasjonsbolig, o.s.v. Siden dette huset er så lite understrekes det at restriksjonene gjelder like fullt om huset bygges på — moderniseres.
3. Verdiforringelse p.g.a. badeforbud og vanskeligere fiskekultivering.
4. Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen.
5. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon og privettømming mot avgift.

Eiendommen er på 0,9 da med påstående bygning som partene er enige om å karakterisere som helårsbolig i forhold til klausuleringen. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 224, gnr. 29, bnr. 16: Petter R. Vikanes.

Prosessfullmektig: Advokat Gulbrandsen.

Spesiell påstand:

Saksøkeren betaler saksøkte erstatning for tap som følge av at eiendommen ikke kan ombygges eller utvides vesentlig eller tas i bruk som helårsbolig.

Videre påstås erstatning for verdiforringelse ved badeforbud for nye kjøpere, samt for forbud mot oppføring av naust eller garasje ved Brusdalsvannet.

Saksøkte gjør også krav på erstatning for økede utgifter til renovasjon og kloakkering p.g.a. at Brusdalsvannet blir drikkevannskilde — restriksjoner utover gjeldende rettsregler.

Eiendommen er på 0,42 da med påstående sommerhytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 225, gnr. 43, bnr. 12 og 24: Judit Myklebust Holst.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 1.35 da med påstående eldre helårsbolig. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 226, gnr. 43, bnr. 54: Oddrun Hurlen.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Det forutsettes at bolighus under oppføring tillates fullført.
2. Kloakkavløp må føres til helstøpt kum.

Spesiell påstand:

Erstatning for de klausuler som blir lagt på eiendommen, i første rekke forbudet mot å oppføre naust, samt utgifter til omlegging av eksisterende kloakkavløp.

Eiendommen er på 2,2 da med oppførendes boligbygg og beliggende i 100-meters beltet. Byggetillatelse ble gitt av Ørskog bygningråd den 19.4. 1971 med forbehold om at kloakkløsningen skulle godkjennes av helserådet. Slik godkjenning er gitt basert på kloakksystem med septiktank, klaringsstank og synkegrøft i bakken. Bygget er i sin helhet oppført i strid med klausuleringen. Det er av kommunen hevdet at den samlede erstatning ikke kan overstige verdien av selve tomta.

Retten antar at eieren har krav på å få dekket meromkostningene med den kloakkløsning som er fastslått i de spesielle skjønnsforutsetninger, og som forutsetter helstøpt kum og tømning. Selve kummen antas å bli billigere enn det kloakksystem eieren har fått helserådets godkjenning på og som er nevnt ovenfor. Derimot forutsettes det at eieren selv besørger tømning av den tette kummen, og herfor tilkjennes erstatning. Det bemerkes at erstatningen ikke antas å overstige verdien av tomten før klausuleringen.

Erstatning kr. 8.000,-.

Ellers ingen erstatning.

Takst nr. 227, gnr. 43, bnr. 55: Guri Hurlen.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Innløsning, subsidiært erstatning.

Eiendommen er på 1,8 da og ubebygget. Retten antar at eiendommen ikke ville ha hatt tomteverdi selv om klausuleringen var tenkt borte. Kravet om innløsning kan derfor ikke tas til følge.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 228, gnr. 43, bnr. 37: Gustava Johansen Tommelstad.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand.

Verdiforringelse som følge av forbudet mot å ombygge eller selge hytten til helårsbolig.

Eiendommen er på 2 da med påstående hytte. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 229, gnr. 43, bnr. 32: Odd Hansen.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på vel 0,5 da med påstående helårsbolig. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 230, gnr. 43, bnr. 31: Karolus B. Rørhus.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen.

Eiendommen er på 1 da med påstående bygning som partene er enige om å karakterisere som

helårsbolig i forhold til klausuleringen. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 231, gnr. 43, bnr. 28: Staten v/Samferdselsdepartementet.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 0,85 da hvorpå der har stått en hytte som er revet. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 232, gnr. 43, bnr. 23 og 29: Petter Eik.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Verdiforringelse fordi garasje, naust, uthus m.v. ikke kan føres opp.
 2. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
 3. Verdiforringelse fordi hytten ikke kan ombygges-påbygges eller tas i bruk som helårsbolig.
 4. Verdiforringelse fordi ny hensiktsmessig helårsbebyggelse ikke kan føres opp på tomten.
 5. Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen.
 6. Verdiforringelse p.g.a. badeforbudet og vanskeligere fiskekultivering.
 7. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon mot avgift.
- Eiendommen er på 2,2 da bebygget med sommerhytte. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
- Erstatning 0,-.

Takst nr. 233, gnr. 43, bnr. 31: Ivar Sjøvik.

Prosessfullmektig: Advokat Røssaak.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Alesund kommune tilpliktes å innløse byggetomt gnr. 43, bnr. 31 og nausttomt med vegrett.

Subsidiært:

Erstatning for verdiforringelse lik differansen mellom grunnens omsetningsverdi som byggegrunn og grunnens bruksverdi for grunneieren. Bruksverdien er lik 0 for grunneieren.

Eiendommen er på 3 da og ubebygget. Eiendommen antas ikke, selv uten klausuleringen, å ville ha hatt tomteverdi. Innløsningspåstanden kan derfor ikke tas til følge. Heller ikke forøvrig lider eieren noe økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 234, gnr. 43, bnr. 22 og 30: Petter Sjøvik.

Prosessfullmektig: Advokat Røssaak.

Spesiell påstand:

1. I relasjon til servitutbestemmelsene klassifiseres 43/22 som sommerbolig, og 43/30 som delvis bebygget byggetomt.
2. Vedr. gnr. 43, bnr. 22 tilkjennes en erstatning for verdiforringelse fordi sommerboligen ikke kan tas i bruk
 - a) som helårsbolig.
 - b) ikke kan ombygges, påbygges, moderniseres eller ominnredes til helårsbolig, og ikke rives og bygges opp igjen som moderne helårsbolig, og ikke utvides vesentlig.
3. Vedr. gnr. 43, bnr. 30 tilkjennes eieren erstatning for verdiforringelse fordi parsellen ikke kan bebygges, og derfor heller ikke kan selges, og for andre ulemper.

Det gjelder to teiger på h.h.v. 1,8 og 0,7 da og med påstående sommerhus. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 235, gnr. 43, bnr. 25, 33 og 34: Olav Karlsen.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Verdiforringelse fordi naust ikke kan føres opp på eiendommen.
 2. Verdiforringelse fordi bruken av huset ikke kan forandres vesentlig. Deler av huset kan ikke leies bort. Det kan ikke tas i bruk som flergenerasjonsbolig, o.s.v.
 3. Verdiforringelse p.g.a. badeforbud og vanskeligere fiskekultivering.
 4. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon mot avgift.
- Eiendommen er på 1 da med påstående ny enebolig og kloakkering gjennom septiktank som er godkjent av bygningsrådet og helserådet. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 236, gnr. 43, bnr. 19: Aksel Knutsen.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Nausttomta med naustveg.

Prinsipalt:

Tomt og veg kreves innløst. Ved verdsettelsen må det tas hensyn til at en nausttomt har en viss minsteverdi som sådan.

Subsidiært:

Erstatning for verdiforskjellen mellom en nausttomt som det kan bygges naust på og en som det ikke kan bygges naust på.

2. Verdiforringelse fordi bruken av huset ikke kan forandres vesentlig. Deler av huset kan ikke leies bort. Det kan ikke tas i bruk som flergenerasjonsbolig, o.s.v.
3. Verdiforringelse p.g.a. badeforbud og vanskeligere fiskekultivering.
4. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon mot avgift.

Eiendommen er på ca. 0.5 da med påstående enebolig bygget 1967 og hvortil hører en nausttomt med veirett.

Innløsningspåstanden kan ikke tas til følge da nausttomten ikke antas å miste verdi som følge av klausuleringen. Det henvises til de generelle premisser.

Ellers antar en at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 237, gnr. 43, hytte på leiet grunn: Norsk Speiderguttforbund Alesund avdeling.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Det forutsettes at eksisterende spillvannsavløp tillates opprettholdt.
2. Vannverket krever for sitt vedkommende ingen endringer i de nåværende privetarrangementer.
3. Stevner, bading og teltslaging tillates ikke.

Spesiell påstand:

Innløsning, subsidiært erstatning for forbudet mot stevner, bading og teltslaging.

Hytten er ca. 87 kvm stor og benyttes av Alesunds avdeling av Norsk Speiderguttforbund.

Retten antar at den virksomhet som foreningen driver i det vesentligste kan fortsette som før. Etter hva det er opplyst dreier det seg om besøk av mindre flokker speidergutter, som en enkelt patrulje eller muligens en tropp. Det har ikke vært opplyst at der i noe tilfelle har vært holdt noen samling som kan betegnes som et stevne. Teltslaging til øvelsesformål antas fortsatt tillatt. Ellers kan ikke retten gå ut fra at speiderbevegelsen nettopp benytter hytteeiendommen til leirslaging med telt. Denne aktivitet antas i praksis å bli drevet på ganske andre steder enn der foreningen eier hytte.

Når det gjelder badeforbudet, så antar en at hytten ikke er i bruk til formålet i sommerferien. I praksis dreier derfor badeforbudet seg i det vesentlige om de 10 siste dager av august måned. Det gjelder her enhelt forsvinnende ulempe som blir mer enn oppveiet ved de fordeler klausuleringen fører med seg for alle bebyggede eiendommer i området.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 238, gnr. 43, bnr. 17 og 44: Olav Pedersen og Kari Scott-Dahl.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

- I. Eiendommen klassifiseres som bolighus helårsbolig i relasjon til servitutbestemmelsen.
- II. Det tilkjennes dessuten erstatning for følgende poster:
 - a. Verdiforringelse fordi tidsmessig sanitæranlegg ikke kan monteres på eiendommen.
 - b. Verdiforringelse på grunn av innskrenket adgang til bading i Brusdalsvannet.
 - c. Utgifter og ulempe forbundet med tvungen voldgift i h.t. klausuleringsbestemmelsenes paragraf 6 e.

Subsidært.

- I. Eiendommen klassifiseres som hytte i relasjon til servitutbestemmelsene.
- II. Innløsning av hele eiendommen og betale full erstatning etter: (innkjøpt med det formål for øye å ombygge til helårsbolig)
 - a. Gjenanskaffelsesverdien.
- III. Det utmåles dessuten erstatning for følgende poster:
 - A. Verdiforringelse på grunn av at eiendommen ikke kan
 1. Tas i bruk som helårsbolig.
 2. Ombygges, påbygges, moderniseres og- eller ominnredes til helårsbolig.
 - B. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
 - C. Verdiforringelse på grunn av innskrenket adgang til bading i Brusdalsvatnet.
 - E. Verdiforringelse på grunn av forbud mot oppføring av garasje.
 - F. Utgifter forbundet ved påbudet om fortrinnsvis offentlig renovasjon av privet og søppel.
 - G. Utgifter og ulemper forbundet med tvungen voldgift i.h.t. klausulbestemmelse paragraf 6 C.

Eiendommen er på 2,5 da med påstående bygning som for tiden er i bruk som helårsbolig. Partene er uenige om klassifiseringen som hytte eller helårsbolig. Retten behøver ikke avgjøre spørsmålet, da resultatet antas å måtte bli det samme i begge tilfelle.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 239, gnr. 43, bnr. 20: Per Walde m. fl..

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

- I. Eiendommen klassifiseres som hytte i relasjon til servitutbestemmelsene.
- II. Det utmåles dessuten erstatning for følgende poster:
 - A. Verdiforringelse på grunn av at eiendommen ikke kan ombygges, påbygges, moderniseres og- eller ominnredes til helårsbolig.
 - B. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
 - C. Verdiforringelse fordi tidsmessig sanitæranlegg ikke kan monteres på eiendommen.
 - D. Verdiforringelse på grunn av forbud mot oppføring av garasje.
 - F. Verdiforringelse på grunn av forbud mot tiltak til opphjelp av fisket og vanskeliggjort fiske, — jfr. servitut nr. 15 og 12.
 - G. Utgifter forbundet ved påbudet om fortrinnsvis offentlig renovasjon av privet og søppel.
 - H. Utgifter og ulemper forbundet med tvungen voldgift i.h.t. klausulbestemmelse paragraf 6 C.

Eiendommen er på 1,5 da med to påstående små hytter. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 240, gnr. 43, bnr. 36: Jenny Walde.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Ingen erstatningspåstand.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 241, gnr. 43, bnr. 18: Rakel Sjøholt.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som blir lagt på eiendommen, og da i første rekke verdiforringelse som følge av forbudet mot å ombygge/selge hytten til helårsbolig, samt klausul 8 c, 9 og 11.

Eiendommen er på 1,3 da med påstående hytte. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 242, gnr. 42, bnr. 17: Gudleif Dahl.

Prosessfullmektig: Advokat Sandvig.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Eksisterende bolighus tillates påbygget eller revet og gjenoppført på eiendommen. Ved gjenoppføring må hensyn tas til klausuleringens punkt 6, jfr. de almindelige skjønnsforutsetninger punkt E X.

Spesiell påstand:

1. Saksøkte, takstnr. 242, tilkjennes full erstatning for inngrep i eiendomsretten i forbindelse med anlegg av vannverk ved Brusdalsvannet.

2. Saksøkte tilkjennes ulempeserstatning.

Eiendommen er på vel 1 da med påstående bygning. Retten antar at eieren ved sin avløpsløsning kan oppfylle klausul 6 om at avløpet skal være minst 80 m fra vannet.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 243, gnr. 42, bnr. 11: Ludvig M. Reiakvam.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

a) At areal nedenfor gammel riksveg blir gjort ubebyggelig, ei heller nyttbart til camping o.l.

b) Forbudet mot oppføring av naust, samt 8 c, 9, 15.

Eiendommen er på 3 da med påstående moderne helårsbolig.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 244, gnr. 42, bnr. 14 og 20: Jens M. Reiakvam.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som blir lagt på eiendommen, og da i første rekke verdiforringelser for

a) At areal nedenfor den gamle riksvegen blir gjort ubebyggelig, ei heller nyttbart til camping o.l.

b) Forbudet mot oppføring av naust, samt 8 c, 9, 15.

Eiendommen er på 3,4 da med påstående nyere helårsbolig. Kloakkering via septiktank er godkjent av helserådet.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 245, gnr. 42, bnr. 21 og 22: Andreas Antonsen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

A. Innløsning av den ene parsell gnr. 42, br. nr. 21.

B. Erstatning for verdiforringelse p.g.a. klausuleringen, særlig at bruken av huset ikke tillates vesentlig endret.

Eiendommen er tilsammen på 3,8 da. På bnr. 22 er oppført enebolig i 1965 som har kloakkering med septiktank godkjent av helserådet. Retten antar at bnr. 21 ikke ville hatt noen særskilt tomteverdi uansett klausuleringen. Innløsningskravet kan derfor ikke tas til følge. Forøvrig antas eieren ikke å lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 246, gnr. 42, bnr. 7: John Nesbakk.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 210, idet det areal som kreves innløst utgjør 1,2 da.

Eiendommen er på 2,5 da med påstående enebolig med kloakkeringsordning ved septiktank.

Retten antar at det ubebyggede areal ikke hadde noen særskilt tomteverdi uansett klausuleringen. Innløsningskravet kan derfor ikke tas til følge. Heller ikke ellers antar en at eieren lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 247, gnr. 42, bnr. 4 og 5: Albert Rudi m. fl..

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

I. Eiendommen klassifiseres som bolighus helårsbolig i relasjon til servitutbestemmelsen.

II. Det tilkjennes dessuten erstatning for følgende poster:

a. Verdiforringelse fordi tidsmessig sanitæranlegg ikke kan monteres på eiendommen.

b. Verdiforringelse på grunn av innskrenket adgang til bading i Brusdalsvannet.

c. Verdiforringelse på grunn av forbud mot tiltak til opphjør av fisket, samt vanskeliggjort fiske, jfr. servitutt nr. 15 og 12.

d. Utgifter og ulempe forbundet med tvungen voldgift i h.t. klausuleringsbestemmelsenes paragraf 6 e.

e. Innløsning av 1 plastbåt m. påhengsmotor, innkjøpt 1964 for kr. 3.000,-.

Subsidiært.

I. Eiendommen klassifiseres som hytte i relasjon til servitutbestemmelsene.

II. (Det utmåles dessuten erstatning for følgende poster:

A. Verdiforringelse på grunn av at eiendommen ikke kan

1. Tas i bruk som helårsbolig.

2. Ombygges, påbygges, moderniseres og/eller ominnredes til helårsbolig.

B. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.

C. Verdiforringelse fordi tidsmessig sanitæranlegg ikke kan monteres på eiendommen.

D. Verdiforringelse på grunn av innskrenket adgang til bading i Brusdalsvannet.

E. Verdiforringelse på grunn av forbud mot oppføring av garasje.

F. Verdiforringelse på grunn av forbud mot tiltak til opphjør av fisket og vanskeliggjort fiske, jfr. servitutt nr. 15 og 12.

G. Utgifter forbundet ved påbudet om fortrinnsvis offentlig renovasjon av privet og søppel.

H. Utgifter og ulemper forbundet med tvungen voldgift i h.t. klausulbestemmelse paragraf 6C.

III. Erstatning fordi eksisterende båt og båtmotor ikke kan utnyttes som før og må avhendes, innkjøpt i 1964 for kr. 3.000,-.

Eiendommen er på 1,5 da med påstående bygning som partene er uenige om skal klassifiseres som helårsbolig eller ikke. Retten behøver ikke ta standpunkt til dette spørsmål, da resultatet blir det samme i begge tilfelle.

Eieren har en stor bred plastbåt med påhengsmotor, som etter klausuleringen ikke kan benyttes i Brusdalsvannet da båten ikke kan roes. Hvis eieren fortsatt skal holde båt må han kjøpe en ny. Retten tilkjenner derfor erstatning med kr. 1.000,-.

Forøvrig antas eieren ikke å lide økonomisk taå som følge av klausuleringen.

Takst nr. 148, gnr. 42, bnr. 6: Staten v/Samferdselsdepartementet.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 0,7 da og er innløst av vegvesenet. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 249, gnr. 42, bnr. 8: Staten v/Samferdselsdepartementet.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 0.4 da og er innløst av vegvesenet. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk taå som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-

Takst nr. 250, gnr. 2, bnr. 3: Gunnar M. Flaathe.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Teig nr. 1.

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på arealet.

Teig nr. 2.

1) Erstatning for tapt adgang til salg av 3 tomter i 100-m beltet — mellom gammel og ny riksveg — til familiemedlemmer.

2) Erstatning for verdiforringelse på arealet på nedsiden av gammel riksveg som følge av forbudet mot opprettelse av campingplass, naust.

3) Erstatning for verdiforringelse på arealet ovenfor 100-m beltet som følge av de klausuler som nå pålegges, og da særlig klausul 2.

4) 8 c, 9, 15.

Etter det som er opplyst under forhandlingen har eiendommen 70 da fordelt på 2 teiger innenfor nedbørsfeltet. (På kartet er inntegnet 3 teiger). På innmarksteigen er i 1960 oppført bolighus.

Eieren søkte i 1969 Ørskog formannskap om godkjenning av en plan for utnyttning av arealene rundt husene. Her anga han bl.a. utskilling av tomter til barn og andre samt anvendelse av 5,5 mål ved vannet til campingplass. Den 9.10. 1969 vedtok Ørskog formannskap følgende: «Ørskog formannskap ser med velvilje på søknad av 25.8. 1969 fra Gunnar M. Flaathe og en vil gjerne samarbeide med grunneigar i Brusdalen om positiv utnyttning av areal i Brusdalområdet.»

Når det gjelder teig nr. 1, fjellteigen, så antar en at klausuleringen ikke berører verdien. Når det gjelder teig 2 bemerkes at en ikke antar at arealene ville ha hatt særskilt tomteverdi om klausuleringen ikke var kommet.

Anforselen om mulighet for campingplass er ikke underbygget med planer eller kalkyler og synes løst fundert. Terrenget er kostbart å bygge ut og der kreves diverse installasjoner som er kostbare og som må tilfredsstillende helserådets fordringer.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 251, gnr. 42, bnr. 19: Louis Simonsen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse p.g.a. klausuleringen, særlig for at bruken av huset ikke tillates vesentlig endret.

Eiendommen er på 1 da med påstående bygning, som i lengere perioder har vært nyttet av eieren til helårsbolig. Dog tilfredsstillende bruken neppe kravet som stilles for helårsboliger i de generelle skjønnsforutsetninger.

Retten behøver ikke å ta standpunkt til om bygningen skal karakteriseres som helårsbolig eller ikke da resultatet vil bli det samme i begge tilfelle.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 252, gnr. 42, bnr. 12: Lina Reiakvam.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen, og da i første rekke erstatning for tapt adgang til salg av 2 tomter, samt 2 f, 3, 8 c og 9.

Eiendommen er på 4,8 da med påstående helårsbolig og kloakkering gjennom septiktank.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 253, gnr. 42, bnr. 23: Andreas E. Reiakvam.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse spesielt for klausul 3, 8, 9 og 11.

Eiendommen er på 1.2 da med påstående helårsbolig oppført i 1963. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen

Erstatning 0,-.

Takst nr. 254, gnr. 42, bnr. 15: Martinus Hjelset.

Prosessfullmektil: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som nå pålegges og da særlig for tapt adgang til salg av en tomt samt 3, 8, 9 og 11.

Eiendommen er på 3 da med påstående helårsbolig oppført 1950 og med kloakkering gjennom septiktank.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 255, gnr. 42, bnr. 1: Andreas M. Reiakvam.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Teig nr. 1.

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen.

Teig nr. 2.

1) Erstatning for tapt adgang til salg av 3 tomter innenfor 100-m beltet, samt klausul 8 c, 5 og 15.

2) Erstatning for verdiforringelse på arealet ovenfor 100-m beltet som følge av de klausuler som nå pålegges, spesielt klausul 2.

Teig nr. 3.

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen, spesielt klausul 1 og 10.

Eiendommen er på 164 da innenfor nedbørsfeltet fordelt på 3 teiger. Teig nr. 1 er i det vesentlige en fjellteig og må anses ubebyggelig uansett klausuleringen. Teig nr. 2 er dels et fjellområde ovenfor kraftlinjen og dels et område mellom veiene som fra tidligere er delvis uklausulert. Herpå er oppført moderne enebolig. Teig 3 strekker seg fra vannet og opp til kraftlinjen.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 256, gnr. 42, bnr. 10: Staten v/Samferdselsdepartementet.

Ingén prosessfullmektig.

Eiendommen er innløst av vegvesenet.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 257, gnr. 42, bnr. 9: Helge Heitmann.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Bygningen anses ikke som helårsbolig. jfr. E III.

Spesiell påstand:

Prinsippalt:

Eiendommen klassifiseres som helårsbolig.

Erstatning for verdiforringelse for klausul 2 f, 6, 8 c og 9.

Subsidiært:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som blir lagt på eiendommen, og da i første rekke verdiforringelse som følge av forbud mot å ombygge-selge hytten til helårsbolig, samt klausul 2 f, 2 e, 6, 8 c og 9.

Eiendommen er på 1,9 da med påstående bygning som partene er uenige om skal klassifiseres som helårsbolig eller ikke. Retten behøver ikke å avgjøre spørsmålet, da en finner at erstatningen må bli 0,- selv om bygningen betraktes som hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 258, gnr. 42, bnr. 13: Svein Reiakvam.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Lagerskur tillates ikke oppført på dette takstnummer.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen, og da særlig for forbudet mot oppføring av lagerskur, spesielt klausul 2 f, 3, 8 c og 9.

Eiendommen er på 1,7 da med påstående helårsbolig oppført i 1949. Eieren er rørlegger og planlegger et lagerskur på 4,5 x 8 m like ved veien. Han har ikke dispensasjon for byggeforbudet i veilovens paragraf 29, heller ikke har han byggeanmeldt lageret. Etter det som er opplyst trenger han bare et ganske lite lagerareal for å kunne lagre noen få klosettskåler e.l. Eieren har på forhånd ikke garasje, og retten antar at det behov som her foreligger må kunne dekkes gjennom oppføring av en garasje, som ikke er forbudt etter klausuleringen.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 259, gnr. 42, bnr. 2: Einar Reiakvam.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Teig nr. 1.

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen, spesielt klausul 2.

Teig nr. 2.

1) Erstatning for verdiforringelse på arealet innenfor 100-m beltet som følge av de klausuler som legges på arealet, spesielt klausul 1, 2 f, 8 c og 9, 15.

2) Erstatning for verdiforringelse på arealet ovenfor 100-m beltet som følge av de klausuler som nå pålegges, spesielt klausul 2.

Teig nr. 3.

Erstatning for klausul nr. 1.

Eiendommen er på 280 da innenfor nedbørsfeltet fordelt på 3 teiger, derav 2 utmarksteiger. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 260, gnr. 42, bnr. 18 og 24: Martin Reiakvam.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 2,9 da og beliggende ved vannet med påstående bolighus oppført i 1960.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Gartneri og hagebruk kan drives på eiendommen.

Veksthus kan imidlertid ikke oppsettes innenfor 100-meters beltet. Utenfor 100-metersbeltet kan oppsettes et veksthus under forutsetning av at klausuleringens punkt 6 følges.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap på grunn av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 261, gnr. 43, bnr. 11: Kåre Sørland.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det forutsettes at silo tillates oppført ved eksisterende løe under forutsetning av at generelle forskrifter om ensilering følges.

Spesiell påstand:

Teig nr. 1.

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen, spesielt klausul 2.

Teig nr. 2.

1) Erstatning for verdiforringelse på arealet innenfor 100-m beltet som følge av de klausuler som legges på arealet, spesielt klausul 1, 3, 8 c og 9, 15.

2) Erstatning for verdiforringelse ovenfor 100-meter beltet som følge av de klausuler som nå pålegges, spesielt klausul 2.

Teig nr. 3.

Erstatning for verdiforringelse som følge av klausulbestemmelsene og da særlig forbudet mot salg av hyttetomter.

Teig nr. 4.

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen.

Eiendommen består av 189 da fordelt på 4 teiger hvorav 3 utmarksteiger. Her er påstående våningshus og driftsbygning og eiendommen drives som støttebruk. Eieren kan uhindret av klausuleringen føre opp 6 hus på teig nr. 2 og teig nr. 4.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 262, gnr. 43, bnr. 1: Karl Reiakvam.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det forutsettes at gartneri og hagebruk tillates på denne eiendom. Imidlertid vil ikke veksthus kunne oppsettes innenfor 100-meter beltet. Utenfor 100-meter beltet kan oppsettes et veksthus under forutsetning av at klausuleringens punkt 6 følges.

Spesiell påstand:

Teig nr. 1.

1) Erstatning for verdiforringelse på arealet innenfor 100-m beltet som følge av de klausuler som pålegges arealet, spesielt klausul 1, 2 f.

2) Erstatning for verdiforringelse på arealet ovenfor 100 m-beltet som følge av de klausuler som nå pålegges, spesielt klausul 2.

Teig nr. 2.

1) Erstatning for verdiforringelse på arealet innenfor 100-m beltet som følge av de klausuler som pålegges arealet, spesielt klausul 1 og 2 f.

2) Erstatning for verdiforringelse på arealet ovenfor 100-m beltet som følge av de klausuler som nå pålegges, spesielt klausul 2, 3, 8 c og 9, 15.

Teig nr. 3.

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen, og da særlig forbudet mot salg av hyttetomter.

Teig nr. 4 — 7.

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som pålegges arealet, spesielt klausul 2, 2 f og 10.

Eiendommen har 212 da innenfor nedbørsfeltet fordelt på 7 teiger. De teiger som er merket nr. 2 og nr. 7 på kartet er bebyggelige uten hensyn til klausuleringen.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 263, gnr. 43, bnr. 41, 45 og 49: Nimi Lund.

Prosessfullmektig: Advokat Røssaak.

Spesiell påstand:

- I. a) Gnr. 43 bnr. 41 og 49 erstatning for tapt adgang til tomtesalg.
- b) erstatning for verdiforringelse på grunn av øvrige klausuler som er lagt på eiendommen.
- II. Gnr. 43 bnr. 45: Erstatning for verdiforringelse på grunn av forbudet mot utparsellering. Eiendommene utgjør 3 adskilte teiger. På teig 1 er oppført bolighus i 1961. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 264, gnr. 43, bnr. 40 og 48: Signe Lund.

Prosessfullmektig: Advokat Røssaak.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Det forutsettes at butikklokalet i bolighuset ikke tillates ominnredet til leilighet.
2. Eksisterende forretningslokale tillates tatt i bruk for dagligvareforretning.

Spesiell påstand:

Gnr. 43, bnr. 40 klassifiseres som bolighus med mulighet for salg av 2 tomter + nausttomter mot Brusdalsvatnet.

1. Erstatning for verdiforringelse bl.a. på grunn av at
 - a) butikklokalene ikke tillates ominnredet til leilighet.
 - b) erstatning fordi der ikke kan utparselleres og selges bolig- eller hyttetomter eller bygges og selges nausttomter.
 - c) verdiforringelse på grunn av eventuelt krav om omlegging av grøft fra septiktank og tvil om hvem som skal bære kostnadene.
2. Erstatning for verdiforringelse av gnr. 43 bnr. 48 som ikke lenger vil kunne utparselleres og selges som tomtegrunn.

Takstnummeret har 3 teiger innenfor nedbørsfeltet på h.h.v. 5, 3,7 og 3 da. På teig 1 står et eldre bolighus med 3 leiligheter samt butikklokale. Butikklokalet ble innredet i 1959, men har senere stått ledig og ikke vært i bruk. Retten antar at når rommene har stått ledig i så mange år, kan dette bare skyldes at plassen ikke er egnet for dagligvareforretning. Eieren avskjæres fra muligheten til å omdanne de ledige butikklokaler til en hybelleilighet, og retten tilkjenner derfor erstatning.

Erstatning kr. 5.000,-.

Ellers antas eieren ikke å lide tap som følge av klausuleringen.

Takst nr. 265 A: gnr. 39, bnr. 1: Oluf K. Fylling.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det forutsettes at nytt våningshus tillates oppført på teig 2 i den utstrekning det er nødvendig av hensyn til jordbruksdriften under forutsetning av at klausuleringens punkt 6 følges.

Spesiell påstand:

Teig nr. 1.

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå legges på eiendommen.

Teig nr. 2.

1) Erstatning for verdiforringelse på arealet innenfor 100 m-beltet, som følge av de klausuler som pålegges, spesielt klausul 1, 2 f og 10.

2) Erstatning for verdiforringelse på areal ovenfor 100-m-beltet som følge av de klausuler som nå pålegges, og da særlig

- a) Forbudet mot salg av hyttetomter.
- b) Forbudet mot omlegging av eiendommens drift, herunder begrensning av fleskeproduksjon, nyanlegg og eller utvidelse av pelsdyrfarm og hønseri, samt klausul 8 e og 9, 15.

Eiendommen har to teiger innenfor nedbørsfeltet på hhv. 145 og 290 da. På teig 2 er der våningshus og liten driftsbygning. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap p.g.a. klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 265 B, gnr. 39, bnr. 1: Oluf K. Fylling.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av forbud mot salg av hyttetomter.

Eiendommen har 5 teiger innenfor nedbørsfeltet som i alt utgjør 15 da. De ligger alle oppe på fjellet og storparten av parsellene ligger på den annen side av nedbørsgrensen. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 265 C, gnr. 39, bnr. 2: Leif O. Mørkeseth.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen har 5 da innenfor nedbørsfeltet som utgjør et fjellområde ved nedbørsgrensen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 265 D, gnr. 39, bnr. 3: Gerhard O. Rønnestad.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Forbud mot salg av hyttetomter.

Det gjelder to teiger som har 7,5 da innenfor nedbørsfeltet, beliggende oppe på fjellet. Eiendommene fortsetter på den andre siden av nedbørsgrensen. Det henvises til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 265 E, gnr. 39, bnr. 5: Harald Løken.

Ingen prosessfullmektig.

Takstnummeret har 3 teiger ved nedbørsgrensen på fjellet på tilsammen 23 da.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 265 F, gnr. 39, bnr. 6: Oskar J. Muriås m. fl.

Ingen prosessfullmektig.

Takst-nummeret har to teiger på fjellet ved nedbørsgrensen på tilsammen 16 da.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 266, gnr. 43, festetomt 4: Agnes Reiakvam.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som pålegges, spesielt klausul 8 og 9.

Eiendommen er en festetomt på 1,6 da med påstående bolig oppført 1955. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 267, gnr. 43, bnr. 57: Ragnhild Øvstegård Steinsbu.

Prosessfullmektig h.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Utgifter forbundet med tvungen voldgift i henhold til klausuleringsbestemmelsene prgr. 6.e.

Eiendommen er på 1 da med påstående nybygget typehus.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 268, gnr. 43, bnr. 5: Odny Johanne Birkelund.

Prosessfullmektig: Advokat Rossaak.

Spesiell påstand:

Prinsippalt (for tilfelle av at huset betraktes som helårsbolig):

Det kreves full erstatning for den verdireduksjon og andre ulemper som klausuleringen medfører, bl.a. fordi husene ikke kan forandres vesentlig.

Subsidiært (for tilfelle av at husene ikke betraktes som helårsboliger):

Det kreves full erstatning for den verdireduksjon og andre ulemper som klausuleringene vil medføre, bl.a. fordi husene ikke vil kunne utvides vesentlig eller ominnredes for å kunne tas i bruk som helårsbolig m.v.

I begge tilfelle kreves erstatning for den usikkerhet som innføres ved at helserådet kan gi pålegg om forandringer.

Eiendommen er på 2,4 da beliggende ved vannet og med to påstående hytter.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen dersom en betrakter bygningene som hytter. Det samme vil selvsagt gjelde om en betrakter en av dem som helårsbolig.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 269,- gnr. 43, bnr. 35: Oli-Anna Bjørlykke.

Prosessfullmektig : H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand.

I. Eiendommen klassifiseres som ubebygget areal under 10 dekar i relasjon til servitutbestemmelsen.

II. Prinsipalt: Alesund kommune tilpliktes å innløse eiendommen.

Subsidiært: Verdiforringelse lik differansen mellom grunnens omsetningsverdi som byggegrunn og eiendommens høyeste bruksverdi.

III. Verdiforringelse på grunn av

A. Forbudet mot oppførelse av naust og garasje.

B. Forbudet mot bading i Brusdalsvannet.

C. Forbudet mot tiltak til opphjør av fisket, samt vanskeliggjort fiske- jfr. servitut nr. 5 og 12.

Eiendommen er på 2 da, ubebygget og beliggende ved vannet. Retten antar at eiendommen ikke ville ha hatt noen særlig tomteverdi uansett klausuleringen. Innløsningskravet kan derfor ikke tas til følge. Heller ikke antas eieren å lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 270, gnr. 34, bnr. 3: Klara Oppskar.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Full erstatning for ekspropriasjonsinngrepet etter klausul. nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, og 15, således bl.a.:

1. Prinsipalt innløsning av tomt på teig nr. 1, stor ca. 25 m x 50 m (vel 1 mål) mellom t.nr. 227 og 228, subsidiært erstatning for grunnens verdi som byggegrunn før klausuleringen med fradrag for grunnens verdi etter klausuleringen.

2. Erstatning fordi arealet ved bygrensa, over T.K.'s linje, ikke kan bebygges med hus i tetthetsgrad 1 hus på 1,5 da.

3. Prinsipalt innløsning av 3 tomter på teig nr. 2 og 4 tomter på teig nr. 3, inklusive arealet benevnt 262/5 på tilsammen 8 da, alle innenfor 100-metersgrensen, subsidiært erstatning for grunnens verdi som byggegrunn for klausuleringen med fradrag for grunnens bruksverdi etter klausuleringen.

4. Erstatning fordi gartneribedrift ikke vil bli tillatt på eiendommen, idet to av eierens sønner er utdannet i gartnerifaget. Disse må i stedet erverve tomt annet steds.

5. Erstatning for verdiforringelse på den gjenværende eiendom for de påheftede klausuler for øvrig.

Eiendommen er på 4 teiger med tilsammen noe over 470 da. Teig nr. 4 er den som på kartet er merket 262-5, men som partene er enige om tilhører dette takstnummer.

Eiendommen er et gårdsbruk med påstående eldre våningshus og driftsbygninger.

Retten antar at eiendommen ikke ville hatt noen særskilt tomteverdi uansett klausuleringen. Innløsningskravet kan derfor ikke tas til følge. En antar videre at eieren ikke lider økonomisk tap på grunn av klausuleringen. Når det spesielt gjelder påstanden om erstatning fordi gartneridrift ikke er tillatt, bemerkes at tanken herom først er fremkommet under prosedyren og at det tyensynlig ikke foreligger noen konkret plan. Retten antar at klausuleringen ikke er til hinder for drift av frilandsgartneri.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 271, gnr. 43, bnr. 52: Arnfinn Lillevold.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Full erstatning for ekspropriasjonsinngrepet etter klausul nr. 2, 3, 6, 8, 9, 11, 12 og 15, således bl.a.:

1. Erstatning fordi uthus, gjestehus m.v. ikke kan føres opp på eiendommen.
2. Verdiforringelse fordi bruken av huset ikke kan forandres vesentlig.
3. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon mot avgift. Eiendommen er på 1,2 da med påstående nybygget bolighus. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen. Erstatning 0,-.

Takst nr. 272, gnr. 43, bnr. 53: Johan Opskar.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Nybygg under oppføring tillates fullført under forutsetning av at klausuleringens punkt 6 følges.

Spesiell påstand:

1. Erstatning fordi uhus, gjestehus m.v. ikke kan føres opp på eiendommen.
2. Verdiforringelse fordi bruken av huset ikke kan forandres vesentlig.
3. Erstatning for påførte omkostninger for påbudet om offentlig renovasjon mot avgift.
4. Erstatning for eventuelt tap ved å måtte bygge kloakk i h.h.t. klausul 6. Eiendommen er på 1 da med enebolig under oppførelse. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen. Erstatning 0,-.

Takst nr. 273, gnr. 43, bnr. 56: Tore Reite Larsen.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Nybygg under oppføring tillates fullført under forutsetning av at klausuleringens punkt 6 følges.

Spesiell påstand:

- Som nr. 272.
Eiendommen er på 1 da med påstående bolig under oppføring.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 274, gnr. 43, bnr. 51: Lodve Larsen.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Som nr. 272.

Eiendommen er på 1 da med nybygget enebolig. Der er innredet to hybler i kjelleren og kommunen har for sitt vedkommende under prosedyren erklært at klausuleringen ikke legger noen hindring i veien for bortleie av disse hyblene. Retten er enig i det.

For øvrig antar en at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 275, gnr. 43, bnr. 50: Odd Øvstegård.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

I. Erstatning for tapt adgang til utskillelse av byggetomt til familiemedlem.

II. Det tilkjennes dessuten erstatning for følgende poster:

a. Utgifter og ulempe forbundet med tvungen voldgift i h.t. klausuleringsbestemmelsenes prgr. 6 e.

Eiendommen er på 2.3 da med påstående bolig oppført i 1970 som inneholder 2 leiligheter. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 276, gnr. 43, bnr. 10: Sissel Birgit Hjertø m.fl.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Eksisterende bygning betraktes som helårsbolig.

2. Eiendommen anses å ha tilstrekkelig areal for oppføring av ytterligere en bolig i forhold til klausul 2.

Spesiell påstand:

Erstatning for tapt adgang til utskillelse av byggetomt til medeier, hyttetomt. Det tilkjennes dessuten erstatning for følgende poster:

a. Verdiforringelse på grunn av forbud mot oppføring av naust.

b. Verdiforringelse på grunn av innskrenket adgang til bading i Brusdalsvannet.

6. Utgifter og ulempe forbundet med tvungen voldgift i h.t. klausuleringsbestemmelsenes prgr. 6 e.

Eiendommen er på 10 da med påstående eldre våningshus.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 277, gnr. 43, bnr. 9: Marie Slyngstad Otterlei.

Prosessfullmektig : H.r. advokas Gjørtz.

Spesiell påstand:

Prinsipalt: Alesund kommune tilpliktes å innløse eiendommen.

Subsidiært: Verdiforringelse lik differansen mellom grunnens omsetningsverdi som byggegrunn og eiendommens høyeste bruksverdi.

Verdiforringelse på grunn av

A. Forbudet mot oppføring av naust og garasje.

B. Forbudet mot bading i Brusdalsvatnet.

C. Forbudet mot tiltak til opphjør av fisket, samt vanskeliggjort fiske,- jfr. servitutt nr. 5 og 12.

Eiendommen er på 2 da, beliggende ved vannet og er ubebygget.

Retten antar at eiendommen ikke ville ha hatt noen særskilt tomteverdi uansett klausuleringen.

Innløsningskravet kan derfor ikke tas til følge.

Noe særskilt tap ved klausuleringen antas eieren ikke å bli påført.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 278, gnr. 43, bnr. 7 festetomt: Helge Fure.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Verdiforringelse fordi naust, gjestehus, uthus m.v. ikke kan føres opp på eiendommen. Tomten eigner seg utmerket for flerhusbebyggelse.

2. Verdiforringelse fordi bruken av huset ikke kan forandres vesentlig. Deler av huset vil ikke kunne leies bort, det kan ikke tas i bruk som flergenerasjonsbolig osv.

3. Verdiforringelse p.g.a. badeforbud og vanskeligere fiskekultivering.

4. Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen.

5. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon mot avgift.

Takstnummeret er en festetomt på 2 da med påstående eldre helårsbolig. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 279, gnr. 43, bnr. 6: Alf Walderhaug.

Prosessfullmektig: Advokat Røssaak.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse, bl.a. fordi hytta ikke kan ombygges og utvides til helårsbolig og moderne sanitæranlegg ikke kan anlegges samt for påbud om offentlig søppel- og privettømming.

Eiendommen er på 1,5 da med påstående eldre hytte. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 279 A, gnr. og bnr. ikke oppgitt: Jenny Flem.

Ingen prosessfullmektig.
Eiendommen er på snaut 1 da med påstående liten hytte.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 280, gnr. 43, bnr. 1, festetomt 1: Bertha Svabø.

Prosessfullmektig: Advokat Røssaak.
Spesiell skjønnsforutsetning:
Nåværende bruk av bygningen aksepteres i forhold til vannverket, jfr. de almindelige skjønnsforutsetninger punkt E, III.
Spesiell påstand:
1. Eiendommen klassifiseres som helårsbolig.
2. Saksøkte tilkjennes full erstatning for verdiforringelse og for andre ulemper som påføres eiendommen, bl.a. fordi bruken av husene ikke kan vesentlig forandres, og fordi moderne sanitæranlegg ikke kan innlegges.
3. Saksøkte tilkjennes erstatning for kravet om offentlig privat- og søppeltømming.
Takstnummeret er en festetomt på 1 da med påstående bygning som i mange år har vært og fremdeles tjener som helårsbolig.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Taskt nr. 281, gnr. 43, bnr. 1: Festetomt 3: Otto Akerø.

Prosessfullmektig: Advokat Røssaak.
Spesiell påstand.
1. Huset klassifiseres som helårsbolig.
2. Saksøkte tilkjennes full erstatning for verdiforringelse av eiendommen og for andre ulemper som skyldes den strenge klausulering, bl.a. fordi bruken av husene ikke kan forandres vesentlig, og fordi moderne sanitæranlegg ikke kan innmonteres.
3. Saksøkte tilkjennes erstatning for påbudet om søppel- og privettømming.
Takstnummeret er en festetomt på 1 da med påstående bygning som har vært brukt som helårsbolig de siste 10 år. En skjønnsforutsetning gående ut på at bygningen ikke betraktes som helårsbolig er strøket under prosedyren.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 282, gnr. 43, bnr. 1, festetomt 2: Olav Nygaard.

Ingen prosessfullmektig.
Takstnummeret er en 1 da stor festetomt med påstående bygning som i en årrekke har vært i bruk som helårsbolig. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 282 A, gnr. 43, bnr. 1: Festetomt Bjarne Rødsand.

Ingen prosessfullmektig.
Eiendommen er på 0.5 da med påstående eldre hytte.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap på grunn av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 283, gnr. 43, bnr. 47.: Agnes Reiakvam.

Prosessfullmektig: Advokat Tommerdal.
Spesiell påstand:
Verdiforringelse på grunn av de klausuler som pålegges, spesielt klausul 2 og 10.
Eiendommen er ubebygget og utgjør 2.5 da.
Retten antar at eiendommen ikke ville hatt særskilt tomteverdi om klausuleringen var tenkt borte. Heller ikke for øvrig antas eieren å lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 284, gnr. 43, bnr. 38: Nimi Lund m.fl.:

Prosessfullmektig: Advokat Røssaak.

Spesiell påstand:

Innløsning, subsidiært erstatning.

Eiendommen er på 1.1 da og utgjør en ubebygget smal stripe fra vannet og opp til gamleveien. Det hviler en naustrett med veirett på tomten.

Retten antar at eiendommen ikke ville hatt særskilt tomteverdi om klausuleringen var tenkt borte. Innløsningskravet kan derfor ikke tas til følge. Heller ikke ellers antas eieren å ville lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 285, gnr. 43, bnr. 42: Ingrid K. Vattøy.

Prosessfullmektig: Advokat Røssaak.

Spesiell påstand:

Prinsipalt: Alesund kommune tilpliktes å innløse parsellen.

Subsidiært: Saksokte tilkjennes erstatning for verdiforringelse lik differansen mellom grunnens omsetningsverdi som byggegrunn og parsellens bruksverdi.

Eiendommen er på 4.5 da og ubebygget.

Retten antar at den ikke ville hatt særskilt tomteverdi om klausuleringen var tenkt borte. Eieren antas ikke å ville lide økonomisk tap på grunn av klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 286: Utgår.

Taks. nr. 287, gnr. 43, bnr. 13 og 14: Sunnmøre Indremisjon.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjortz.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Alternativ I: *WELDER*.

1. De nåværende klosetter omlegges til vacumsystemet i samsvar med vedlagt plan fra Alesund kom.mune. Teknisk Etat. Ombygging samt drift og vedlikehold av det nye system foretas av saksokte. Retten fastsetter om og i hvilken utstrekning det skal betales erstatning for omleggingen, idet saksokeren hevder at de nåværende utslipp er ulovlige og under enhver omstendighet måtte vært omlagt.

2. Avlepsvann fra dusj, bad og kjøkkenavdeling filtreres i samsvar med vedlagt plan fra Alesund kommune Teknisk Etat. Om erstatningsfastsettelsen se punkt 1.

3. Virksomhet ved Brusdalsheimen kan når de under punkt 1 og 2 beskrevne anlegg er utført, fortsette, men bare i samme omfang som inntil 1971. Stevner tillates ikke.

Alternativ II.

Som alternativ 1, dog slik at det tillates to stevner pr. år.

Spesiell påstand:

I. Eiendommen klassifiseres som bolighus helårsbolig i relasjon til servituttbestemmelsen.

II. Innløsning av hele eiendommen og betale full erstatning etter gjenanskaffelsesverdien.

III. Det tilkjennes dessuten erstatning for følgende poster:

a. Verdiforringelse grunnet bruken av husene ikke kan forandres vesentlig.

b. Verdiforringelse på grunn av forbud mot bading i Brusdalsvannet.

c. Utgifter forbundet med omlegging/utbedring av eksisterende kloakk og spillvannsanlegg.

d. Utgifter og ulempe forbundet med tvungen voldgift i.h.t. klausuleringsbestemmelsenes prgr. 6 e.

e. Forbud eller innskrenkning av bevertning og losjivirksomhet, serv. nr. 4.

f. Forbud organisert leirslagning, stevner m.v. i klausul 10 og 12.

Eiendommen er på 10 da og beliggende ved vannet. Det står på den en eldre hytte samt en internatsbygning oppført 1965, og som inneholder 100 sengeplasser, spise- og møtesal m.v. Kloakk og spillvann går gjennom septiktank med klarekum.

Kommunen har hevdet at utslippet er ulovlig og at pålegget om den kloakkløsning som er nevnt i de spesielle forutsetninger ikke skal erstattes. Ørskog helseråd har den 4.9. 1965 truffet slikt vedtak: «Helserådet har studert dei vedlagte teikningar av anlegget. Kva kloakkanlegget vedkjem så har ein ingen innvendingar. Alt kloakkvann må gå gjennom septiktank som har

minst to rom. Septiktanken må tømmes ein gang for året eller oftare dersom det trengs. Vassanlegget blir godkjent på vilkår av at inntaket blir lagt 50 m ut fra stranda og så djupt som mogleg. Før vassledning blir lagt skal styraren av eiendommen i samråd med formannen i Ørskog helseråd sende inn prøve av vatnet til bakteriologisk undersøkelse. Prøven av vatnet må ein ta omtrent på det sted der inntaket for drikkevannet skal ligge. Når eiendommen kjem i drift skal styraren sende inn prøve haust og vår til bakteriologisk undersøkelse. Resultatet av prøven skal det sendes melding om til Ørskog helseråd. På lengere sikt tviler en på om Brusdalsvannet vil gi godt drikkevann. Ørskog helseråd vil derfor oppmode styret for Sunnmøre Indremisjons eiendom i Brusdalen om å undersøke alle moglegheiter og finne ei betre drikkevasskilde».

Byggetillatelse er ikke fremlagt. Det skyldes at bygningsloven av 1924 ikke var gjort gjeldende for denne del av Ørskog kommune.

Det er vidare i saken på det rene at Indremisjonen ikke har søkt utslipptillatelse etter vassdragsloven av 15.3. 1940 nr. 3 prgr. 49 punkt 3. Saksøkte har hevdet at slik søknad var unødvendig.

Retten antar at nevnte bestemmelse i vassdragsloven ikke får anvendelse på Sunnmøre Indremisjons anlegg ved Brusdalsvannet. Etter det som er opplyst drives virksomheten bl.a. ved ungdomsleirer som varer 2—3 måneder hver sommer. Under disse leirene vil samtlige 100 sengeplasser på stedet være besatt. I tillegg hertil holdes noen få storstevner i året. Herunder delltar opptil 600—700 personer, inklusive leirdeltagerne. Stevnene har en varighet av 1 dag.

Retten antar at anlegget er for lite til å gå inn under karakteristikken «større sykehus eller hotell eller annen innretning som med hensyn til avløp av kloakkvann kan sidestilles dermed». Avgjørende vekt legger en på H.R. dom i RT 1964 s. 284. Med det belegg Brusdalsheimen gjenomgående har og som det er redegjort for ovenfor, antar en at den må betegnes som en m.h.t. kloakkvann mindre skadelig innretning enn det i dommen omhandlede Gårom Pleiehjem.

I og med at Brusdalsheimen som foran nevnt har fått helserådets tillatelse til den nåværende ordning med kloakk, spillvann og drikkevann finner en det ikke påregnelig at Brusdalsheimen ville ha blitt pålagt slike foranstaltninger til å sikre avløpet som nå blir aktuelle i forbindelse med ekspropriasjonen. I anledning kostnadene til en kloakkeringsplan og plan for avløp av spillvann har Alesund kommunes Tekniske Etat utarbeidet et omkostningsoverslag dat. 1.10.1971, og som er sålydende:

Kloakkeringsplanen gjelder Sunnmøre Indremisjons nybygg.

Avløpet fra klosett skilles fra det øvrige avløp og transporteres ved hjelp av undertrykk til en oppsamlingstank. Volumet av den oppsamlede masse blir redusert i forhold til det konvensjonelle system da det ikke trengs vann som transportmiddel. Vann blir kun brukt som spylingmiddel i klosettskålen.

Funksjonen av vakuumsystemet er vist på vedlagte kart.

Installasjon av dette system krever nye klosettskåler og separate ledninger til oppsamlingstank. Vakuumpumpen plasseres i vaskerommet, og oppsamlingstanken graves ned.

Avløp fra vask, dusj og kjøkken vil gå i samme ledninger som før til eksisterende septiktanker. Derfra ledes avløpet til sandfiltergrøft og videre til utløp under Brusdalsvannets lavvannstand. Sandfiltergrøftens trase og profil er vist på vedlagte kart.

Kostnadsoverslag.

Alle priser eksklusive 20 % merverdiavgift.

Vakuumanlegg med 7 stk. vakuumtoaletter, 1 stk. pumpeagregat og 1 stk. 10 m ³ oppsamlingstank, ledninger og rørdeler		kr. 32.500.-	
Montering		kr. 6.000.-	
Nedgraving av tank		kr. 2.000.-	
Diverse, ca 5 %		kr. 2.000.-	
			kr. 42.500.-
Sandfiltergrøft, 25 m.			
Grofting 70 % fjellgrøft, 25 m a kr. 140.-	kr. 3.500.-		
Grov grus, 8 m ³ a kr. 50.-	kr. 400.-		
Filtersant, 15 m ³ a kr. 65.-	kr. 980.-		
Drensledninger 100 mm 50 m a kr. 7.-	kr. 350.-		
Diverse, ca 10 %	kr. 500.-		kr. 5.730.-
Utløpsledning, 20 m.			
Grofting, 70 % fjell, 10 m a kr. 140.-	kr. 1.400.-		
Ledning, 75 mm PVC 20 m. a. kr. 8.-	kr. 160.-		
Diverse, ca 10 %	kr. 200.-		kr. 1.700.-
Sum anleggskostnader:			<u>kr. 49.990.-</u>

Med et gjennomsnittsbelegg på 100 personer i månedene juni, juli og august må tanken tommes ca. hver 12. dag. Ellers i året 100 personer pr. helg i 30 helger. Dette gir ca. 15 tommer pr. år a kr. 525,- = kr. 7.875,-.

Filtermaterialet i sandfilteret vil bli tettet igjen av slam etter 2—3 års drift og må da utskiftes. En utskifting vil koste:

Oppgraving og vekkjøring av masse: 20 m ³ a kr. 50,-	kr. 1.000,-
Ny filtersand: 15 m ³ a kr. 65,-	kr. 980,-
Grov grus: 4 m ³ a kr. 50,-	kr. 200,-
Ny tilførselsledning: 25 m a kr. 7,-	kr. 175,-
Ny gjenfylling: 25 m a kr. 20,-	kr. 500,-
Diverse: ca. 10 %	kr. 200,-
	<hr/>
	Kr. 3.055,-

Retten setter erstatningen for det her nevnte kloakkeringsystem med vakumklosetter, sandfiltergrøft samt tomming av tank og skifting av sandfilter til kr. 258 000,-.

I henhold til en fremlagt oppgave utgjør Brusdalsheimens brutto inntekter i 1971 kr. 60.000,- hvorav faller på gaver og kollekter kr. 13.000,-, på utleie av Brusdalsheimen kr. 37.000,- samt på varesalg kr. 10.000,-.

Foreningen har gitt nedenstående fremstilling av den virksomhet som drives på Brusdalsheimen:

Eigedomen vart kjøpt til leirstad og seinare utbygd for å auka kapasiteten til dette foremål. I tida frå juni til august vert her kvart år arrangert ca. 9 leirar. Leirstaden har ca. 100 sengeplassar og mest alle leirar er fullsette. Deltakerantallet på ein leirsommer ligg på ca. 650 stk. Eit viktig innslag i leirarbeidet er fellesbading, idrettskonkurranser, leirbål m.m.

Utanom leirsesongen blir her arrangert større stemner, som leirstadsstemna, ungdomskonferanser, bibelkonferanser m.m. På enkelte dagar har det på slike stemner våre samla opptil 600 mennesker.

Vidare vert leirstaden leigd ut til bryllup, overnattingar for større arrangement i nabolaget, åremålsdagar m.m. Ein har no tilsett husmor ved Brusdalsheimen for å ta seg av dette og nytta enda sterkere ut leirstaden, til alle slike føremål som er nemnde ovanfor. Elles vert leirstaden også leigd ut til skulelag, kor og ymse andre organisasjonar leigar den til week-end for sine lag og foreiningar. Det er såleis ikkje mange søn- og helligdagar at leirstaden er ledig gjennom året.

Vi vil på det aller sterkeste presisera, at dersom dei restriksjonar som er anført i brevet frå NVE skal gjennomførast og gjerast gjeldande for vår eigedom, vil dette verke heilt drepende på vårt arbeid.

Brusdalsheimen har etter kvart fått eit godt renommé både som ungdomssenter og som stemne- og møtestad for eldre. Ei regulering eller avvikling av arbeidet her vil sikkert få konsekvensar for vårt arbeid langt utover det økonomiske. Geografisk kommunikasjonsmessig ligg eigedomen lagleg til. Dette også sett i relasjon til liknande leirstader i fylket.

Klausuleringen rammer bading i vannet. Med de barne- og ungdomsleirer som drives sommeren igjennom antar retten at badeforbudet for foreningens medlemmer innebærer en viss hindring for foreningens virksomhet. Formålet er å samle barn og ungdom i et kristelig miljø, og å gi dem nyttig og givende fritidssystemer, hvoriblant bading må nevnes.

Retten antar at leirdeltagerne bør kunne komme til fjorden når forholdene er gode for å bade. Til dette trengs busstransport, og retten tilkjenner erstatning for de påregnelige utgifter hertil.

I henhold til de spesielle skjønnsforutsetninger kan virksomheten ved Brusdalsheimen fortsette som hittil, derunder med losji- og bevertningsvirksomhet.

Derimot er stevner forbudt. Som foran nevnt drives virksomheten dels ved at barn og ungdom får en ukes opphold på Brusdalsheimen, og i forbindelse med dette, at der arrangeres stevner hvor da i første rekke de pårørende til leirdeltagerne kommer til stede. Det dreier seg om stevner som avvikles på dagen, men som har et meget stort deltagerantall.

Det er i saken ikke fremlagt nærmere opplysning om hvor mange stevner i året det er tale om. Retten antar at det kan ha dreiet seg om 2—4 storstevner årlig. Et av formålene med stevnene er å oppta kollekt, slik at pensjonsprisene for leirens deltagere kan holdes på et rimelig nivå. Retten antar at dette formål vil kunne oppfylles på annen måte enn ved avholdelse av stevner, f. eks. ved innsamling blant foreningens medlemmer. Det annet formål ved stevnet er å fore leirdeltagerne i kontakt med foreldre og andre pårørende i leirens miljø.

Sunnmore Indremisjon er eier av Borgund Folkehøgskule som ligger på Blindheim. Retten antar at de stevner som anses nødvendig for virksomheten vil kunne henlegges til denne skole. Dette vil medføre merutgifter til busstransport av leirdeltagerne fra Brusdalsvann til Blindheim. Retten tilkjenner erstatning for disse merutgifter.

Under alternativ I settes erstatningen for de forhold som er nevnt ovenfor til kr. 64.000,- og under alternativ II til kr. 48.000,-.

For øvrig tilkjennes ingen erstatning.

Når det gjelder innløsningskravet, så antar retten at vilkårene for innløsning etter vassdragslovens prgr. 132, punkt 4 ikke foreligger. Klausuleringen kan ikke antas å ville føre til at eiendommen blir «vesentlig forringet i brukbarhet for eieren».

Innløsningspåstanden tas derfor ikke til følge.

Takst nr. 288, gnr. 43, bnr. 45: Bedehustomta v/Kåre Sørland.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Innløsning, subsidiært erstatning.

Eiendommen er på 2 da og ubebygget. Tomta er en testamentarisk gave.

Retten antar at eiendommen ikke ville ha hatt noen særskilt tomteverdi om klausuleringen var tenkt borte. Heller ikke for øvrig antas eieren å lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 289, gnr. 43, bnr. 4: K. Friis Pettersen.

Prosessfullmektig : Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Innløsning subsidiært erstatning.

Eiendommen er på 8 da og beliggende ved vannet. Den er ubebygget.

Retten antar at eiendommen ikke ville ha hatt noen særskilt tomteverdi selv om klausuleringen var tenkt borte. For øvrig antas eieren ikke å lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 290, gnr. 43, bnr. 8 og 15: Skjalg Edmund Iversen.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen, særlig for tapt adgang til salg av tomt, samt klausul 8 og 9.

Eiendommen er på 1.5 da med påstående bygning som har vært benyttet som helårsbolig siden 1963.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 291, gnr. 43, bnr. : Alfred Tøssebro.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som legges på eiendommen og særlig for tapt adgang til salg av tre tomter, samt klausul 8 og 9.

Eiendommen er på 7.5 da med påstående helårsbolig, som opprinnelig var en hytte, men som ble ombygget i 1960.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 292, gnr. 43, bnr. 16: Reidun Dahl-Larsen.

Prosessfullmektig: Advokat Sandvig.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse på grunn av klausuleringen.

Eiendommen er ubebygget og på vel 10 da. Eieren vil således uten hensyn til klausuleringen kunne oppføre en bolig på den.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 293, gnr. 43, bnr. 26 og 27: Olga Sørli.

Prosessfullmektig: Advokat Sandvig.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse på grunn av klausuleringen.

Eiendommen er på 6.7 da og er ubebygget.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 294, gnr. 44, bnr. 3: Reidun Dahl Larsen.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

1) Erstatning for verdiforringelse på areal innenfor 100 m-beltet som følge av de klausuler som nå pålegges, spesielt klausul 1, 2 f, 8 c, 9 og 10.

2) Erstatning for verdiforringelse på areal ovenfor 100-m-beltet som følge av de klausuler som nå pålegges, spesielt innskrenket adgang til tomtsalg.

Eiendommen er på 48 da og strekker seg fra vannet opp til fjellet i en teig. Der står en helårs-bolig på den. Det er under forhandlingene opplyst at eiendommen er taksert til kr. 70 000,- ved odelstakst. I følge brev til rettens formann av 22.10.1971 fra advokat Tømmerdal er eiendommen løst på odel av Reidun Dahl-Larsen fra tidligere eier Else Marie Havnegjerde.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 295, gnr. 44, bnr. 1: Ingleiv Robertsen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

I. Erstatning for redusert adgang til tomtsalg og salg av tomter i 100-meter beltet.

II. Verdiforringelse på grunn av

a. Innskrenkning i kjøperklientellet, jfr. servitutt nr. 4 og 5.

b. Forbudet mot etablering av organisert leirslagning herunder camping o.l., jfr. servitutt nr. 10 og 13.

c. Forbud mot oppføring av naust og/eller garasje på fremtidige parseller.

d. Forbud mot / innskrenket adgang til bading i Brusdalsvatnet.

e. Forbud mot tiltak til opphjelp av fisket, samt vanskeliggjort fiske, — jfr. servitutt nr. 15 og 12.

f. Driften av eiendommen ikke kan endres vesentlig, — at fleskeproduksjonen er begrenset og fordi gjenopptakelse, nyanlegg og eller utvidelse av pelsdyrfarmer og hønseri er forbudt.

g. Utgifter og ulemper forbundet med tvungen voldgift i.h.t. klausulbestemmelse prgr. 6 C.

Eiendommen er et gardsbruk og utgjør 603 da som ligger innenfor nedbørsfeltet. Eieren har tidligere utparsellert endel tomter.

Eieren kan uhindret av klausuleringen bygge inntil 60 boliger på eiendommen.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 296, gnr. 44, bnr. 6: Rolf Siem.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse p.g.a. klausuleringen.

Eiendommen er på 3 da med 2 påstående hytter.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 297, gnr. 44, bnr.9: Staten v/Samferdselsdepartementet.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 1.6 da med påstående gammel hytte. Eiendommen er innløst av vegvesenet.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 298, gnr. 44, bnr. 15: Odd Karsten Fiksdal.

Prosessfullmektig : H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse p.g.a klausuleringen, særlig at bruken av huset ikke tillates vesentlig endret. Eiendommen er på 1.9 da med påstående bygning som partene er enige om å karakterisere som helårsbolig.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 299, gnr. 44, bnr. 17: Inger og Sigbjørn Halkjelsvik.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Prinsipalt innløsning, subsidiært erstatning.

Retten antar at eiendommen ikke ville ha hatt særskilt tomteverdi selv om klausuleringen var tenkt borte.

Innløsningskravet kan derfor ikke tas til følge.

Ellers antar en at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Taks nr. 300, gnr. 44, bnr. 11: Asbjørn Tynes.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand

Verdiforringelse p.g.a. klausuleringen.

Eiendommen er på 1.2 da med påstående hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap p.g.a. klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 301, gnr. 44, bnr. 8: Martin Lillevold.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell skjønnsforutsetning: :

Det forutsettes at eksisterende bygninger ikke godkjennes som helårsbolig, jfr. de alminnelige skjønnsforutsetninger punkt E, III.

Spesiell påstand:

1. Verdiforringelse fordi naust, garasje, uthus m.v. ikke kan føres opp på eiendommen.
 2. Verdiforringelse fordi huset ikke tillates utvidet vesentlig (jfr. spesiell skjønnsforutsetning om at dette skal være hytte). I betraktning av Lillevolds situasjon og husets stand antas dette inngrepet å være betydelig.
 3. Verdiforringelse fordi huset ikke kan ombygges påbygges eller tas i bruk som helårsbolig. Det må legges til grunn at huset uten videre kunne vært tatt i bruk som helårsbolig av Lillevold.
 4. Verdiforringelse fordi nu helårsbebyggelse ikke kan føres opp på tomten.
 5. Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen.
 6. Verdiforringelse p.g.a badeforbudet og vanskeligere fiskekultivering.
 7. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon mot avgift.
 8. Erstatning for påhengsmotor, verdi ca. kr. 1 500,- femtenhundre.
- Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 302, gnr. 44, bnr. 2, 4 og 5: Johan Lillevolds arvinger v/ Martin Lillevold.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Eksisterende bolig betraktes som helårsbolig i forhold til vannverket.

Spesiell påstand:

1. Arealet er unodig stort for en bolig. Flere av eierne har vært interessert i å føre opp egen bolig/hytte. Den nuværende bebyggelse krever relativt romslig tomt og det ville derfor være aktuelt å skille ut tre tomter på tilsammen ca. 3 da. Det kreves erstatning for det det koster å erverve tilsvarende gode tomter annet steds, med fradrag for den bruksverdi området fortsatt vil kunne ha for eieren.

2. Verdiforringelse fordi bruken av huset ikke kan forandres vesentlig. Deler av huset vil ikke kunne leies bort.

3. Verdiforringelse p.g.a. badeforbud og vanskeligere fiskekultivering.

4. Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen.

5. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon mot avgift.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 303, gnr. 44, bnr. 12: Emil Knoblauch.

Prosessfullmektig: Advokat Aase Nilsen.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 203.

Eiendommen er på 1 da med påstående sommerhytt e.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 304, gnr. 44, bnr. 14: Ørskog kommune.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det forutsettes at det gis tillatelse til oppføring av ny barneskole på dette taktsnummer under forutsetning av at skolen anlegges utenfor 100-m-beltet og at klausulens punkt 6 følges.

Spesiell påstand:

Forbud mot bading i Brusdalsvannet.

Eiendommen er på 3,5 da og ubebygget. Den er ervervet av kommunen med tanke på oppføring av barneskole. Mesteparten av tomten er beliggende utenfor 100-m-beltet slik at forutsetningene i den spesielle skjønnsforutsetning vil kunne fylles.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap p.g.a. klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 305, gnr. 44, bnr. 16: Mobil Oil A.s.

Prosessfullmektig : Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Innløsning, subsidiært erstatning.

Eiendommen er på 10 da og er ubebygget og flat. Den er kjøpt inn i 1963 av oljeselskapet for kr. 60 000,-. Planene er imidlertid ikke blitt realisert.

Retten antar at tomten ikke ville ha hatt noen særskilt tomteverdi selv om klausuleringen var tenkt borte. Heller ikke for øvrig antas eieren å lide tap som følge av klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 306, gnr. 44, bnr. 20: Audun Berstad.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 2 da og ubebygget.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 307, gnr. 44, bnr. 13, 18 og 19 : Vegsund Trevare A.s

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det forutsettes at det ikke vil bli gitt dispensasjon for oppføring av trevarefabrikk på denne eiendom.

Spesiell påstand:

Full erstatning for ekspropriasjonsinngrepet etter klausul nr. 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11 og 15, således bl.a. :

Prinsipalt:

1. Eiendomstomt og festetomt innløses mot full erstatning.
2. Det betales erstatning for bortkastede omkostninger til stempel og tinglysning med kr. 650 med 6 % rente fra 25.7.69.
3. Det betales erstatning for betalt festeavgift 3 år og infestingsavgift med i alt kr. 28.800.-.
4. Det betales erstatning for bortkastede prosjekteringskostnader ervervskostnader og planleggingsarbeid for øvrig.
5. Det kreves erstatning for tapt fortjeneste ved forsinket utbygging av produksjonen, samt økte byggekostnader.

Subsidiært, hvis tomt og bygselkontrakt ikke innløses:

1. Erstatning for tomten og bygselomtens verdi som byggegrunn for Vegsund Trevare A.s i ekspansjon med fradrag for den utnyttelse som kan gjøres av tomt og bygselomt etter at klausuleringen er innført.

Bnr. 18 er en festetomt på 24 da og bnr. 13 og 19 eies av Vegsund Trevare A.s.

Formålet med ervervelse av tomten var oppføring av trevarefabrikk. Før kjøpekontrakt og festekontrakt ble undertegnet foretok kjøper og selger en henvendelse til Ørskog bygningsråd. Den 6.5. 1969 uttalte bygningsrådet:

Søknad om løyve til å selge industritomt på gnr. 44, bnr. 1, Slettebakk i Ørskog. Søknaden gjeld eit område mellom gamle riksveien og Brusdalsvannet, areal ca. 25 —30 da. Kjøperen vil ha tilsagn om løyve til å bygge industri i området før han kjøper tomte. Vedtak:

Bygningsrådet meiner at det omsøkte arealet kan nyttast til industritomter. Føresetnaden er at vegvesenet godkjenner avkjørsler.

Den 21.—27 juni 1961 ble det inngått festekontrakt mellom dette takstnummer og Ingleif Robertsen. Kontrakten gjaldt 24 da med betegnelsen «Fabrikktomt I», bnr. 18, Festeavgiften var kr 5.760,- basert på 4 % av tomteverdi kr. 6.000,- pr. da. I tillegg skulle det betales kr. 11.520,- i innfestning. Varigheten av kontrakten var 50 år.

Vedrørende bnr. 13 og bnr. 19. er det ikke fremlagt kjøpekontrakt, derimot skjøte dat. 21.7. 1969 hvorefter prisen for disse 6 da var kr. 36.000.-.

Der er fremlagt særutskrift fra bygningsrådets møtebok den 2.11.1970 angående søknad om godkjenning av industribygg for Vegsund Trevare A.s. Det fremgår av utskriften at saken ble lagt frem til drøfting uten innstilling. Av brev fra Bygningssjefen til Vegsund Trevare A.s av 9.11.1970 fremgår at planene om industribygg ikke lar seg realisere, og at man drøfter spørsmålet om å finne frem til andre tomteområder. Det er under forhandlingen opplyst at grunnen til bygningsrådets endrede standpunkt er Alesund kommunes søknad om ekspropriasjonstillatelse til vannverkformål.

Når det gjelder gnr. 44, bnr. 13 og 19 antar retten at eieren ikke lider tap. Han vil på disse 6 da. kunne oppføre 3 boliger. Bnr. 13 og 19 strekker seg langs vestsiden av det areal hvormed dette takstnummer er avmerket på kartet, og går således fra den gamle Brusdalsvei og ned til ca. 50 m fra vannkanten. 2/3 av arealet ligger utenfor 100-metersgrensen.

Retten antar derfor at vilkårene for innløsning eller erstatning ikke foreligger forsåvidt angår disse eiendommer.

Når det derimot gjelder festetomten, gnr. 44, bnr. 18 antar retten at vilkårene for innløsning er til stede. Da Vegsund Trevare A.s ervervet festeretten hadde selskapet grunn til å anta at den ville kunne utnytte tomte til sine formål. Det må anses overveiende sannsynlig at grunnen til at formålet ikke lot seg realisere, nettopp var Alesund kommunenes ekspropriasjonssøknad. Uten byggemulighet har tomtearealet forsvinnende verdi for selskapet.

Etter festekontrakten gjenstår det for festeren å betale 47 fremtidige årlige festeavgifter a kr. 5.760.-. Innløsningsbeløpet settes til kr. 90.000.-.

Likeledes tilkjennes erstatning for innfestningsavgiften, samt for betalte festeavgifter for årene 1969, 1970 og 1971, for stempel og tinglysningsutgifter samt renter kr. 32.000.-. Det bemerkes vedrørende erstatningen at festekontrakten har følgende bestemmelse i punkt 4:

Skulle det offentlige eller andre øreigne tomte eller deler av denne skal hele erstatningssummen tilfalle grunneigaren mot tilsvarende reduksjon i festeavgifta.

Det antas derfor at Alesund kommune vil kunne frigjøre seg ved å betale hele erstatningsbeløpet til bortfesteren, Ingleif Robertsen.

Retten antar videre at Vegsund Trevare A.s ikke har hatt tapt fortjeneste ved å være blitt forhindret i å utnytte tomten til produksjonsformål. Da Alesund kommunes ekspropriasjonssøknad ble kunngjort i september 1969, hadde selskapet nettopp ervervet eiendommene. På

dette tidspunkt kunne selskapet ha ervervet tomt av Alesund kommune i Emblemsvåg for kr. 10,- pr. m². Selskapet var videre tilbudt tomt i tilslutning til sine nåværende lokaler.

Av samme grunn har selskapet ikke rett til erstatning for angivelig økte byggeomkostninger. Selskapet kunne høsten 1969 ha engasjert seg i en tomt som lå utenfor nedbørsfeltet, hvilket der var gode muligheter for, og ha realisert sine byggeplaner uten forsinkelse.

Takst nr. 308, gnr. 44, bnr. 7: Ester Nilsen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 239.

Eiendommen er på 3.6 da med påstående liten hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap på grunn av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 301, gnr. 44, bnr. 10: og gnr. 45, bnr. 44: Annie Kolvik.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Prinsipalt: Bebyggelsen på eiendommen anses som helårsbolig.

1. Verdiforringelse fordi uhus, gjestehus, m.v. ikke kan føres opp.

2. Verdiforringelse fordi bruken av huset ikke kan forandres vesentlig.

3. Verdiforringelse fordi tilfredsstillende sanitæranlegg av dagens standard ikke kan anlegges på eiendommen.

4. Verdiforringelse p.g.a. badeforbud.

5. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon mot avgift.

Subsidiært: Bebyggelsen anses som hytte.

1. Som nr. 1 foran med tillegg av garasje.

2. Verdiforringelse fordi huset ikke tillates utvidet vesentlig, ombygges/påbygges eller tas i bruk som helårsbolig. Det må legges til grunn at det uten videre kunne vært tatt i bruk som helårsbolig, jfr. Annie Kolviks brev av 24.8. 1971.

3-5: Som nr. 3-5 foran.

Eiendommene utgjør 2 da med en påstående hytte.

Retten behøver ikke å avgjøre spørsmålet om hvorvidt bygningen skal anses som helårsbolig eller som hytte i forhold til klausuleringen, da resultatet må bli det samme i begge tilfelle.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 310 A, gnr. 45, bnr. 1: Rolf Øvstegård.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det forutsettes at det på dette takstnummer tillates gjenoppført trevarefabrikk med inntil 10 ansatte på eiendommens areal øst for takst nr. 333, dette under forutsetning av at klausulens punkt 6 og øvrige klausuleringsbestemmelser følges.

Spesiell påstand:

I. Erstatning for redusert adgang til salt av tomter i 100 meter beltet i teig I, hytter i teig II- V.

II. Verdiforringelse på grunn av

a. Innskrenkning i kjøperklientellet, jfr. servitutt nr. 4 og 5.

b. Forbud mot oppføring av naust eller garasje på fremtidige parseller.

c. Forbud mot /innskrenket adgang til bading i Brusdalsvatnet for fremtidige parseller.

d. Forbud mot tiltak til opphjelp av fisket, samt vanskeliggjort fiske, - jfr. servitutt nr. 15 og 12.

e. Driften av eiendommen ikke kan endres vesentlig, - at fleskeproduksjonen er begrenset og fordi gjenopptakelse, nyanlegg og eller utvidelse av pelsdyrfarmer og hønseri er forbudt.

f. Utgifter og ulemper forbundet med tvungen voldgift i.h.t. klausulbestemmelse prgr. 6 c.

Eiendommen er et gardsbruk med 12 teiger liggende innenfor nedbørsfeltet, som tilsammen utgjør 592 da, hvorav 24 da er dyrket.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 310 B, gnr. 45, bnr. : Peder Pedersen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som taskt nr. 239.

Eiendommen er på 1,2 da med påstående hytte. Eiendommen er skylddelt og skjøte skal være tinglyst, men bnr. er ikke oppgitt.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 311, gnr. 45, bnr. 10, Per Olav Brusdal.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Det forutsettes at den påtenkte utvidelse av eksisterende bilverksted kan fullføres under forutsetning av at bygningsforskriftene følges, oljesøl unngås, og at de øvrige klausuleringer følges.

2. Oljetank maksimert til 3000 l forutsettes å kunne anlegges hvis tanken kan legges i samsvar med de til enhver tid gjeldende bestemmelser.

Spesiell påstand.

I. Erstatning for redusert adgang til salg av tomter i 100 meter beltet i teig I, hytter i teig II—V.

II. Verdiforringelse på grunn av

a. Innskrenking i kjøperklientellet, jfr. servitutt nr. 4 og 5.

b. Forbud mot oppføring av naust og/eller garasje på fremtidige parseller.

c. Forbud mot-/innskrenket adgang til bading i Brusdalsvatnet, på fremtidige parseller.

d. Forbud mot tiltak til opphjør av fisket, samt vanskeliggjort fiske, jfr. servitutt nr. 15 og 12.

e. Utgifter og ulemper forbundet med tvungen voldgift i .h.t. klausulbestemmelse prgr. 6 C.

Eiendommen er et gårdsbruk på 509 da fordelt på 11 teiger. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen, og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 312, gnr. 45, bnr. 28: Staten v/Samferdselsdepartementet

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 2,5 da med påstående gammel hytte. Den er innløst av veivesenet.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 313, gnr. 45, bnr. 36: Staten v/Samferdselsdepartementet

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 1,5 da med påstående gammelt uthus. Den er innløst av veivesenet.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 314, gnr. 45, bnr. 41: Andreas Gjelstein.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Verdiforringelse fordi garasje ikke kan føres opp på eiendommen.

2. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.

3. Verdiforringelse fordi hytten ikke kan påbygges eller tas i bruk som helårsbolig. Dette rammer i særlig grad Gjelstein som er bygningssnekker og som har ført opp hytten med tanke på å få den i slik stand at den kan være helårsbolig fra han når pensjonsalderen. Hytta er bygd i 3" tommer og med Glava og papp i veggen. Tilbygget er ført opp i LECA-stein.

4. Verdiforringelse fordi ny hensiktsmessig helårsbebyggelse ikke kan føres opp på tomten.

5. Verdiforringelse p.g.a. badeforbudet og vanskeligere fiskekultivering.

6. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon mot avgift.

Eiendommen er på 1 da med påstående hytte. Enhver videre utbygging vil være hindret dels av veiklausuleringen og dels ved nærhet fra nabogrense.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 315, gnr. 45, bnr. 35: Louis Heen.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Verdiforringelse fordi garasje ikke kan føres opp på eiendommen.
 2. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.
 3. Verdiforringelse fordi hytten ikke kan ombygges påbygges eller tas i bruk som helårsbolig.
 4. Verdiforringelse fordi ny hensiktmessig helårsbebyggelse ikke kan føres opp på tomten.
 5. Verdiforringelse p.g.a. badeforbudet og vanskeligere fiskekultivering.
 6. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon mot avgift.
- Eiendommen er på 1 da med påstående liten hytte.
Retten antar at eieren ikke lider tap på grunn av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst. nr. 316, gnr. 45, bnr. 45: Ragnvald Lande m.fl.:

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Innløsning, subsidiært erstatning.
Eiendommen er på 17 da og ubebygget.
Retten antar at arealet ikke ville ha hatt særskilt tomteverde selv om klausuleringen var tenkt borte. Innløsning kan derfor ikke tillates. For øvrig antar en at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Innløsning tillates ikke.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 317, gnr. 45, bnr. 48: Thomas D.D. Brusdal.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Eksisterende bruk av hytte aksepteres i forhold til vannverket.

Spesiell påstand:

1. Verdiforringelse fordi huset ikke tillates utvidet vesentlig.
 2. Verdiforringelse fordi bruken av huset ikke kan endres.
 3. Verdiforringelse fordi ny hensiktmessig helårsbebyggelse ikke kan føres opp på tomten.
 4. Verdiforringelse p.g.a. badeforbud og vanskeligere fiskekultivering.
 5. Erstatning for påførte omkostninger ved påbudet om offentlig renovasjon mot avgift.
- Eiendommen er på 0.75 da med påstående bygning som av eieren i mange år har vært benyttet som helårsbolig.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 318, gnr. 45, bnr. 3: Thomas Brusdal.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand.

I. Erstatning for redusert adgang til tomtsalg og salg av tomter i 100 meter beltet, teig I, hytter i teig III.

II. Innløsning av grunnen — ca. 1,5 dekar, subsidiært erstatning for tap oppstått ved at påtenkt salg til varehuskjede i Oslo, teig I eller liknende firma, ikke kan gjennomføres.

III. Verdiforringelse på grunn av

- a. Innskrenkning i kjøperklientellet, jfr. servitutt nr. 4 og 5.
- b. Forbud mot oppføring av naust og eller garasje på fremtidige parseller.
- c. Forbud mot innskrenket adgang til bading i Brusdalsvatnet, fremtidige parseller.
- d. Forbud mot tiltak til opphjelp av fisket, samt vanskeliggjort fiske,- jfr. servitutt nr. 15 og 12.
- e. Driften av eiendommen ikke kan endres vesentlig, — at fleskeproduksjonen er begrenset og fordi gjenopptakelse, nyanlegg og eller utvidelse av pelsdyrfermer og hønseri er forbudt.
- f. Utgifter og ulemper forbundet med tvungen voldgift i.h.t. klausulbestemmelse prgr. 6 C.

Eiendommen er et gardsbruk som har 909 da liggende innenfor nedbørsfeltet fordelt på 8 teiger. Det er opplyst av eieren at han sammen med takst nr 325 A forhandlet med en varehuskjede i Oslo om salg av 15 + 15 da. Forhandlingene førte imidlertid ikke til noe resultat.

Retten antar at den mulige kjøper ikke ville ha fått anledning til å be bygge arealet til sine formål. Innløsningspåstanden kan derfor ikke tas til følge.

Fire av teigene ligger i bratt fjell på sydsiden av vannet, og er fra naturens side ubebyggelige. Også forøvrig antas forholdet å være at eieren ikke vil lide tap som følge av klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 319, gnr. 45, bnr. 43: Ole K. Sorte.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Innløsning, subsidiært erstatning.

Eiendommen er på 3 da og ubebygget.

Retten antar at eiendommen ikke ville ha hatt noen særskilt tomteverdi om klausuleringen var tenkt borte. Innløsningspåstanden kan derfor ikke tas til følge. For øvrig antas eieren ikke å lide tap som følge av klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 320, gnr. 45, bnr. 17 og 49: Johan Nordang.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 209.

Det påståes innløsning av et areal på ca. 3 da.

Eiendommen er på 5—6 da med nyere enebolig samt en gammel hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen. Heller ikke antas noen del av eiendommen å ville ha hatt særskilt tomteverdi om klausuleringen var tenkt borte.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 321, gnr. 45, bnr. 47: Televerket.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 0.2 da med påstående anleggskiosk.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 322, gnr. 45, bnr. 7: Rolf Giske.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 239 samt påstand om innløsning av 3 da.

Eiendommen er på 6 da, beliggende ved vannet og med påstående hytte.

Retten antar at eiendommen ikke ville ha hatt særskilt tomteverdi om klausuleringen var tenkt borte. Heller ikke antar en at eieren vil lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 323, gnr. 45, bnr. 12: Hans Gjørtz.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 239.

Eiendommen er på 1.8 da med påstående hytte ved vannet.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 324, gnr. 45, bnr. 9: Per Gjørtz.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Påbegynt garasje tillates fullført.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 209 med påstand om innløsning av ca. 2.5 da.

Eiendommen er på 6 da med påstående eldre hytte.

Retten antar at ingen del av eiendommen ville ha hatt særskilt tomteverdi om klausuleringen var tenkt borte. Heller ikke antar en at eieren lider økonomisk tap på grunn av klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 325 A, gnr. 45, bnr. 2: Harald K. Sorte.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

I. Erstatning for redusert adgang til tomtsalg.
II. Innløsning av grunnen — ca. 15 dekar, subsidiært erstatning for tap oppstått ved at påtenkt salg til varehuskjede i Oslo eller liknende firma ikke kan gjennomføres.

III. Verdiforringelse på grunn av

- a. Innskrenkning i kjøperklientellet, jfr. servitutt nr. 4 og 5.
- b. Forbud mot oppføring av naust og/eller garasje på framtidige parseller.
- c. Forbud mot innskrenket adgang til bading i Brusdalsvatnet, fremtidige parseller.
- d. Forbud mot tiltak til opphjelp av fisket samt vanskeliggjort fiske, —jfr. servitutt nr. 15 og 12.
- e. Driften av eiendommen ikke kan endres vesentlig, (at fiskeproduksjonen er begrenset og fordi gjenopptakelse, nyanlegg og/eller utvidelse av pelsdyrfarmer og hønseri er forbudt.
- f. Utgifter og ulemper forbundet med tvungen voldgift i h.t. klausulbestemmelse prgr. 6 C.

Eiendommen er et gårdsbruk med 823 da innenfor nedbørsfeltet fordelt på 7 teiger derav 35 da dyrket. Her er påstående våningshus og driftsbygninger. Eieren forhandlet i 1970 sammen med takst nr. 318 om salg til en kjedeforretning av 15 + 15 da. Forhandlingene førte ikke frem, uten at grunnen er nærmere opplyst. Tre av teigene er beliggende på sydsiden av vannet i bratt fjellterreng som fra naturens hånd er ubebyggelige.

Retten antar at ingen del av eiendommen ville ha hatt særskilt tomteverdi om klausuleringen var tenkt borte. Heller ikke antas eieren å ville lide tap på grunn av klausuleringen.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 325 B, gnr. 25, bnr. :Dagny Hauge-Nilsen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 209.

Eiendommen er en tomt på 1 da med påstående hytte. Tinglyst hjemmel er enda ikke ordnet.

Retten behøver ikke ta standpunkt til om bygningen i forhold til klausuleringen skal bedømmes som helårsbolig eller hytte, da resultatet blir det samme i begge tilfelle.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap p.g.a. klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 326, gnr. 45, bnr. 8: Sverre K. Nørve.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 3/4 da med påstående helårsbolig.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 326 A, gnr. 45, bnr. ikke oppgitt: Arne Floyd Berge.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på vel et mål med påstående bolig under oppføring. Kommunen har ikke formulert noen spesiell skjønnsforutsetning, men retten går ut fra at klausuleringen ikke vil være til hinder for at bygningen gjøres ferdig.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 327, gnr. 45, bnr. 54: Kjell Juliebø.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Bygning under oppføring aksepteres som fremtidig helårsbolig i forhold til vannverket.

Ingen spesiell påstand.

Eiendommen er på 1,2 da med påstående bygg under oppføring.

Retten antar at eieren ikke lider tap.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 328, gnr. 45, bnr. 11: Bjørg O. Roth.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand.

Som takst nr. 209.

Eiendommen er på 1.8 da med påstående gammel hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0.-.

Takst nr. 329, gnr. 45, bnr. 37: Kristian Juliebø.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 209.

Eiendommen er på 1.35 da med påstående hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0.-.

Takst nr. 330, gnr. 45, bnr. 27: Ruth Asbjørnsen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 209.

Eiendommen er på 2 da med påstående gammel hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0.-.

Takst nr. 331, gnr. 45, bnr. 26: Gerd Benny Brusdal Berg.

Prosessfullmektig: Advokat Sandvig.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse p.g.a klausuleringen.

Eiendommen er på 2 da med påstående bygning på 50 m² i 1 1.2 etasje. Retten behøver ikke ta standpunkt til om bygningen skal karakteriseres som helårsbolig eller hytte, idet resultatet blir det samme i begge tilfelle.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0.-.

Takst nr. 332, gnr. 45, bnr. 18: Olger Stenvåg.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Ingen spesiell påstand.

Eiendommen er på 1,2 da med påstående helårsbolig som har vært benyttet som slik i en lengere årrekke.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0.-.

Takst nr. 333, gnr. 45, bnr. 16: Alfred A. Eide.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Ingen spesiell påstand.

Eiendommen er på 0.6 da med påstående eldre våningshus.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap på grunn av klausuleringen.

Erstatning 0.-.

Takst nr. 334, gnr. 45, bnr. 40 Bjarne Øvstegård.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 1 da med påstående helårsbolig.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap p.g.a. klausuleringen.

Erstatning 0.-.

Takst nr. 335, gnr. 45, bnr. 4: Jonas Brusdal.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen er på 58 da og utgjør et gårdsbruk med bolig inneholdende 2 leiligheter og drifts-

bygninger. Klausuleringen tillater oppført inntil 5 boliger på eiendommen.

Retten antar at det i overskuelig fremtid neppe kan bli spørsmål om å utnytte eiendommen sterkere. En antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-

Takst nr. 336, gnr. 45, bnr. 52: Olav B. Brusdal.

Ingen prosessfullmektig:

Spesiell påstand:

«Forutsatt at Alesund kommune gir dispensasjon fra klausuleringsbestemmelsene for Brusdalsvannet slik at jeg kan bygge hytte på «Olaplassen» uten at dette medfører noen reduksjon i mine rettigheter for øvrig frafaller jeg alle krav om erstatning for den verdiforringelse ekspropriasjonen har påført eiendommen.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det tillates oppført en sommerbolig i stedet for en helårsbolig.

Eiendommen er på 52 da og ubebygget. Etter den spesielle skjønnsforutsetning vil eieren kunne oppføre inntil 4 bolighus samt en sommerbolig på eiendommen.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 337, gnr. 45, bnr. 15 og 42: Lars K. Sorte.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

I. Erstatning for redusert adgang til salg av tomter i 100 meter beltet, teig I.

II. Verdiforringelse på grunn av

a. Forbud mot tiltak til opphjelp av fisket, samt vanskeliggjort fiske,- jfr. servitutt nr. 15 og 12.

b. Driften av eiendommen ikke kan endres vesentlig, — at fleskeproduksjonen er begrenset og fordi gjenopptakelse, nyanlegg og eller utvidelse av pelsdyrfarmer og hønseri er forbudt.

c. Påbudet om fortrinnsvis offentlig renovasjon av privet og søppel.

d. Utgifter og ulemper forbundet med tvungen voldgift i h.t. klausulbestemmelse prgr. 6 C.

Eiendommene utgjør 2 teiger, en på 109 da beliggende i bratt fjellterreng på sørsiden av vannet, og en på nordsiden som strekker seg fra vannet opp til fjellet på 141 da. På sistnevnte teig står våningshus og driftsbygninger.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 338, gnr. 45, bnr. 50: Else Brusdal.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 239.

Eiendommen er på 0.5 da med påstående hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 339, gnr. 45, bnr. 19: Ludvig Brusdals arvinger v/Louis Brusdal.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 239.

Eiendommen er på 1 da med påstående hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 340, gnr. 45, bnr. 38: Perry Brusdal.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 239.

Eiendommen er på 1 da med påstående hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 341 A, gnr. 45, bnr. 46 og 53: Alvhild Berger.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

Innløsning jfr. brev dat. 1.8.1971:

Takstnummeret utgjør to ubebyggede teiger, 1 på 2,5 da ved vannet og 1 på 12,5 da i fjellet. Eieren har hatt plan om å oppføre en hytte på tomten ved vannet.

Hun har i den anledning engasjert arkitekt, som formentlig er sveitsisk. Hertil har hun angivelig hatt utgifter på norske kr. 3.900,-. Videre har hun angivelig hatt utgifter på n. kr. 250,- til utarbeiding av kart. Etter det opplyste er disse planer utarbeidet i 1966, men skrinlagt uten at grunnen er⁹ nærmere opplyst. Det er ikke legitimert at eieren har søkt bygningsrådet om byggetillatelse. Retten finner det tvilsomt om eieren i 1966 eller senere ville ha fått byggetillatelse for en hytte. Under enhver omstendighet legger en avgjørende vekt på at arkitektonoraret er ulegitimert, og det samme gjelder regningen i anledning kartlegging.

Retten antar at ingen av eiendommene ville ha hatt særskilt tomteverdi selv om en så bort fra klausuleringen. Vilkårene for innløsning foreligger derfor ikke. Heller ikke forøvrig antas eieren å lide tap.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 341 B, gnr. 45, bnr. 29: Andreas Eide

Prosessfullmektig: H.r.advokat Gjørtz

Spesiell påstand:

Som takst nr. 210- idet der forlanges innløst ca. 2 da.

Eiendommen er på 4.6 da med påstående våningshus.

Retten antar at vilkårene for innløsning ikke foreligger, idet ingen del av eiendommen antas å ville ha hatt tomteverdi selv om klausuleringen var tenkt borte. Heller ikke for øvrig antas eieren å lide tap.

Innløsning tillates ikke

Erstatning 0,-

Takst nr. 342, gnr. 45, bnr. 51: Oddvar Brusdal.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell påstand:

I. Erstatning for redusert adgang til tomtsalg.

II. Verdiforringelse p.g.a.

a. Påbudet om fortrinnsvis offentlig renovasjon av privet og søppel.

b. Utgifter og ulemper forbundet med tvungen voldgift i.h.t. klausulbestemmelse paragraf 6 C.

c. Kartutgifter Fjellanger kr. 100,80.

Eiendommen er ubebygget og utgjør 21 da. Der er fremlagt en utparselleringsplan som imidlertid ikke har vært forelagt for bygningsrådet. Arealet er uten vei, avkjørselstillaelse, kloakk og vann.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap p.g.a. klausuleringen. Legitimerte utgifter til kart (Fjellanger) erstattes under saksomkostninger med kr. 100,-

Erstatning 0,-

Takst nr. 343, gnr. 45, bnr. 5: Alesund Indremisjons forening.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Gjørtz.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Eksisterende spillvannsavløp tillates opprettholdt.

2. Eksisterende privet tillates opprettholdt.

3. Eiendommen tillates benyttet til samme virksomhet som hittil.

Spesiell påstand:

1. Eiendommen klassifiseres som bolighus helårsbolig i relasjon til servitutbestemmelsen.

II. Innløsning av hele eiendommen og betale full erstatning etter gjenanskaffelsesverdien.

III. Subsidiært:

a. Verdiforringelse grunnet bruken av husene ikke kan forandres vesentlig.

b. Verdiforringelse fordi tidsmessig sanitæranlegg ikke kan monteres på eiendommen.

- c. Verdiforringelse på grunn av forbud mot oppføring av naust.
- d. Verdiforringelse på grunn av forbud mot innskrenket adgang til bading i Brusdalsvannet.
- e. Utgifter og ulempe forbundet med tvungen voldgift i.h.t. klausuleringsbestemmelsenes paragraf 6 e.

Eiendommen er på 2 da med påstående hytte som inneholder 12 sengeplasser. Angående den virksomhet som foreningen driver i forbindelse med eiendommen, gjengis følgende fra dens brev av 22.9. 1971 til h.r. advokat Gjørtz:

Alesund Indremisjons landsted Solheim i Brusdalen har vært brukt som utfluktsted for våre søndagsskoler og ungdomsforening. Disse arrangementer har samlet flere hundre barn og voksne.

Våre foreninger, sangkor, musikklag m.m. har også sine tilstelninger der, med samlinger på 40—50 personer.

Dessuten er det mye bortleid til speidergrupper og andre mindre lag. Landstedet brukes også ved større arrangement ved Frikirkens landsted, «Sommerro».

Vi har hatt planer om utvidelse av hytta, eventuelt helt nytt bygg, men arbeidet med disse planene stanset da byggeforbudet for Brusdalen kom.

Vi kan vanskelig tenke oss den fremtidige drift uten et slikt tilbud som Solheim i Brusdalen er for våre foreninger, barne- og ungdomsarbeide.

Det blir også vanskelig å klare seg i konkurransen med andre religiøse og humanitære organisasjoner, og vi er redd for en stagnasjon spesielt i barne og ungdomsarbeidet.

Det er jo dette arbeidet som for en stor del danner grunnstammen i vår forsamling.

Etter de spesielle skjønnsforutsetninger som kommunen har stillet opp antas det at foreningen ikke vil lide økonomisk tap p.g.a. klausuleringen. Den møte- og stevnevirkosomhet som det har vært hittil kan fortsatt opprettholdes. Likeledes antas det av samme grunn at medlemmene kan bade i Brusdalsvannet i samme utstrekning som før. Til påstanden om erstatning for forbud mot naust bemerkes at naust er oppført på eiendommen. Heller ikke forøvrig antas eieren å lide økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-

Takst. nr. 344, gnr. 45, bnr. 21: Pål Paulsen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Gjørtz.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det forutsettes gitt dispensasjon for transport av tømmer med motordrevet farkost fra sydsiden av Brusdalsvannet og over dette takstnummer.

Spesiell påstand:

I. Eiendommen klassifiseres som hytte i relasjon til servituttbestemmelsene.

Det utmåles dessuten erstatning for følgende poster:

A. Verdiforringelse på grunn av at eiendommen ikke kan

1. Tas i bruk som helårsbolig.

2. Ombygges, påbygges, moderniseres og/eller ominnredes til helårsbolig.

B. Verdiforringelse fordi hytten ikke tillates utvidet vesentlig.

C. Verdiforringelse fordi tidsmessig sanitæranlegg ikke kan monteres på eiendommen.

D. Verdiforringelse på grunn av innskrenket adgang til, bading i Brusdalsvatnet.

E. Verdiforringelse på grunn av forbud mot oppføring av naust og garasje.

F. Verdiforringelse på grunn av forbud mot tiltak til opphjelp av fisket og vanskeliggjort fiske, — jfr. servitutt nr. 15 og 12.

G. Utgifter forbundet ved påbudet om fortrinnsvis offentlig renovasjon av privet og søppel.

H. Utgifter og ulemper forbundet med tvungen voldgift i.h.t. klausulbestemmelsens paragraf 6

c.

Eiendommen er på 2 da med påstående hytte ved vannet. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-

Takst nr. 345, gnr. 45, bnr. 22: Arne Kleive

Prosessfullmektig: H.r.advokat Gjørtz.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Som for takst nr. 344.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 209.

Eiendommen er på 1.5 da med påstående hytte ved vannet. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-

Takst nr. 346, gnr. 45, bnr. 23: Einar Kleive.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Gjørtz.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Som for takst nr. 344.

Spesiell påstand:

Som for takst nr. 344.

Eiendommen er på 0.7 da beliggende ved vannet og med påstående liten hytte. Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap på grunn av klausuleringen.

Erstatning 0,-

Takst nr. 347, gnr. 45, bnr. 6, 13 og 14: Frikirken.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjørtz.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Alternativ I:

1. Vannverket krever for sitt vedkommende ingen endring i det nåværende privetarrangement.

2. Eiendommen har i dag ikke spillvannsavløp. Nytt spillvannsavløp tillates ikke.

3. Eiendommen forutsettes tillatt benyttet til virksomhet som hittil. Stevner tillates ikke.

Alternativ II:

Som alternativ I, men slik at det tillates to stevner pr. år.

Eiendommen utgjør 15 da og er beliggende ved Brusdalsvannet. Det står her en eldre sommer bolig med grunnflate 17 x 5,5 m. Kjelleren og 1. etasje er innredet. Bygningen er i mindre god stand og har behov for adskillig vedlikeholdsarbeid. Det står på eiendommen også en eldre stallbygning. Videre er der opparbeidet fotballplass.

Eiendommen benyttes av Frikirkens Ungdomsforening til ungdomsleirer om sommeren samt til stevner. Foreningen har beskrevet sin virksomhet på stedet i brev av 17.9. 1971 til h.r. advokat Gjørtz. Fra brevet hitsettes:

Eiendommen ble innkjøpt i 1952. Det hadde i mange år vært klart at vår menighet måtte gå til innkjøp av et sted der vi kunne drive vår barne- og ungdomsvirksomhet på en mer effektiv måte. Tidligere var vi avhengige av å leie tilfeldige hytter og utfluktsteder og det var umulig å få noen kontinuitet i virksomheten, for ikke å snakke om fremgang og utvidelse. Når så «Sommerro» ble tilsalg, var dette midt i blinken for oss. Stedet lå passende langt fra byen og hovedmenigheten, var ideelt m.h.t. størrelse og beliggenhet, der var anledning til bading og fiske, muligheter for teltslagning og idrettsaktiviteter o.s.v. Dertil var der brukbare hus, med muligheter til utvidelse. Den nødvendige kjøpesum ble ordnet ved stor innsats gjennom loddsalg, kollekter og gaver, og så måtte vi låne en del.

Der var mye å sette i stand, men det viste seg at også dette ble en del av vår ungdomsvirksomhet. Egne dagnadsturer og arbeidsleirer ble arrangert, et eget styre arrangerte det hele, og etter som årene gikk ble virksomheten på «Sommerro» ikke bare betraktet som en fritids-sak, den ble fullt og helt en del av vår menighets barne- og ungdomsarbeid som vi regnet og kalkulerte med når planene skulle legges både for sommer- og vinterhalvåret. Der var gutte- og jenteleirer, speidervirksomhet, juniorleirer, week-ends for ungdommer, utflukter St. Hans, påske o.s.v.. Dessuten hver tirsdag ettermiddag og kveld fra begynnelsen av mai og til begynnelsen av september ble våre ungdomsmøter lagt til Sommerro der det ble gitt anledning til lek, idrett, gruppesamvær, foruten vanlige møter. Vi må også nevne at søndagsskoleutfluktene var en selvfølge hit. Også stevner av andre kategorier blir arrangert på Sommerro, f. eks. kvinnestevner og er flere dager.

Da vi kjøpte stedet, hadde vi mange barn i vår søndagsskole i byen, men det var vanskelig å beholde dem utover 14-årsalderen, derfor var vi svært få unge i menigheten og ungdomsforeningen. Straks de unge kom opp i Ten-årene forsvant de til andre organisasjoner og klubber,

m.v. f. eks. idrettsorganisasjonene og lignende, som alle kunne by frem et friskere miljø p.g.a. sine turer og hytter. Ettersom Sommerro ble et begrep, snudde strømmen seg sakte men sikkert, og vi kan idag vise til resultater som vi i 1952 ikke kunne tenke oss. Vi vil nevne at på tirsdagskveldene om sommeren er der oftest 80 — 100 ungdommer tilstede, der er faktisk ikke plass nok for alle i peisestua. Fra disse unge har vi kunnet rekruttere medlemmer til andre virkegrener f. eks. vårt ungdomskor som teller ca. 35 medlemmer, og vår musikkforening med ca. 25.

Det ble tidlig klart for oss at stedet måtte bygges ut for å imøtekomme den økende virksomheten. Det ble bl.a. utarbeidet planer der nye bygg med vaskerom og toaletter ble tegnet inn. Vanskeligheten var jo finansieringen, og det ble søkt Feriefondet om støtte, men der kom dessverre avslag. Planene ble ikke lagt bort, der ble saget ned en hel del tømmer på eindommen, og materialen er tanken å bruke til utvidelsen, vanskeligheten er som sagt finansieringen. Vi har fått henvendelse fra styret i Vestre Presbyterium av Frikirken om samarbeid når det gjelder felles leirsted for Frikirken på Sunnmøre. Denne sak er heller ikke kommet i orden enda, og Sommerro er et naturlig prosjekt i denne forbindelse, men foreløpig er dette da usikkert p.g.a. vannverksplanene.

Når det gjelder virksomheten på Sommerro, så må vi også nevne at Vågnes Frikirkemenighet i Langevåg benytter stedet i ganske stor grad. Foruten søndagsskoleutfluktene, der det kan være opptil 400 personer tilstede, så brukes stedet til lørdags- og søndagsturer for ungdom i Vågnes-distriktet. Der drives også et blomstrende ungdomsarbeid. Vågnes og Alesund Frikirkemenigheter har i alle år hatt felles forstander. Virksomheten er nå blitt så stor at vi har ansatt både Forstander og hjelpeforstander for å kunne ivareta alle oppgaver som blir lagt i vår vei, og vi er overbevist om at vårt utfluktssted Sommerro er en av grunnene til at vi etterhvert er blitt så mange at vi må ha 2 mann til å ta seg av den mangfoldige virksomheten.

Vi ser det slik at vi trenger Sommerro som aldri før, og vi trenger å ha mulighetene for å utvide virksomheten og bygningene der. Det er ikke nok for oss å holde et visst lavmål av virksomhet i gang, vi må alltid ha utvidelse for øye. Skulle derfor det legges hindringer i veien for videre ekspansjon, må vi sette fram krav om full innløsning av hele eiendommen, slik at vi kan bli i stand til å skaffe oss et like godt egnet sted og i rimelig nærhet av byen.

Spesiell påstand:

- I. Eiendommen klassifiseres som bolighus-helårsbolig i relasjon til servituttbestemmelsen.
- II. Innløsning av hele eiendommen og betale full erstatning etter gjenanskaffelsesverdien.

Subsidiært:

- a. Verdiforringelse grunnet bruken av husene ikke kan forandres vesentlig.
- b. Verdiforringelse fordi tidsmessig sanitæranlegg ikke kan monteres på eiendommen.
- c. Verdiforringelse på grunn av forbud mot oppførelse av naust.
- d. Verdiforringelse på grunn av forbud mot-innskrenket adgang til bading i Brusdalsvannet.
- e. Utgifter og ulempe forbundet med tvungen voldgift i.h.t. klausuleringsbestemmelsenes paragraf 6 e.

Etter den spesielle skjønnsforutsetning kan eiendommen fortsatt benyttes til den virksomhet som foreningen tidligere har drevet der, med unntak av stevner.

Av Frikirkens Ungdomsforenings fremstilling som er gjengitt ovenfor, og som en legger til grunn, fremgår det at virksomheten består i at man i sommertiden har ungdom til leirskole på stedet med full pensjon. I tillegg holdes det på tirsdagskveldene om sommeren stevner hvor 80 — 100 ungdommer er til stede. En forstår dette derhen at der da i tillegg til de ungdommer som har pensjon på stedet, og hvis antall etter sengeplassene å dømme kan dreie seg om ca. 20, kommer i tillegg 60 a 80 ungdommer reisende for å delta i stevnet. Disse tilreisende forlater stevnet samme dag.

I tillegg til de her nevnte stevner oppgir foreningen at det holdes søndagsskoleutflukter der det kan være opptil 400 personer til stede. Det er ikke angitt hvor mange av disse stevner som holdes i året. Ytterligere er oppgitt at Vågnes Frikirkemenighet i Langevåg benytter stedet i ganske stor grad.

Retten antar at forbudet mot avholdelse av disse stevner griper så vidt alvorlig inn i foreningens virksomhet på stedet at eiendommen «blir vesentlig forringet i brukbarhet for eieren», jfr. vassdragslovens paragraf 132, punkt 4. Foreningen har et ideelt og ikke direkte noe pekuniært formål. Det kan imidlertid ikke være avgjørende, hvor retten som her går ut ifra at en vesentlig del av foreningens ideelle virksomhet må stanse p.g.a. ekspropriasjonen.

Retten antar derfor at foreningen har krav på innløsning i samsvar med sin prinsipale påstand. En takserer hovedbygningen til gjenanskaffelsesverdi, men gir behørig fradrag for minsket vedlikehold og forlenget levetid av en ny bygning. Den gamle stallbygning er ikke i bruk, og eieren har ikke krav på erstatning etter gjenanskaffelsesverdi av denne grunn. Stallbygningen antas ikke å ha noen verdi. Tomten vurderer en til salgsverdi.

Innløsningssummen settes til kr. 130 000,-. Alesund kommune plikter å innløse eiendommene for kr. 130 000,- etter begge alternativ.

Takst nr. 348, gnr. 45, bnr. 34: Astrid E. Marstrander.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Erstatning for verdiforringelse som følge av de klausuler som nå pålegges eiendommen, og da særlig

A) Tapt adgang til salg av en hyttetomt til familiemedlem.

B) Forbudet mot å ombygge-selge hytten som står på eiendommen til helårsbolig, samt klausul 8c og 9.

Eiendommen er beliggende ved vannet, utgjør 2 da med påstående gammel hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen og henviser til de generelle premisser.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 349, gnr. 45, bnr. 25: Johannes Aarseth.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Full erstatning for ekspropriasjonsinngrepet etter klausul nr. 2, 10 og 11, således bl.a.:

Prinsipalt: Eiendommen innløses mot full erstatning.

Subsidiært: Eiendommen innløses mot full erstatning etter salgsverdi.

Atter subsidiært: Det tilkjennes erstatning for grunnens verdi som byggegrunn før klausuleringen med fradrag for grunnens bruksverdi etter klausuleringen.

Eiendommen er på 2,1 da med påstående naust.

Retten antar at eiendommen ikke blir verdiforringet p.g.a. klausuleringen. Innløsning tillates ikke. En antar forøvrig at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 350, gnr. 45, bnr. 32: Birgitte Nålsund.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Det forutsettes gitt tillatelse til gjenoppføring av delvis nedblåst naust.

Spesiell påstand:

a) Tapt adgang til salg av en hyttetomt til familiemedlem.

b) Forbudet mot å ombygge-selge hytten som står på eiendommen til helårsbolig, samt klausul 8c og 9.

Eiendommen er på 3,4 da med påstående hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 351, gnr. 45, bnr. 31: Ingeborg Fanneløp.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse som følge av de klausuler som pålegges spesielt klausul 1, 2 og 10.

Eiendommen er på 3,6 da, ubebygget og ligger ved vannet.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 352, gnr. 45, bnr. 20 og 39: Torstein K. Fanneløp.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

a) Tapt adgang til salg av en hyttetomt til familiemedlem.

b) Forbudet mot å ombygge-selge hytten som står på eiendommen til helårsbolig, samt klausul 8 c og 9.

Eiendommen er på 2 da med påstående hytte.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap på grunn av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 353, gnr. 45, bnr. 30: Per Fammenel.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

a) Tapt adgang til salg av hyttetomter.

b) Kjøpelyte for de hytter som står på eiendommen, herunder klausul 8 c og 9.

Eiendommen er på 5 da beliggende ved vannet og med påstående 2 hytter.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap på grunn av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 354, gnr. 45, bnr. 24 og 33: Alesund og Sunnmøre Døveforening.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Vannverket krever for sitt vedkommende ingen endring i det nåværende privetarrangement.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Innløsning av hele eiendommen og full erstatning etter

a) gjenanskaffelsesverdi for hytten.

b) omsetningsverdi for tomtgrunnen.

Subsidiært:

Erstatning for verdiforringelse p.g.a. de klausuler som pålegges eiendommen, og da særlig forbudet mot ombygging av hytten til helårsbolig-vesentlig utvidelse av hytten, anlegg av campinghytter samt drift av eiendommen i samsvar med skisserte planer fra eieren.

Eiendommen er på 6,6 da med påstående hytte på 66 kvm.

I en ikke underskrevet og ikke datert redegjørelse, dok. 108, har foreningen redegjort for sine utvidelsesplaner.

Herfra siteres:

Bygging av ny trapp til vannet, og nytt båtnaust med senkbar kai. Kaien bygges slik at den kan heises opp for vinteren. Installering av lys for nauset og kaia.

Da vi nå har fått vannpumpe med motor i kjelleren, har vi tenkt å bygge bad og badstu i kjelleren.

Likeså kjølerom for matvarer med videre. Vestsiden av feriehytta utvides med 50 kvm til stue. Drenering og planering av utmarka til campingplass. I første omgang bygge ut 4 campinghytter for familier. Innlagt vann til hyttene fra feriehytta. Trapp fra hyttene ned til vannet. Vest for hyttene lekeplass for barna. Ny port og gjerde rundt eiendommen. Østsiden av porten planering for bilparkering. Utvidelse av uthuset til oppbevaring av materialer og ombygging av W.C. for damer og herrer.

En utvidelse av hytten med en stue på 50 kvm antas å kunne foretas uten hinder av klausuleringen. Bygging av 4 campinghytter samt innlegging av bad og W.C. vil være forbudt etter klausuleringen, men retten antar at det heller ikke uten klausulering ville blitt gitt tillatelse til dette. Den nåværende virksomhet kan fortsette som før, bortsett fra bading som formentlig spiller en helt underordnet rolle.

Innløsning tillates ikke.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 355, gnr. 36, bnr. 1: Martinius Glomseth.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen har 25 da innenfor nedbørsfeltet fordelt på 2 teiger. Disse teiger har sin største utstrekning på den annen side av nedbørsfeltet.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 356, gnr. 36, bnr. 2: Fredrik O. Utvik.

Ingen prosessfullmektig.

Eiendommen har en teig på 27 da innenfor nedbørsfeltet. Det er en fjellteig.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap på grunn av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 357, gnr. 35, bnr. 1: Petter H. Ekroll.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Erstatning fordi industri, servicefunksjoner, m.v. overhodet ikke kan anlegges i området. Særlig området langs gamle riksveg er spesielt egnet for slike formål. Det er press for å få slike tomter.

2. Erstatning fordi bare 1/10 av området kan nyttes til boliger. Størsteparten av området utenom det mest sentrale (jfr. foran) vil egne seg til tett boligbebyggelse.

3. Erstatning fordi kjøperklientellet på de tomter som kan bebygges vil bli meget innskrenket og muligens falle helt bort.

4. Erstatning fordi den utbygging som tillates vil bli forsinket i forhold til den utbygging som ville ha funnet sted uten anlegg av vannverk.

Eiendommen er et gårdsbruk som ligger ved Ellingsøyfjorden og som har en ubebygget teig på 271 da beliggende i nedbørsfeltet.

Eierens sønn, fylkesarkitekt Ekroll som har medt under skjønnen har ment at her er betydelige utbyggingsmuligheter, dels for boliger og dels for industri. Han har i den anledning utarbeidet en redegjørelse vedrørende renseanlegg, hvorfra siteres:

«En enkel septiktank må en regne med koster i dag (1971) i Molde mellom 2.000 og 3.000 kr. etter størrelse på frakt, fjellsprenging eller ikke etc. og i Alesund sikkert noe tilsvarende.

Det mest interessante her er at enkel mekanisk rensing for 400 personer koster det samme som full-biologisk rensing med fosforreduksjon for 1200 pers. (kjemisk rensing), 325 kr. mot 350 kr. pr. person eller 1000 kr. mot 1050 kr. pr. familie og at dette er vesentlig mindre enn hva en vanlig «familieseptiktank» koster, selv om septiktanksystemet i praksis omtrent ikke virker. Som en ser av neste avsnitt kan en regne 1970—71 prisnivået for et biologisk til å ligge på ca. 500 kr. pr. person når anlegget dimensjoneres for 600 personer. Dette er ikke mer enn prisstigningen fra 1967 til 1970 m.v. skulle tilsi, og vurderingen foran skulle derfor fremdeles være relevant i saken. Det er altså viktig for å få en rimelig pris pr. husstand at en kan bygge ut til relativt mange husstander.

Nytt renseanlegg på Groa i Sunndal var kalkulert til kr. 250.000,-. Anlegget som er et biologisk renseanlegg har en kapasitet for 600 mennesker (200 familier) når drenering holdes utenfor (separat kloakkanlegg der alt kommer med fra husholdningen, men ikke drenering og overvann). Det ble tatt i bruk i des. 1970 og når en nå tar alle kostnader med kommer hele anlegget på noe under kr. 300.000,-. Teknisk sjef Bakken i Sunndal sier at de ikke regner dette for å være dyrt, og er både økonomisk og i praktisk effektivitet langt å foretrekke for septiktank for hvert hus. Driva nyttes som vasskilde nedenfor anlegget uten at helsemyndighetene har betenkeligheter av den grunn. Denne saken er behandlet etter den nye lov om vannforurensing, opplyser teknisk sjef, selv om søknaden er blitt behandlet for lovvedtak. Det er også under planlegging nytt renseanlegg for 2 000 mennesker på andre siden av Driva på Grøa.

Angående utbygging i Brusdalen opplyser ordfører Valle at Ørskog først har utarbeidet soneplaner for de større tettsteder, men at en nå er begynt på planer for de mindre steder. Plan for Valleområdet er under arbeid, plan i Engesetdalen påbegynt og Brusdalen ville naturlig stått for tur nå hvis ikke usikkerheten med vannforsyning etc. var kommet i veien.»

Dette er det eneste tilfelle hvor eieren under skjønnen har hevdet at kloakkeringsproblemene kan løses ved avløp til Brusdalsvannet gjennom renseanlegg. De tekniske og økonomiske spørsmål i forbindelse med slike fellesanlegg har imidlertid ikke vært sakkyndig utredet under forhandlingen, heller ikke er det utredet hvilke almene problemer slike renseanlegg med avløp i Brusdalsvannet ville ha kunnet skape. Det er fremlagt kurver som viser kostnaden av slike renseanlegg basert på vannkapasitet. Det er derimot ikke gitt noen sakkyndig utgreiing av virkningsgraden av de forskjellige former for renseanlegg som kan komme på tale, og hvorav det mest avanserte er anlegg med mekanisk, kjemisk og biologisk rensing.

Skjønnsretten sitter ikke inne med tilstrekkelig kunnskap til å kunne vurdere hvorvidt et større eller mindre felles renseanlegg uten hensyn til vannverk ville ha vært realiserbart og forsvarlig.

Takstnummeret kan uten hinder av klausuler ingen bygge inntil 27 eneboliger i nedslagsfeltet. Utbyggingsmulighetene av eiendommen innenfor nedslagsfeltet er forøvrig naturlig begrenset av de topografiske forhold. En eventuell utbygging måtte formentlig ha vært foretatt i samar-

beid med naboen i øst. Det er ikke fremkommet noen antydning om at et slikt samarbeid er innledet. Heller ikke foreligger noen form for planlegging, eller noe utkast til reguleringsplan for området. Ei heller er det utarbeidet kalkyler over kostnader til vei, vann og kloakk og ei heller foreligger noen finansieringsplan. Det er ikke under forhandlingen opplyst at det har forekommet noe salg av tomter i stroket, og retten går ut fra at det for tiden ikke er noen merkbar etterspørsel etter tomter til industri eller boliger her.

Til alle disse vanskeligheter kommer vanskeligheten med å skaffe avkjørsel til den nye E-69. Det var i og for seg tenkelig at man til et større boligområde kunne få avkjørsel til den gamle riksvei. Der denne munner ut i den nye riksvei antar retten at det ikke ville bli tillatt med en avkjørsel i form av plankryss. Ut i fra de formål som den nye Europavei skal tjene, antar en at det fra veimyndighetenes side ville ha blitt stillet krav om tosidig avkjørsel med under- eller overgang, noe som vil falle særdeles kostbart. Dette er utgifter som man videre ikke kan regne med at det offentlige ville ha påtatt seg.

Etter en samlet vurdering antar retten at eieren ikke lider økonomisk tap på grunn av klausuleringen.

Erstatning 0.-.

Takst nr. 358, gnr. 35, bnr. 2: Johan Innvik.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Erstatning fordi industri, servicefunksjoner m.v. overhodet ikke kan anlegges i området.
2. Erstatning fordi bare 1/10 av området kan nyttes til boliger. Arealet kunne naturlig ha vært utnyttet til tett bebyggelse i sammenheng med de omkringliggende arealer. På grunn av den sterkt reduserte utnyttelsesgrad, er det tvilsomt om det overhodet vil kunne komme en sammenhengende bebyggelse frem til denne eiendommen.

3. Erstatning fordi utbygging av 1/10 av området vil bli umulig eller uforholdsmessig kostbart. Ved utbygging risikerer eier å måtte føre veg og ledninger gjennom lengre ubebodde områder, hvilket i uforholdsmessig grad kan fordyre utbyggingen.

4. Erstatning fordi den utbygging som engang kanskje kommer blir betydelig forsinket på grunn av klausuleringene og gjennomføringen av disse.

Eiendommen er et gardsbruk under Innvik ved Ellingsøyfjorden, 356 da ligger innenfor nedbørsfeltet. Det er et ubebygget skog og heiområde.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap på grunn av klausuleringen. En henviser til foregående takstnummer samt til de generelle premisser.

Erstatning 0.-.

Takst nr. 359, gnr. 33, bnr. 1: Peter L. Digernes.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Gjortz.

Spesiell påstand:

Redusert adgang til tomtsalg.

Eiendommen har 184 da innenfor nedbørsfeltet. Dette er et ubebygget skogområde med adskillig fjell.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen. En henviser til takst nr. 357 og til de generelle premisser.

Erstatning 0.-.

Takst nr. 360, gnr. 32, bnr. 2: Harald Klokk.

Ingen prosessfullmektig.

Arealet er et skog- og fjellområde som har 45 da innenfor nedbørsfeltet.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.

Erstatning 0.-.

Takst nr. 361, gnr. 31, bnr. 2: Olav Svorte.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for tapt mulighet for utparsellering salg, bortleie og bortfeste av tomter til hytter, friluftrestaurant, turisthytter, kiosker, lagshus, stevneområder m.v..

2. Erstatning for at eier med familie ikke får føre opp hytter-sportshus i området, men må kjøpe tomter annet steds.

3. Erstatning for at området i fremtiden ikke vil kunne utnyttes i industrielt øyemed.

Eiendommen har 3 teiger innenfor nedbørsfeltet på tilsammen 58 da. De utgjør skog- og fjell-område og strekker seg over på den annen side av vannskillet.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap på grunn av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 362, gnr. 9, bnr. 1: Johan B. Glomseth.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 361.

Eiendommen har 4 teiger innenfor nedbørsfeltet som tilsammen utgjør 62 da. De utgjør et ubebygget skog- og fjellområde.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 363, gnr. 11, bnr. 1: Alesund brannkorpsforening.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 361.

Eiendommen har 76 da innenfor nedbørsfeltet bestående av 3 teiger ubebygget fjell og hei-område.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 364, gnr. 11, bnr. 2: Amund Yttarvik m. fl..

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 361.

Eiendommen har 30 da innenfor nedbørsfeltet fordelt på 3 teiger, som er ubebyggede skog- og fjellteiger.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 365, gnr. 10, bnr. 1: Einar O. Glomseth.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 361.

Eiendommen har 28 da innenfor nedbørsfeltet fordelt på 2 teiger som består vesentlig av fjell.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 366, gnr. 9, bnr. 4: Peter O. Glomseth.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Som nr. 361.

Eiendommen har 48 da innenfor nedbørsfeltet fordelt på 2 teiger som er fjell.

Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap som følge av klausuleringen.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 367, gnr. 9, bnr. 3: Bernt O. Glomseth.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell påstand:

Som nr. 361.

Eiendommen har 33 da innenfor nedbørsfeltet som er to fjellteiger.

Retten antar at eieren ikke lider tap på grunn av klausuleringen.

Erstatning 0,-.

Takst nr. 368: A.S Aardal og Sunndal Verk.

Takstnummeret gjelder selskapets kalkrettigheter på diverse bruk under gnr. 21, 22, 23, 24 og 25.

Partene er under skjønnsforhandlingen kommet overens om følgende:

Saksøkeren og A.S Aardal og Sunndal Verk er enige om å be behandlingen av takstnr. 368 utsatt til fortsatt behandling senest 2.1. 1974.

Begjæringen tas til følge, jfr. lov av 23.10. 1959 paragraf 21.

Vannledningsskjønnen

Takst nr. 501, gnr. 6 og 7: Emblem og Emblemsvåg felles utmark.

Prosessfullmektig: Advokat Bøhler.

Spesiell påstand:

Full erstatning.

Groftelengden over eiendommen er 1130 m. Ledningen går dels over mark som kan brukes til planting og i mindre utstrekning gjennom skog.

Erstatning kr. 1.700,-.

Takst nr. 502, gnr. 27, bnr. 3: Petter Frostad.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for klausulbeltet.

2. Erstatning for trær fjernet i samband med anleggsarbeide.

3. Ulempeerstatning for arbeid med finplanering og tilsåing.

4. I medhold av vassdragslovens paragraf 134 nr. 1 tilkjennes 25% tillegg til de erstatninger som fastsettes under dette takstnummer.

Ledningen har en lengde av 330 m over denne eiendom. Her er plantemuligheter, men ubetydelig med påstående skog.

Groften går delvis gjennom området klausulert ved høyspentlinje.

Erstatning kr. 500,-.

Takst nr. 503, gnr. 27, bnr. 15: Signe Knutsen.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Sølberg.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Alesund kommune anlegger ny vanngroft fra ledningsbeltet og til bekken øst for hytten for bortledning av overvann fra ledningsbeltet.

2. Skjønnsretten tar standpunkt til hvorvidt det er forvoldt anleggsskader på eiendommen og utmåler eventuell erstatning for disse. Herunder tas hensyn til bruk av adkomstvei over eiendommen utenom anleggsbeltet.

Ledningen har en trase på 220 meters lengde over denne eiendom. Det er fjernet skog i ledningsbeltet i 8 meters bredde, og til dels mere. Skogen bestod av glissen blandingsskog. Det kvantum skog som er fjernet har under forhandlingen ikke kunnet oppgis av noen av partene.

Retten tilkjenner erstatning for klausuleringen, for fjernet skog, samt for anleggsskader.

Erstatning kr. 800,-.

Takst nr. 504: gnr. 27, bnr. 1 og 2: Inga Liljedal.

Prosessfullmektig: Advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for klausuleringsbeltet.
2. Erstatning for trær som er fjernet i samband med anleggsarbeidet.
3. Ulempeerstatning for ikke tilfredsstillende planeringsarbeider.
4. 25% tillegg, jfr. vassdragslovens paragraf 134 nr. 1.

Ledningen har her en lengde på 370 m. Den går gjennom glissen furuskog og et lite stykke gjennom plantefelt. Retten tilkjenner erstatning for fjernede trær, klausulering, samt for visse anleggsskader.

Erstatning kr. 850,-.

Takst nr. 505, gnr. 27, bnr. 13: Anna Øvrevoll og Inga Liljedal.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Som nr. 504.

Ledningen har en lengde av 145 meter over eiendommen.

Retten tilkjenner erstatning for fjernede trær, klausulering og for visse anleggsskader.

Erstatning kr. 350,-.

Takst nr. 506, gnr. 27, bnr. 45: Harry Jensen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for den verdiforringelse det representerer å ha en vannledning over eiendommen.

2. Ulemperstatning for arbeid med finplanting og tilsåing.

3. 25% tillegg til erstatningen etter vassdragslovens paragraf 134, nr. 1.

Ledningen har en lengde på 40 m over denne eiendom.

Retten tilkjenner erstatning for fjernede trær, for klausuleringen, samt for visse anleggsskader.

Erstatning kr. 100,-.

Takst nr. 507, gnr. 27, bnr. 46: Kristine Hansen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Som nr. 504.

Ledningen går over denne eiendom i en lengde av 40 meter. Retten tilkjenner erstatning for fjernede trær, klausulering, samt visse anleggsskader.

Erstatning kr. 100,-.

Takst nr. 508, gnr. 27, bnr. 29: Sverre Brogstad.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell skjønnsforutsetnings:

Oppført garasje uten støpt gulv kan i forhold til vannverket bli stående. Kommunen forbeholder seg rett til å foreta nødvendig tilsyn og reparasjon av ledningen under garasjen.

Spesiell påstand:

Erstatning for klausuleringsbelte samt 25% tillegg.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 14 meter. Plen og vei ble her opprotet ved gravearbeidet, og retten tilkjenner erstatning herfor.

Erstatning kr. 100,-.

Takst nr. 509, gnr. 27, bnr. 12: Bjarne Øvrevoll.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 504.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 230 meter. Det meste er her planteskog, som til dels er fjernet i større bredde enn 8 meter. Eieren kan ikke som tidligere fritt kjøre med traktor over traseen, men må passere denne på spesielle punkter, som på forhånd må være forsterket av kommunens folk. Retten tilkjenner erstatning for disse ulemper, for fjernede trær, samt for klausulering og anleggsskader.

Erstatning kr. 1.200,-.

Takst nr. 510, gnr. 27, bnr. 11: Rolf Spjelkavik m. fl..

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 504.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 185 meter. Eieren får de samme ulemper som foregående takstnummer. Retten tilkjenner erstatning for disse ulemper, for fjernede trær, for klausulering og for visse anleggsskader.

Erstatning kr. 1.050,-.

Takst nr. 511, gnr. 27, bnr. 10: Bernt Solvang m. fl..

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 504.

Ledningen går i 120 meters lengde over eiendommen. Det er her skogsmark og delvis plantefelt. Ledningen følger ved siden av den gamle ledningstrasé. Retten tilkjenner erstatning for fjernede trær, for klausulering, samt for anleggsskader.

Erstatning kr. 850,-.

Takst nr. 512, gnr. 27, bnr. 49: Rolf Johan Rødseth.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Alesund kommune sørger for at bytesteinene for eiendommene blir satt på plass.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for klausuleringsbeltet.
2. Erstatning for trær som er fjernet i samband med anleggsarbeidet.
3. Ulempererstatning for ikke tilfredsstillende planeringsarbeider.
4. 25% tillegg, jfr. vassdragslovens paragraf 134, nr. 1.
5. Erstatning for vannsig fra grofta og inn i kjeller.

Vannledningen går over eiendommen i en lengde av 25 meter. Den er lagt like bak nåværende hytte, og har fort til vannsig inn i kjelleren. Retten tilkjenner erstatning for drenering og fremføring av groft fra baksiden og til forsiden.

Erstatning kr. 500,-.

Takst nr. 513, gnr. 27, bnr. 9: Bernt Solvang m. fl.:

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 504.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 135 meter. Grunneieren har selv tatt hånd om de trær som stod i rydningsgaten. Retten tilkjenner erstatning for anleggsskade som her er relativt betydelig p.g.a. stort ryddebelte samt for klausulering.

Erstatning kr. 650,-.

Takst nr. 514, gnr. 27, bnr. 8: Ragna Hagen.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Alesund kommune forplikter seg til å utbedre vannskader over eiendommen i den utstrekning dette tidligere er lovet av representanter for kommunen.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 504.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 130 meter. Det er her fjernet noe skog, vesentlig blandingsskog, og retten tilkjenner erstatning for det, samt for klausuleringen.

Erstatning kr. 400,-.

Takst nr. 514 A, gnr. 27, bnr. 23: Peder Pettersen.

Ingen prosessfullmektig.

Ledningen har en lengde av 40 meter over eiendommen. Traséen er pent ordnet. Retten tilkjenner erstatning for klausuleringen.

Erstatning kr. 100,-.

Takst nr. 515, gnr. 27, bnr. 24: Mathias Luthentun.

Prosess-fullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Grunneieren sørger selv for anlegg av grøft ved adkomstveien for bortledning av overvann. For dette tilkjennes erstatning.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 504.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 30 meter. Grunneieren må grave en grøft i ca. 10 meters lengde. Herfor, samt for mindre anleggsskader tilkjennes erstatning.

Erstatning kr. 250,-.

Takst nr. 516, gnr. 23, bnr. 6: Peter Hjellen.

Ingen prosessfullmektig:

Ledningen går over eiendommen i 50 meters lengde. Arealet er bratt og storsteinet men muligheter for planting. Retten tilkjenner erstatning for klausuleringen.

Erstatning kr. 100,-.

Takst nr. 517, gnr. 22, bnr. 4: Magna Kjørstad.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for klausuleringsbeltet.
2. Erstatning for fjerning av skog i et 8 m bredt felt.
3. 25% tillegg etter vassdragslovens paragraf 134, nr. 1.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 50 meter.

Retten tilkjenner erstatning for klausulering samt for rydningsbelte.

Erstatning kr. 100,-.

Takst nr. 518, gnr. 25, bnr. 1 og 2: Gunnar Langeland.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 517.

Ledningen går over eiendommene i lengde av 150 m. Arealene er bratt ur med krattskog. Ledningen går mesteparten av strekningen i belte som er klausulert til fordel for høyspent linje. Retten gir erstatning for klausuleringen.

Erstatning kr. 250,-.

Takst nr. 519, gnr. 26, bnr. 1: Ella Lillestøl Hole.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Kommunen foretar selv hogst i anleggsbeltet og beholder det som er hogget. Trær og virke under 0.025 kbm inngår i taksten. Trær over 0.025 kbm måles i baret av herredsskogsmesteren etter tommermålingens gjeldende regler. Skjønnsretten fastsetter ikke erstatning for slikt virke, idet dette betales etter gjeldende pris på avvirkningstiden på hvert sortiment. Derimot fastsetter skjønnsretten de driftsomkostninger pr. kbm som eksproprietanten kan fratrekke. Utgifter ved måling er grunneieren uvedkommende.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for klausulbeltet og ulempeerstatning på grunnlag av skoggrunnverdien.
2. Erstatning for ulemper ved trafikk til og fra ledningstraséen, ved ettersyn, reparasjoner o.l.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 400 meter. Det er her voksterlig skog. Ledningen er enda ikke bygget. Retten legger til grunn at det ikke vil bli ryddet anleggsveier i området utenom det 8 meters rydningsbeltet som vil bli anlagt i ledningstraséen. For virke under 0.025 kbm, kantskader og klausulering tilkjennes erstatning.

Erstatning kr. 1.000,-.

Driftsutgiftene ansettes til kr. 40,- pr. kbm.

Takst nr. 519 A, gnr. 25, bnr. 1: Olav Langeland.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Som takst nr. 519.

Spesiell påstand:

Erstatning for klausuleringsbelte og 25% tillegg.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 225 m. Det er her bra bestand av furuskog. Retten fastsetter erstatning for virke under 0.025 kbm, kantskader samt klausulering. Med hensyn til anleggsveier legger en samme forutsetning til grunn som ved foregående takstnummer.

Erstatning kr. 600,-.

Driftsutgifter ansettes til kr. 40,- pr. kbm.

Takst nr. 520, gnr. 24, bnr. 1: Inga Liljedal.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Som takst nr. 519.

Spesiell påstand:

Erstatning for klausuleringsbelte med 25% tillegg.

Teig 1:

Ledningen går i en lengde av 100 meter over eiendommen. Det står her voksterlig skog. Retten tilkjenner erstatning for virke under 0.025 kbm, for klausulering, og kantskader.

Teig 2:

Ledningen går over teigen i en lengde av 155 m. Området ligger utenfor nedbørsfeltet og er vel-egnet til byggeformål.

Retten antar at ledningen vil innebære visse ulemper, eksempelvis i forbindelse med bygge- og anleggsarbeid.

Retten tilkjenner derfor erstatning.

Erstatning kr. 750,-.

Driftsutgifter ansettes til kr. 30,- pr. kbm.

Takst nr. 521, gnr. 23, bnr. 1: Selma Heggen m. fl..

Prosessfullmektig: Advokat Tommerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Skjønnsretten fastsetter erstatning for skog som blir ryddet i anleggsbeltet. Alesund kommune beholder hogget virke.

Spesiell påstand:

- 1) Erstatning for klausulbeltet.
- 2) Erstatning for trær fjernet i samband med anleggsarbeide.
- 3) Ulempeerstatning for arbeid med finplanering og tilsåing.
- 4) I medhold av vassdragslovens paragraf 134 nr. 1 tilkjennes 25% tillegg til de erstatninger som fastsettes under dette takstnummer.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 120 m. Arealet består av voksterlig skog. Retten fastsetter erstatning for påstående skog i ryddebeltet, for klausuleringen og kantskader. Erstatning kr. 1.300,-.

Takst nr. 522, gnr. 23, bnr. 10 og 15: Marius Gjerde.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Som takst nr. 521.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for klausuleringsbeltet.
2. Erstatning for fjerning av skog i et 8 m bredt felt.
3. 25% tillegg etter vassdragslovens paragraf 134 nr. 1.

Ledningen passerer to teiger av eiendommen, og ledningslengden er 65 + 55 meter. Her er voksterlig skog. Retten fastsetter erstatning for skog som kommunen tilegner seg i rydningsbeltet, klausulering og kantskader.

Erstatning kr. 1.300,-.

Takst nr. 523, gnr. 23, bnr. 6: Peter Hjellen.

Ingen prosessfullmektig:

Spesiell skjønnsforutsetning:

Som takst nr. 521.

Ledningen passerer gjennom 50 meter av eiendommen. Her er voksterlig skog. Retten tilkjenner erstatning for trærne i ryddebeltet, klausuleringen og kantskader.

Erstatning kr. 550,-.

Takst nr. 524, gnr. 22, bnr. 63: Alida Asphaug.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Som takst nr. 521.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for den verdiforringelse det representerer å ha en vannledning over eiendommen.
2. Ulemperstatning for arbeid med finplanting og tilsåing.
3. Erstatning for skog.
4. 25% tillegg etter vassdragslovens paragraf 134, nr. 1.

Ledningen går gjennom 90 meter av eiendommen. Retten tilkjenner erstatning for påstående skog i ryddebeltet, for klausuleringen og for kantskader.

Erstatning kr. 800,-.

Takst nr. 525, gnr. 22, bnr. 3: Johan Spjelkaviknes.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Som takst nr. 521.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for den verdiforringelse det representerer å ha en vannledning over eiendommen.
2. Ulemperstatning for arbeid med finplanting og tilsåing.

3. Erstatning for skog.

4. 25% tillegg etter vassdragslovens paragraf 134, nr. 1.

Ledningen går gjennom to teiger av eiendommen på henholdsvis 195 og 20 meter. På teig 1 er det påstående skog. Henimot halvparten av traséen over teig 1 ligger imidlertid i klausuleringsbeltet ved høyspent linje. På skogen som står i den øvrige del av traséen på teig 1 tilkjennes erstatning. Videre tilkjennes erstatning for klausulering langs hele traséen og for kantskader.

Erstatning kr. 1.400,-.

Takst nr. 526, gnr. 22, bnr. 1: Jenny Andreassen.

Prosessfullmektig: H.r. adv. Engelsen.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for den verdiforringelse det representerer å ha en vannledning over eiendommen.

2. Ulempeerstatning for arbeid med finplanting og tilsåing.

3. 25% tillegg til erstatningen etter vassdragslovens paragraf 134, nr. 1.

Ledningen går over denne eiendom i en strekning av 50 meter. Retten tilkjenner erstatning for klausulering.

Erstatning kr. 350,-.

Takst nr. 527, gnr. 22, bnr. 64: Nils Ness.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 526.

Ledningen går over denne eiendom i en lengde av 50 meter. Retten tilkjenner erstatning for klausuleringen.

Erstatning kr. 350,-.

Takst nr. 528: Utgår.

Takst nr. 529, gnr. 23, bnr. 5: Sigurd Gjerde.

Ingen prosessfullmektig.

Ledningen går over denne eiendom i en lengde av 25 meter. Retten tilkjenner erstatning for klausuleringen.

Erstatning kr. 175,-.

Takst nr. 530, gnr. 25, bnr. 1 og 2: Olav Langeland.

Ingen prosessfullmektig.

Ledningen går over denne eiendom i en lengde av 25 meter. Retten tilkjenner erstatning for klausuleringen.

Erstatning kr. 175,-.

Takst nr. 531, gnr. 22, bnr. 71: Spjelkavik Sementvarefabrikk.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for den verdiforringelse det representerer å ha en vannledning over eiendommen.

2. Ulempeerstatning for arbeid med finplanting og tilsåing.

3. 25% tillegg til erstatningen etter vassdragslovens paragraf 134 nr. 1.

Ledningen går over denne eiendom i en lengde av 40 m.

Retten tilkjenner erstatning for klausuleringen.

Erstatning kr. 280,-.

Takst nr. 532, gnr. 24, bnr. 146: Einar Storlykken.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

1) Erstatning for den verdiforringelse det representerer å ha en vannledning over eiendommen.

- 2) Ulemperstatning for arbeid med finplanering og tilsåing.
- 3) I medhold av vassdragslovens paragraf 134 nr. 1 tilkjennes 25% tillegg til de erstatninger som fastsettes under dette takstnummer.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Alesund kommune forplikter seg til å sette adkomstveien over ledningsbeltet i samme stand etter anleggsarbeidene som før arbeidene tok til.
2. Eksisterende gjerde blir av Alesund kommune gjenoppsett etter anleggsarbeidet. Eventuelt erstattet av like godt gjerde.
3. Dersom portstolpene berøres under anleggsarbeidet blir disse å gjenoppføre av Alesund kommune.
Ledningen går over eiendommen i en lengde av 25 meter.
Retten tilkjennes erstatning for klausulering, prydbusker og roser samt anleggsskader.
Erstatning kr. 600,-.

Takst nr. 533, gnr. 24, bnr. 147: Knut Storlykken.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Alesund kommune foretar finplanering i ledningsbeltet, men ikke tilsåing.

Spesiell påstand:

- 1) Erstatning for den verdiforringelse det representerer å ha en vannledning over eiendommen.
- 2) Ulemperstatning for arbeid med finplanering og tilsåing.
- 3) I medhold av vassdragslovens paragraf 134, nr. 1 tilkjennes 25% tillegg til de erstatninger som fastsettes under dette takstnummer.
Ledningen går over eiendommen i en lengde av 205 meter. Eiendommen drives som småbruk.
Retten tilkjennes erstatning for avlingstap, klausulering og anleggsskader.
Erstatning kr. 3.000,-.

Takst nr. 534, gnr. 24, bnr. 107: Elisabeth Tafjord.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Det forutsettes at garasjen ikke blir berørt av anleggsarbeidet.
2. Nåværende innkjørsel til garasjen settes av Alesund kommune i samme stand etter anleggsarbeidene som før disse tok til.
3. Adkomsten til bolighusets inngang settes av Alesund kommune i samme stand etter anleggsarbeidet som før dette tar til.
4. Det foretas finplanering i hagen, men ikke tilsåing.
5. Det forutsettes at eksisterende hekk må rives i anleggsperioden. Etter at anleggsarbeidene er fullført foretar Alesund kommune utplanting av ny hekk.
6. Det forutsettes at eksisterende bolighus ikke blir berørt av anleggsarbeidene.
7. Det forutsettes at bolighuset kan utvides vestover under forutsetning av at fasaden ikke trekkes lenger syd.
8. Alesund kommune anlegger avskjermet dreneringsledning ved eksisterende bolighus for å unngå økt vannplage over eiendommen i forbindelse med anleggsarbeidene og deretter.
9. Dersom grunneierne ønsker det sørger Alesund kommune for å sette opp nytt treverks-gjerde mellom veien og hagen i samme høyde som eksisterende hekk.
10. Før anleggsarbeidene tar til over eiendommen sørger Alesund kommune for at det forbi bolighuset blir lagt fast dekke på veien og at veien forsterkes i nødvendig utstrekning for å hindre utsiging inn på eiendommen.

Spesiell påstand:

- 1) Erstatning for den verdiforringelse det representerer å ha en vannledning over eiendommen.
- 2) Erstatning for beplantninger som går tapt under anleggsarbeidet.
- 3) Ulemperstatning for arbeid med finplanering og tilsåing.
- 4) Erstatning for anleggsskader og da særlig for riving av hekk og den ulempe dette medfører for eiendommen.

5) I medhold av vassdragslovens paragraf 134 nr. 1 tilkjennes 25% tillegg til de erstatninger som fastsettes under dette takstnummer.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 45 meter. Eiendommen er en boligeiendom og ledningen kommer meget nær husveggen og går videre gjennom hagen.

Retten tilkjener erstatning for 11 rosebusker samt endel andre prydbusker, for anleggsskader i hagen, samt diverse ulemper under anleggstiden.

Erstatning kr. 2.000,-.

Takst nr. 535, gnr. 24, bnr. 46: Karoline Aarø.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Eksisterende naust forutsettes å bli uberørt av anleggsarbeidet.

Spesiell påstand:

1) Erstatning for den verdiforringelse det representerer å ha en vannledning over eiendommen.

2) Ulempeserstatning for arbeid med finplanering og tilsåing.

3) I medhold av vassdragslovens paragraf 134 nr. 1 tilkjennes 25 % tillegg til de erstatninger som fastsettes under dette takstnummer.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 40 meter. Under befaringen er det fra kommunens representanters side uttalt at 7 grantrær ikke ville bli berørt av ledningen. Retten tilkjener erstatning for utgifter for å gjenopprette anleggsskader.

Erstatning kr. 200,-.

Takst nr. 536, gnr. 24, bnr. 51: Mathias Bolseth.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 535.

Ledningen går gjennom eiendommen i en lengde av 10 meter. Retten tilkjener erstatning for tilrydding etter anleggsarbeidet.

Erstatning kr. 50,-.

Takst nr. 537, gnr. 24, bnr. 16: Johan A. Bolseth.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 535.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 90 meter.

Retten tilkjener erstatning for omkostninger til ordning av grunnen etter anleggsarbeidet.

Erstatning kr. 450,-.

Takst nr. 538, gnr. 24, bnr. 121, Asbjørn Vegsund.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 535.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Alesund kommune gjenoppretter eksisterende parkeringsplass ved veien etterat anleggsarbeidene er fullført.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 40 meter. Retten tilkjener erstatning for nødvendig etterarbeid etter anleggsarbeidet.

Erstatning kr. 150,-.

Takst nr. 539, gnr. 24, bnr. 23: Else Spjelkavik.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Eksisterende garasje forutsettes uberørt av anleggsarbeidet.
2. Eksisterende allé ved vannet forutsettes uberørt av anleggsarbeidet.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 535.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 140 meter. Retten tilkjenner erstatning for nødvendig tilstelling etter anleggsarbeidet.

Erstatning kr. 700,-.

Takst nr. 540, gnr. 24, bnr. 93: A/S Spilkevig's Snøre-Not & Garnfabrik.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 535.

Ledningen ligger i en lengde av 55 meter over denne eiendom. Retten tilkjenner erstatning for diverse trær, samt for nødvendige omkostninger ved rydding og finplanering etter anleggsarbeidet.

Erstatning kr. 350,-.

Takst nr. 541, gnr. 24, bnr. 83: Johanne Bjørk.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Eksisterende inngang til bolighus settes i samme stand av Alesund kommune etter anleggsarbeidene som før.
2. Eksisterende gjerde gjenoppsettes av Alesund kommune etter anleggsarbeidene. Eventuelt erstattes av like godt gjerde.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 535.

Ledningen går i en lengde av 25 meter over denne eiendom. Retten tilkjenner erstatning for nødvendige omkostninger til rydding etter anleggsarbeidet.

Erstatning kr. 250,-.

Takst nr. 542, gnr. 24, bnr. 75: Ovidia Hagen.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Alesund kommune støper ny adkomstvei over ledningsbeltet av samme art som eksisterende adkomstvei.
2. Portstolper og gjerde gjenoppsettes av kommunen eller erstattes av like gode stolper og gjerde.
3. Flaggstangen flyttes utenfor ledningsbeltet og gjenoppsettes der av Alesund kommune på plass anvist av grunneieren.

Spesiell påstand:

1) Erstatning for den verdiforringelse det representerer å ha en vannledning over eiendommen.

2) Ulempeserstatning for arbeid med finplanering og tilsåing.

3) I medhold av vassdragslovens paragraf 134 nr. 1 tilkjennes 25% tillegg til de erstatninger som fastsettes under dette takstnummer.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 25 meter. Retten tilkjenner erstatning for anleggsskader.

Erstatning kr. 250,-.

Takst nr. 543, gnr. 24 bnr. 76: Lars Ytreberg.

Ingen prosessfullmektig.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Veien over ledningsbeltet settes i samme stand etter anleggsarbeidene som før disse tok til.

2. Bygningene på eiendommen forutsettes uberørt av anleggsarbeidene.
Ledningen går over eiendommen i en lengde av 4 meter. Retten antar at eieren ikke lider tap.
Erstatning 0,-.

Takst nr. 544, gnr. 24, bnr. 60 og 114: Spjelkavik Frimisjon.

Ingen prosessfullmektig.
Ledningen går over eiendommen i en lengde av 20 meter. Retten tilkjenner erstatning for anleggsskader.
Erstatning kr. 100,-.

Takst nr. 545, gnr. 24, bnr. 57: Spjelkavikruta.

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Det forutsettes at det under anleggsarbeidene ikke skal oppstå ulemper ved driften av godsstasjonen.
2. Det forutsettes at Alesund kommune setter veien foran godsstasjonen i samme stand etter anleggsarbeidene som før.

Spesiell påstand:

Verdiforringelse samt 25% tillegg.
Retten antar at eieren ikke lider økonomisk tap på grunn av ledningen.
Erstatning 0,-.

SKJØNN ANLEGGSTEDER.

Takst nr. 701, gnr. 24, bnr. 1: Inga Liljedal.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Alesund kommune erverver til eiendom 10 dekar grunn for anlegg av pumpestasjon.
2. Det forutsettes adkomst fra veien til arealet syd for pumpestasjonen.

Spesiell påstand:

Erstatning for 10 da grunn med påstående skog samt 25% tillegg.
Kommunen erverver 10 da grunn til pumpestasjon. Arealet ligger ved vannet. Det er bratt og storsteinet med noe påstående skog.
Retten legger bruksverdien til grunn ved takseringen.
Erstatning kr. 4.500,-.

Takst nr. 702: Utgår.

Takst nr. 703, gnr. 24, bnr. 1: Inga Liljedal.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Sølberg.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Alesund kommune erverver til eiendom grunn for nytt uttaksbasseng i samsvar med arealavgrensning på vedlagte kartavtrykk.
2. Eiendommen takseres med påstående skog.
3. Eventuell oppsetting og vedlikehold av gjerde av hensyn til vannbassenget er eieren av takstnr. 703 uvedkommende.

Spesiell påstand:

Erstatning for 54 da med 25% tillegg.
Kommunen erverver 54 da til vannbasseng. Området utgjør en bratt skogli. Retten takserer arealet etter bruksverdi.
Erstatning kr. 40.000,-.

Takst nr. 703 A, gnr. 23, bnr. 4: Martin Nedregård.

Prosessfullmektig: Advokat Aase-Nilsen.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Som takst nr. 703.

Spesiell påstand:

Erstatning basert på skogverdien.

Eiendommen avstår et da til vannbassenget. Det er påstående skog i bratt skråning. Arealet utgjør et da, som takseres etter bruksverdien.

Erstatning kr. 700,-.

Takst nr. 703 B, gnr. 23, bnr. 1: Selma Heggem m. fl..

Prosessfullmektig: Advokat Tømmerdal.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Som takst nr. 703.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 703.

Eiendommen avstår 3,7 da til vannbasseng. Arealet utgjør en bratt skogli.

Erstatning kr. 2.500,-.

Takst nr. 703 C, gnr. 22, bnr. 3: Johan P. Spjelkaviknes.

Prosessfullmektig: H.r. advokat Engelsen.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Som takst nr. 703.

Spesiell påstand:

Som takst nr. 703.

Eiendommen avstår 1,6 da til vannbasseng.

Arealet er skogkledd og ganske bratt.

Erstatning kr. 1.100,-.

Takst nr. 704, gnr. 8, bnr. 1 og 6: Røssevold Fellesutmark.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Det erverves rett til et 8 meter bredt anleggsbelte innenfor hvilke skogen kan ryddiggjøres.
2. Skog som hogges i anleggsbeltet samles og stilles til grunneierens disposisjon.
3. For en 4 m bred ledningstrasé gjelder samme generelle skjønnsforutsetninger som for 800 m vannledning fra uttaksbasseng til Spjelkavik sentrum.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for erverv av rett til å legge vannledning med rett til fremtidig vedlikehold.
 2. Erstatning for ulemper i anleggsperioden.
 3. Erstatning for istandsetting av området, planering, tilsåing og beplantning av 8 m bredt belte.
 4. Ulempeserstatning for fremtidig byggeforbud, forbud mot planting av ny skog m.v.
 5. 25% tillegg.
- Ledningen går over eiendommen i en lengde av 240 meter. Lendet er bratt med litt påstående blandingsskog og noe plantefelt. Retten tilkjenner erstatning for klausuleringen.
- Erstatning kr. 450,-.

Takst nr. 705, gnr. 8, bnr. 2: Otto Pedersen.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Som for takst nr. 704 punkt 1 og punkt 3.

Spesiell påstand:

Prinsipalt:

Vannledningen blir liggende knapt 10 m fra eiendommens østgrense. Arealet fra og med klausulbeltet vest for ledningen og til østgrensen av eiendommen kreves innløst mot full erstatning etter tomtepris. Arealet utgjør tilsammen ca. 630 kvm. 25% tillegg.

Subsidiært:

1. Erstatning for erverv av rett til å legge vannledning med rett til fremtidig vedlikehold.
2. Erstatning for ulemper i anleggsperioden.
3. Erstatning for istandsetting av området, planering og tilsåing av 8 m bredt belte.
4. Ulempeerstatning for fremtidig byggeforbud, forbud mot planting av skog m.v.

Ledningen går gjennom eiendommen i en lengde av 45 meter. Under prosedyren har kommunen godtatt grunneierens innløsningspåstand, og retten tar påstanden til følge. Innløsningsbeløpet settes til kr. 1.000,-.

Alesund kommune innløser arealet mellom klausulbeltet for vannledningen og eiendommens østgrense for kr. 1.000,-.

Takst nr. 706, gnr. 8, bnr. 6: Thelma Krogsæther.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell skjønnsforutsetning:

1. Det forutsettes at eiendommens brønn i utmarken og ledning fra brønnen og til gårdsbruket ikke berøres av anleggsarbeidet. Om nødvendig sørger Alesund kommune for at ledningen graves opp under anleggsarbeidene og nedgraves igjen ved anleggsarbeidets slutt. Dersom brønnen eller rørledning ødelegges under anleggsarbeidene skal Alesund kommune sørge for at eiendommen blir tilknyttet kommunal vannledning eller annen like god vannkilde.

2. Alesund kommune erverver til eiendom ca. 300 kvm grunn ved tunnellingnslag. Arealet avgrenses som vist på vedlagte kartavtrykk.

3. Alesund kommune erverver rett til bruk av privat vei i anleggsperioden og senere ved tilsyn av anlegget.

Spesiell påstand:

1. Erstatning for erverv av rett til å legge vannledning med rett til fremtidig vedlikehold.
2. Erstatning for ulemper i anleggsperioden.
3. Erstatning for istandsetting av ledningsområdet, planering og tilsåing av 8 m bredt belte.
4. Ulempeserstatning for fremtidig byggeforbudsbelte, forbud mot planting av skog m.v..
5. Full erstatning etter tomtepris for det eksproprierte areal på ca. 300 kvm.
6. Ulempeserstatning for fare ved vannledningsbrudd.
7. 25% tillegg.

Ledningen går over eiendommen i en lengde av 35 m. For klausuleringen tilkjennes erstatning. Erstatning kr. 100,-.

Kommunen innløser til tunnelnslag ca. 300 kvm.

Innløsningsbeløpet settes til kr. 1.000,-.

Med hensyn til den veirett kommunen erverver henvises til nytt takstnr. 708.

Takst nr. 707, gnr. 8, bnr. 4: Asbjørn Westre.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell skjønnsforutsetning:

Alesund kommune erverver rett til bruk av privat vei i 30 meters lengde i anleggsperioden og senere for tilsyn med anlegget.

Spesiell påstand:

1. Full erstatning etter forhandlingsprinsippet for ekspropriasjon av rett til å bruke privat veg ca. 50 m.

2. Erstatning for ulemper i anleggsperioden.
Kommunen har ikke overtatt veivedlikeholdet.
Erstatning kr. 2.500,-.

Takst nr. 708, gnr. 8: Felles vei til Røssevold.

Prosessfullmektig: Advokat Krohn.

Spesiell skjønnsforutsetning:
Som takst nr. 706, punkt 3.

Spesiell påstand:

Erstatning med 25% tillegg.

Kommunen erverver bruksrett til ca. 300 m av gårdsvei som er felles mellom brukene på Røseveld. Retten tar ved erstatningsfastsettelsen hensyn til at det her er flere som er med og bærer utgiftene til veiens opparbeidelse og vedlikehold.

Kommunen har ikke påtatt seg noen vedlikeholdsplikt.

Erstatning kr. 10.000,-.

Skjønnen og kjennelsen er enstemmige.

SLUTNING:

1. Alesund kommune bærer de lovbestemte utgifter ved skjønnen.
2. Erstatningene til de saksøkte fastsettes som bestemt i premissene.
3. Saksomkostninger fastsettes som nevnt i premissene.

Det ble avsagt

fravikelseskjennelse:

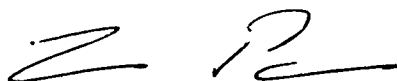
Alesund kommune har begjært fravikelseskjennelse avsagt. De saksøkte har ikke hatt noen innvending å gjøre mot denne begjæring. Den tas til følge.

Fristen for fravikelse settes til 1 måned fra forkynnelsen. Kjennelsen er ensstemmig.

SLUTNING:

Mot å utbetale de fastsatte erstatninger kan Alesund kommune innen 1 — en — måned fra forkynnelsen begjære seg innsatt i besiddelsen av de takserte arealer.

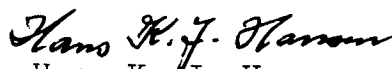
Retten hevet.

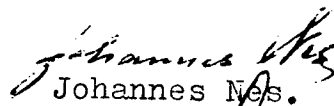
John Parr.

Arne K. Solevåg.

Hans K. J. Hansen.

Johannes Næs.

Per Innselset.

